

BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

ul. 3 Maja 9a, 80-802 Gdańsk ♦ tel./fax.: (0-58) 302 23 45 ♦ bpp_gd@wp.pl ♦ NIP 583-000-24-33

STUDIUM

UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW

ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY CZARNA DĄBRÓWKA

Tom I

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

tekst pierwotny: uchwała Nr IV/26/2002 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 30 grudnia 2002 r.,
zmieniona uchwałą nr XXIV/195/05 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 30 marca 2005 r.
w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Czarna Dąbrówka.

Ustalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka
dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy (Gmina Czarna Dąbrówka) dotyczące zmiany tekstu
(treści dodane lub zmienione) oznaczone ramką w kolorze zielonym.

Gdańsk, 2005 r.

Gdańsk, grudzień 2014 r.

Spis treści

Wstęp.....	4
INFORMACJE OGÓLNE: przedmiot i tryb opracowania.....	6
Podstawa prawna opracowania.....	6
Tryb zawarcia umowy na prace projektowe.....	7
Zespół autorski.....	8
Zestawienie podstawowych danych o gminie.....	9
Status prawny Gminy CZARNA DĄBRÓWKA.....	9
Informacje ogólne.....	9
Podstawowe informacje o gminie.....	9
Elementy formalno - prawne rzutujące na kształtowanie polityki przestrzennej gminy.....	10
Powiązania regionalne.....	13
Powiązania funkcjonalno – przestrzenne.....	15

Uwarunkowania wynikające z położenia obszaru zmiany Studium w regionie, w tym z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	15a
---	------------

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.....16

Dotychczasowe zagospodarowanie terenu.....	18
CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY PRZESTRZENNEJ.....	18
Struktura funkcjonalno-przestrzenna.....	18
Struktura terenów turystycznych i rekreacyjnych.....	19
Rolnictwo.....	22
Leśnictwo.....	25
Tereny zabudowy mieszkaniowej.....	26
Tereny działalności produkcyjnej.....	27
Rzemiosło.....	27
Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony.....	28
Stan ładu przestrzennego.....	28
CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE STRUKTURĘ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNĄ GMINY.....	28
Wymogi ochrony ładu przestrzennego.....	34
Warunki harmonizacji ukształtowania przestrzeni.....	34
Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.....	35
Położenie i rzeźba terenu.....	35
Budowa geologiczna.....	36
Warunki glebowo - rolnicze.....	38
Warunki klimatyczne.....	39
Warunki hydrograficzne.....	40
Wody podziemne.....	41
Lasy.....	43
Lasy ochronne.....	43
Stan środowiska przyrodniczego.....	45
Stan środowiska atmosferycznego.....	45
Stan czystości rzek.....	45
Stan czystości jezior.....	46
Stan czystości zasobów GZWP 115.....	47
Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	47
Charakterystyka ogólna.....	49

Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.....	59
ZAGADNIENIA SPOŁECZNO- GOSPODARCZE.....	59
Diagnoza stanu istniejącego, zasobów i możliwości rozwoju.....	59
Uwarunkowania rozwoju demograficznego.....	61
Struktura demograficzna.....	65
Struktura jednostek osadniczych.....	68
Uwarunkowania wynikające z jakości życia mieszkańców.....	72
Infrastruktura społeczna	83
Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	103
Zagrożenia naturalne.....	103
Tereny zalewowe i inne obszary zagrożone powodzią.....	103
Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.....	103
Zagrożenia o charakterze antropogenicznym.....	104
Zagrożenia eksplozjami.....	104
Zagrożenia skażeniem chemicznym.....	104
Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.....	105
ANALIZA „SWOT”	105
Stan prawny gruntów.....	108
Struktura własnościowo – użytkowa.....	108
Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	111
Przyrodnicze tereny i obiekty chronione.....	111
System „NATURA 2000”.....	111
Istniejące formy ochrony przyrody.....	113
Tereny i obiekty związane z ochrona dziedzictwa kulturowego	117
Tereny i obiekty związane z ochrona dziedzictwa kulturowego.....	117
Archeologiczne środowisko kulturowe.....	120
Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.....	129
WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ŻŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD	
PODZIEMNYCH.....	130
Zasoby naturalne.....	130
Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.....	134
Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.....	135
Komunikacja.....	135
Układ nadrzędny.....	135
Układ podstawowy (lokalny).....	136
Układ uzupełniający.....	137
Komunikacja publiczna.....	139
Stan techniczny dróg.....	139
Stan infrastruktury technicznej.....	140
Zaopatrzenie w wodę.....	140
Odprowadzenie ścieków	143
Ciepłownictwo.....	145
Energetyka elektryczna.....	145
Zaopatrzenie w gaz.....	146
Telekomunikacja.....	146
Mała energetyka.....	147
Gospodarka odpadami komunalnymi.....	147
Odprowadzanie wód opadowych i zagrożenie powodziowe.....	148
Obszary rozmieszczenia odnawialnych źródeł energii.....	148
Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	149

WSTĘP

Studium jest dokumentem planistycznym sporządzanym dla obszaru całej gminy. Celem podstawowym Studium jest określenie polityki przestrzennej gminy. Studium obejmuje kompleksowy zakres informacji o gminie, zawiera diagnozę bieżącej sytuacji gminy, precyzuje uwarunkowania jej rozwoju, aby sformułować kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej.

Elaborat studium składa się z tekstu ze schematami graficznymi, rysunkami, zdjęciami i tabelami oraz rysunku "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka" składającego się z plansz:

planszy podstawowej w skali 1: 25 000
planszy "środowisko przyrodnicze" w skali 1:40 000,
planszy "infrastruktura techniczna" w skali 1: 40 000,
schematów graficznych.

Plansza obejmuje obszar gminy Czarna Dąbrówka w granicach administracyjnych.

Studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

INFORMACJE OGÓLNE: PRZEDMIOT I TRYB OPRACOWANIA

PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawą prawną niniejszego studium jest:

- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późniejszymi zmianami),
- art. 9, art. 27 i w oparciu o warunki art. 10. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z dnia 10 maja 2003 r. z późniejszymi zmianami)
- uchwała Nr XLII/260/2002 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dn. 28 maja 2002 r. o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka,
- uchwała Nr XVI/140/04 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dn. 30 kwietnia 2004 r. o zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka,
- umowa nr 1/B/2002 z dn. 25.06.2002 r. zawarta pomiędzy Zarządem Gminy Czarna Dąbrówka a Biurem Planowania Przestrzennego w Gdańsku na wykonanie "Studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka”

- umowa nr/2004 z dn. 2004 r. zawarta pomiędzy Zarządem Gminy Czarna Dąbrówka a Biurem Planowania Przestrzennego w Gdańsku na wykonanie zmiany “Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka”.

- uchwała nr XXV/225/2013 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do zmiany fragmentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy (Gmina Czarna Dąbrówka).

TRYB ZAWARCIA UMOWY NA PRACE PROJEKTOWE

..... realizowana jest przez Biuro Planowania Przestrzennego w Gdańsku na podstawie umowy nr z dnia roku, z Gminą Czarna Dąbrówka.

ZESPÓŁ AUTORSKI

Ze strony Biura Planowania Przestrzennego w Gdańsku, opracowaniem *strategii* i *studium* zajmuje się zespół autorski w poniższym składzie wg branż:

Autorzy opracowania

Studium opracowywane jest przez zespół projektowy **Biura Planowania Przestrzennego** z Gdańska w składzie:

mgr inż. arch. Jan Mrożewski	projektant kierujący
mgr inż. arch. Katarzyna Pawłowska	projektant prowadzący
mgr inż. arch. Urszula Siwińska	projektant prowadzący
mgr inż. arch. Mateusz Sieńko	projektant prowadzący (zmiana studium)
mgr Krystyna Grabska	zagadnienia społeczno – gospodarcze
mgr Gabriela Fiutowska	środowisko przyrodnicze
mgr inż. arch. Anna Biernat	środowisko kulturowe
mgr inż. Alina Poznerowicz	komunikacja
mgr inż. Piotr Gajewski	infrastruktura techniczna

Prezes mgr inż. Jaromar Łukowicz

Biuro Planowania Przestrzennego w Gdańsku, sp. z o. o.

80 – 802 Gdańsk, ul. Maja 9A tel. / fax. 302 23 45

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM 2014 R.

główny projektant: mgr inż. arch. Urszula Siwińska - część przestrzenna i programowa
zagadnienia środowiskowe (opracowanie ekofizjograficzne, prognoza oddziaływania
na środowisko: mgr Szymon Switajski, mgr inż. Jadwiga Marosz, Monika Janowska

ZESTAWIENIE PODSTAWOWYCH DANYCH O GMINIE

Poniżej przedstawiony jest syntetycznie zestaw ogólnych danych o Gminie Czarna Dąbrówka:

STATUS PRAWNY GMINY CZARNA DĄBRÓWKA

Czarna Dąbrówka jest GMINĄ w rozumieniu USTAWY z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (obecnie nazywaną się „ustawą o samorządzie gminnym”, w skutek zmiany wynikającej z ustawy z dnia 29 grudnia 1998 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa). Gmina jest to wspólnota samorządowa, tworzona z mocy prawa przez mieszkańców gminy, wraz z ściśle wyznaczonymi granicami administracyjnymi terytorium.

INFORMACJE OGÓLNE

PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

Gmina Czarna Dąbrówka położona jest w północno - zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie bytowskim i rejonie Zachodnich Kaszub. Większość obszaru, część zachodnia i środkowa leżą na terenie Wysoczyzny Polanowskiej, natomiast część wschodnia znajduje się w zasięgu Pojezierza Kaszubskiego.

Południowa część gminy należy do Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

Powierzchnia gminy Czarna Dąbrówka to 29.828 ha, 54% terenu gminy pokrywają lasy, a 4% jeziora. Zamieszkuje ją ok. 5715 osób. Gmina posiada 20 sołectw, 27 obrębów wiejskich, które obejmują 47 miejscowości.

Graniczy ona z następującymi gminami: Parchowo, Bytów, Borzytuchom, Potęgowo, Dębica Kaszubska, Cewice, Sierakowice.

Odległość drogowa z Czarnej Dąbrówki przez Sierakowice, Kartuzy, Żukowo do miasta Gdańska- siedziby władz wojewódzkich i największego miasta aglomeracji gdańskiej, wynosi ok. 80,0 km.

ELEMENTY FORMALNO - PRAWNE RZUTUJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów szczególnych

Na terenie gminy występują obiekty i tereny chronione podlegające następującym przepisom szczególnym:

1. Ustawa “o ochronie przyrody” z dn. 16 października 1991 r. z późniejszymi zmianami (Dz. U. Nr 114, poz. 492)
 - Park Krajobrazowy “Dolina Słupi”,
 - pomniki przyrody,
 - rezerваты przyrody.

Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 (t.j. Dz.U z 2013r. poz. 627, z późn. zmianami).

2. Ustawa “o ochronie dóbr kultury”

- obiekty wpisane do rejestru zabytków WKZ,
- strefy archeologiczne.

Ustawa o ochronie i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003r. (Dz. U. z 2003 Nr 162, poz. 1568, z późn. zmianami).

3. Ustawa “prawo wodne” z dn. 18 lipiec 2001 r. (Dz. U. Nr 115 poz. 1229)

- wody śródlądowe.

Ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2011 r. (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 145, z późn. zmianami).

4. Ustawa “prawo geologiczne i górnicze” z dn. 4 lutego 1994 r. (Dz. U. Nr 27/94, poz. 96) z późniejszymi zmianami

- obszary wydobycia kopalin ze złóż.

Ustawa Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 613, z późn. zmianami).

5. Ustawa “o ochronie gruntów rolnych i leśnych” z dn. 3 lutego 1995 r. (Dz. U. Nr 16 , poz. 78)

- użytki rolne wytworzone z gleb pochodzenia mineralnego klas I-III,
- większe obszary użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego klas IV (powyżej 1 ha),
- użytki rolne wytworzone z gleb pochodzenia organicznego,
- torfowiska i oczka wodne.

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 125, z późn. zmianami).

6. Ustawa "Prawo ochrony środowiska" z dn. 27 lipca 2001 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 627) z późniejszymi zmianami.

Ustawa "Prawo ochrony środowiska" z dnia 27 kwietnia 2001r. (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zmianami).

7. Ustawa "o lasach" z dn. 28 września 1991 r. (Dz. U. Nr 101, poz. 444) z późniejszymi zmianami

– lasy ochronne.

Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t.j. Dz. U. z 2011r. Nr 12, poz. 59, z późn. zmianami).

8. Ustawa o przeznaczeniu gruntów do zalesienia z dn. 8 czerwca 2001 r. (Dz. U. Nr 73, poz. 764).

Ustawa z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska. (Dz. U. 2003 Nr 46 poz. 392).

9. Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” uchwalony Uchwałą Nr X/42/81 WRN w Słupsku 8 grudnia 1981 r.

10. Rozporządzenie Nr 10/98 Wojewody Słupskiego z dn. 19 sierpnia 1998 r. w sprawie dostosowania uchwały Nr X/42/81 WRN w Słupsku z dn. 8 grudnia 1981 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" oraz obszarów chronionego krajobrazu do wymagań ustawy z dnia 16 października 1991 r. (Dz. U. Woj. Słupskiego Nr 19, z dn. 21 sierpnia 1998 r., poz. 82).

11. Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dn. 3 grudnia 1981 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Z 1981 r. Nr 29, poz. 271).

12. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dn. 2 marca 1999 r.

13. Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zmianami).

14. Utworzone obszary Natura 2000: Dolina Łupawy PLH220036, dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wydał w dniu 30 kwietnia 2014r. Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych; Dolina Słupi PLH220052; Dolina Słupi PLB220002; Jeziora Lobeliowe koło Soszycy PLH220039, dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wydał Zarządzenie nr 44 z dnia 6 grudnia ustanawiające plan zadań ochronnych.

– drogi

POWIĄZANIA REGIONALNE

Przez teren gminy Czarna Dąbrówka przebiegają trzy drogi wojewódzkie:

- DW 211 relacji Nowa Dąbrowa – Czarna Dąbrówka – Puzdrowo, z projektowanym obejściem miejscowości Czarna Dąbrówka,
- DW 212 relacji Osowo Lęborskie – Bytów Zamarte, z projektowanym obejściem miejscowości Czarna Dąbrówka,
- DW 210 relacji Ustka – Słupsk – Unichowo,

z których dwie o numerach 211 i 212 w północnym swym odcinku łączą się z drogą krajową nr 6.

Północno – wschodni fragment terenu gminy położony jest w zasięgu strefy ograniczonej wysokości zabudowy związanej z lotniskiem w Siemirowicach.

W odległości ok. 4 km od południowej granicy gminy przebiega **międzyregionalna trasa rowerowa “Trasa Tysiąca Jezior”** relacji : Miastko – Bytów – Sulęczyńno – Kościerzyna – Skórcz – Gniew Kwidzyn – Prabuty – w kierunku Ławy.

W odległości ok. 3 km od zachodniej granicy gminy przebiega **międzyregionalna trasa rowerowa** relacji : Ustka – Słupsk – Bytów Brusy – Czersk – Grudziądz (oznakowana fragmentarycznie).

Rolę węzła obsługi ruchu rowerowego na trasach międzyregionalnych przewidziano dla Bytowa, położonego w odległości ok. 10 km od południowej granicy gminy Czarna Dąbrówka.

Przez teren gminy przebiegają regionalne trasy rowerowe relacji:

Choczewo – Lębork – Bytów,

Kartuzy – Sierakowice – Czarna Dąbrówka – Słupsk / Główny,

Miastko – Bytów – Łeba (“Na Kolejowym Szlaku” – oznakowana).

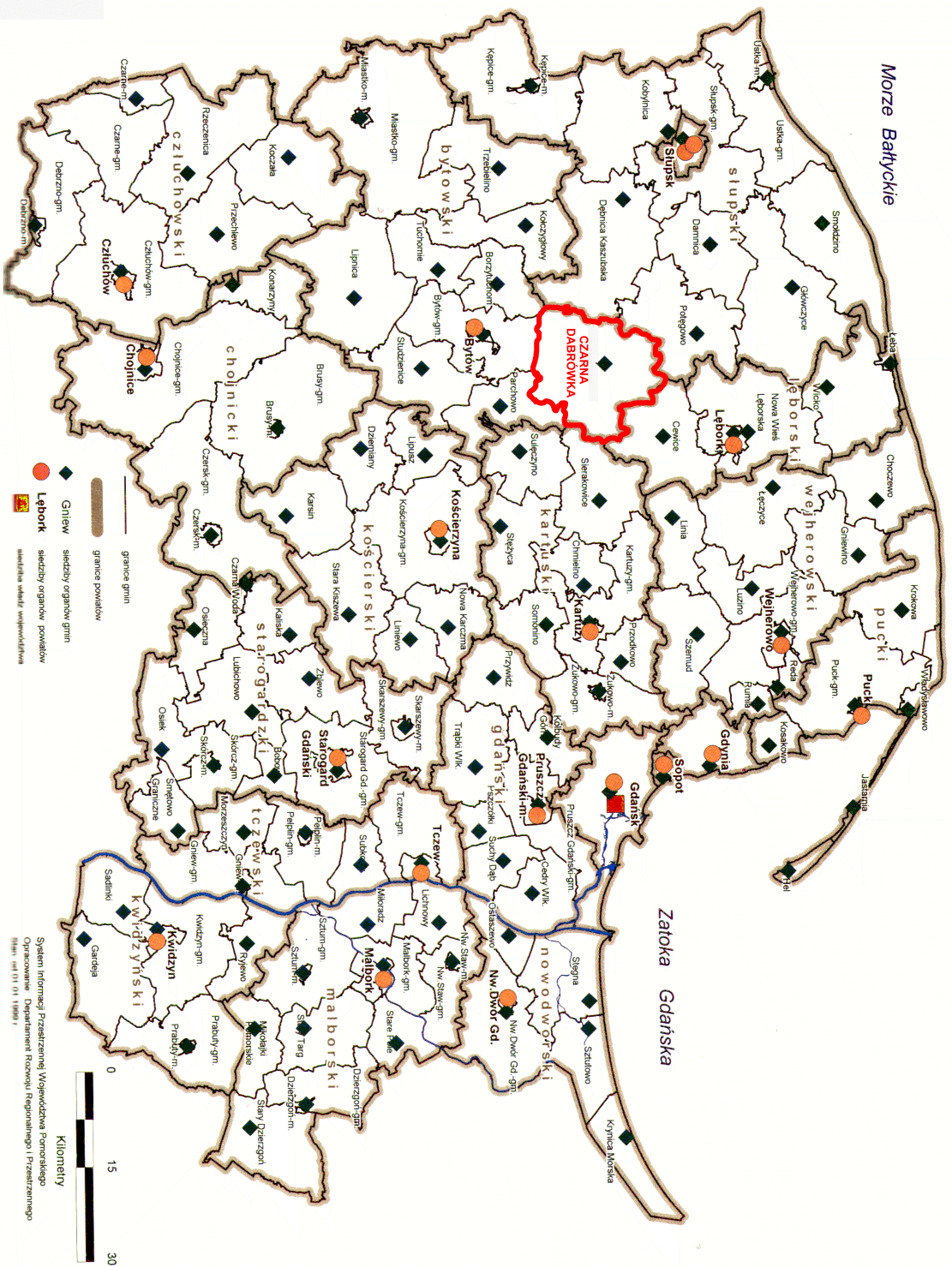
Gmina Czarna Dąbrówka nie posiada linii kolejowych. Najbliższe połączenie kolejowe w mieście Bytów i Lębork.

Przez teren gminy przepływają rzeki: Łupawa, Słupia, Skotawa, Bukowina, które łączą gminę Czarna Dąbrówka z sąsiednimi gminami.

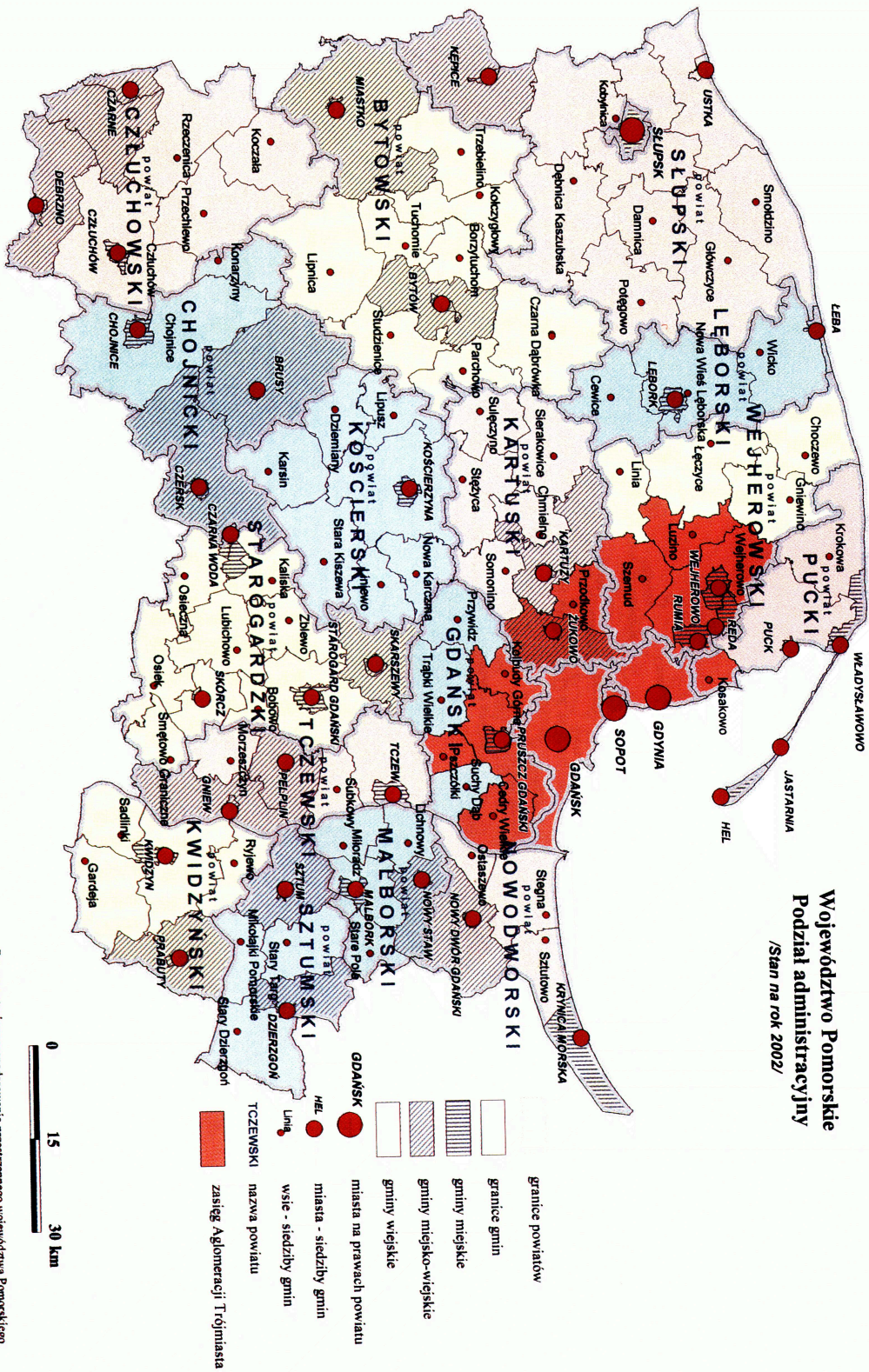
Tereny południowe gminy wchodzi w skład obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym i tym samym mają swe miejsce w krajowej sieci ECONET – POLSKA.

POWIĄZANIA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE

- Słupsk, Gdańsk – administracja wojewódzka,
- z miastem i gminą Bytów, Lębork, Słupsk – szkolnictwo średnie, kultura, rozrywka, instytucje finansowe,
- Bytów – szkoły specjalne,
- Bytów, Lębork, Słupsk, Kartusy, Gdańsk, Kościerzyna- specjalistyczna opieka lekarska i usługi wyższego rzędu, komunikacja kolejowa,
- Trójmiasto- w zakresie obsługi ruchu turystycznego, kultura, rozrywka,
- przez teren gminy przebiega ścieżka rowerowa międzynarodowego znaczenia,
- przez teren gminy przebiegają drogi wojewódzkie: nr 210 relacji Ustka - Unichowo, nr 211 relacji Nowa Dąbrowa- Żukowo, nr 212 relacji Osowo Lęborskie - Zamarte. Droga nr 211 i 210 wiąże gminę z drogą krajową nr 6 relacji granica państwa- Kołbaskowo-Łęgowo, oraz droga nr 211 i nr 212 z drogą krajową nr 20 relacji Starogard Szczeciński- Gdynia,
- szlaki turystyczne biegnące poza gminą do Bytowa i Słupska- Ustki,
- bliskość pięciu Parków Krajobrazowych: Wdzydzki PK, Trójmiejski PK, Kaszubski PK, Zaborski PK, Nadmorski PK.

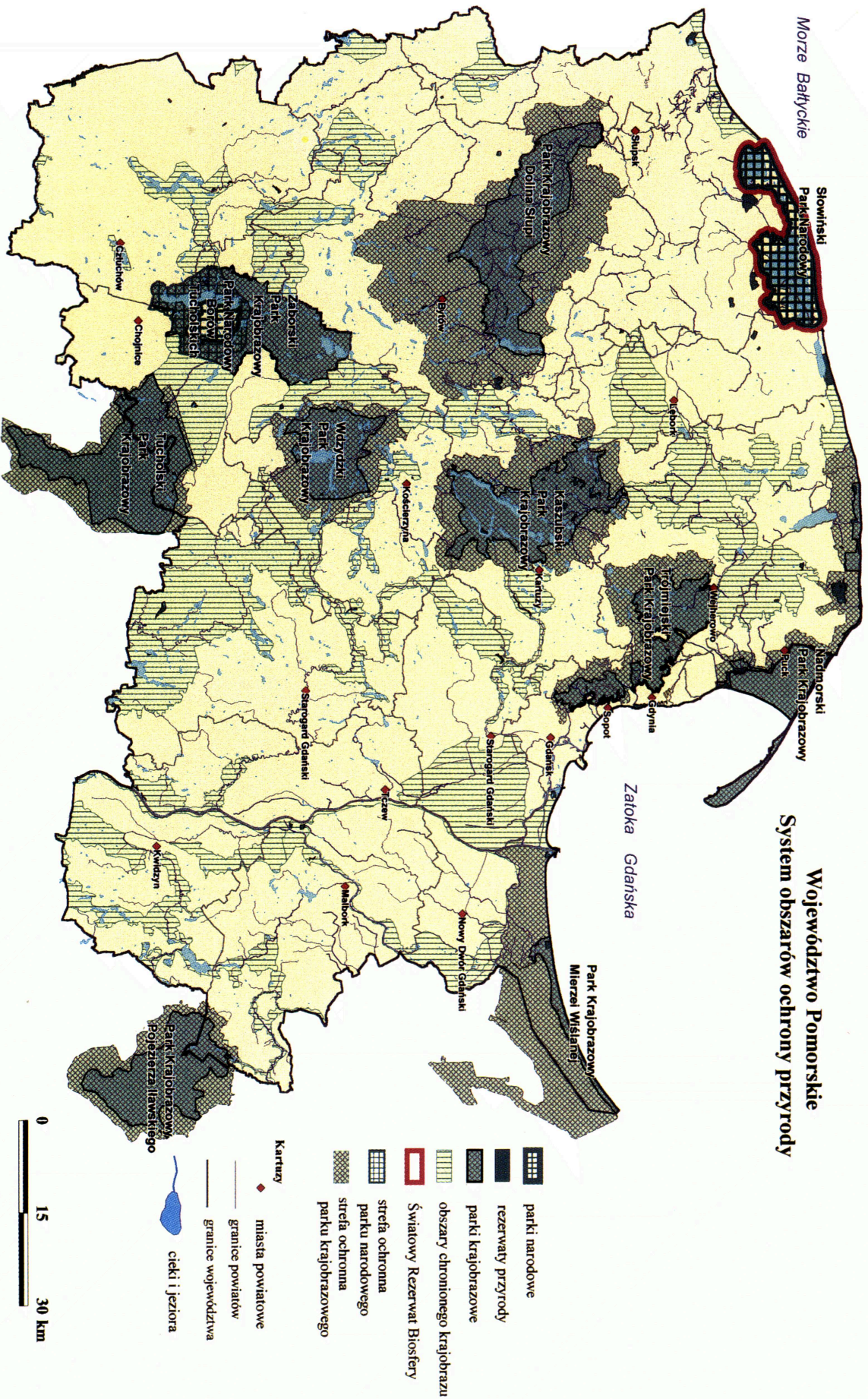

Województwo Pomorskie Podział administracyjny /Stan na rok 2002/

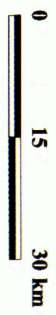
Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa Pomorskiego
System Informacji Przestrzennej Województwa Pomorskiego
Opracowanie: Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego
DRRiP 2001 [rs. 1. - 11]

Województwo Pomorskie
System obszarów ochrony przyrody

- parki narodowe
- rezerwaty przyrody
- parki krajobrazowe
- obszary chronionego krajobrazu
- Światowy Rezerwat Biosfery
- strefa ochronna parku narodowego
- strefa ochronna parku krajobrazowego

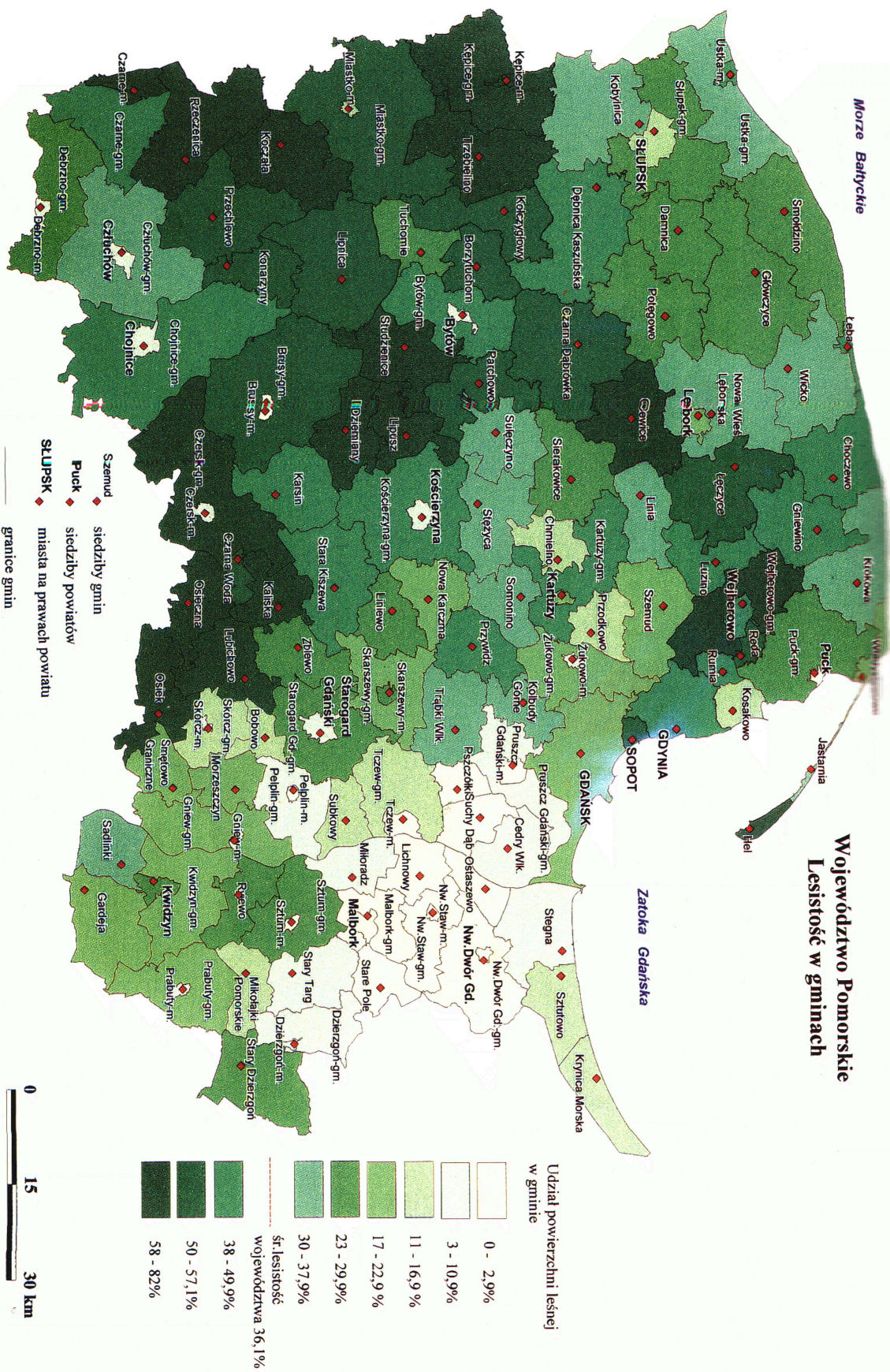
- Kartusy**
- miasta powiatowe
 - granice powiatów
 - granice województwa
 - ciek i jeziora

Źródło: dane Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody i Urzędów Gmin

Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego
System Informacji Przestrzennej Województwa Pomorskiego
Opracowanie: Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego
DRRRP 2001 [rs. F. - 1]

Województwo Pomorskie Lesistość w gminach

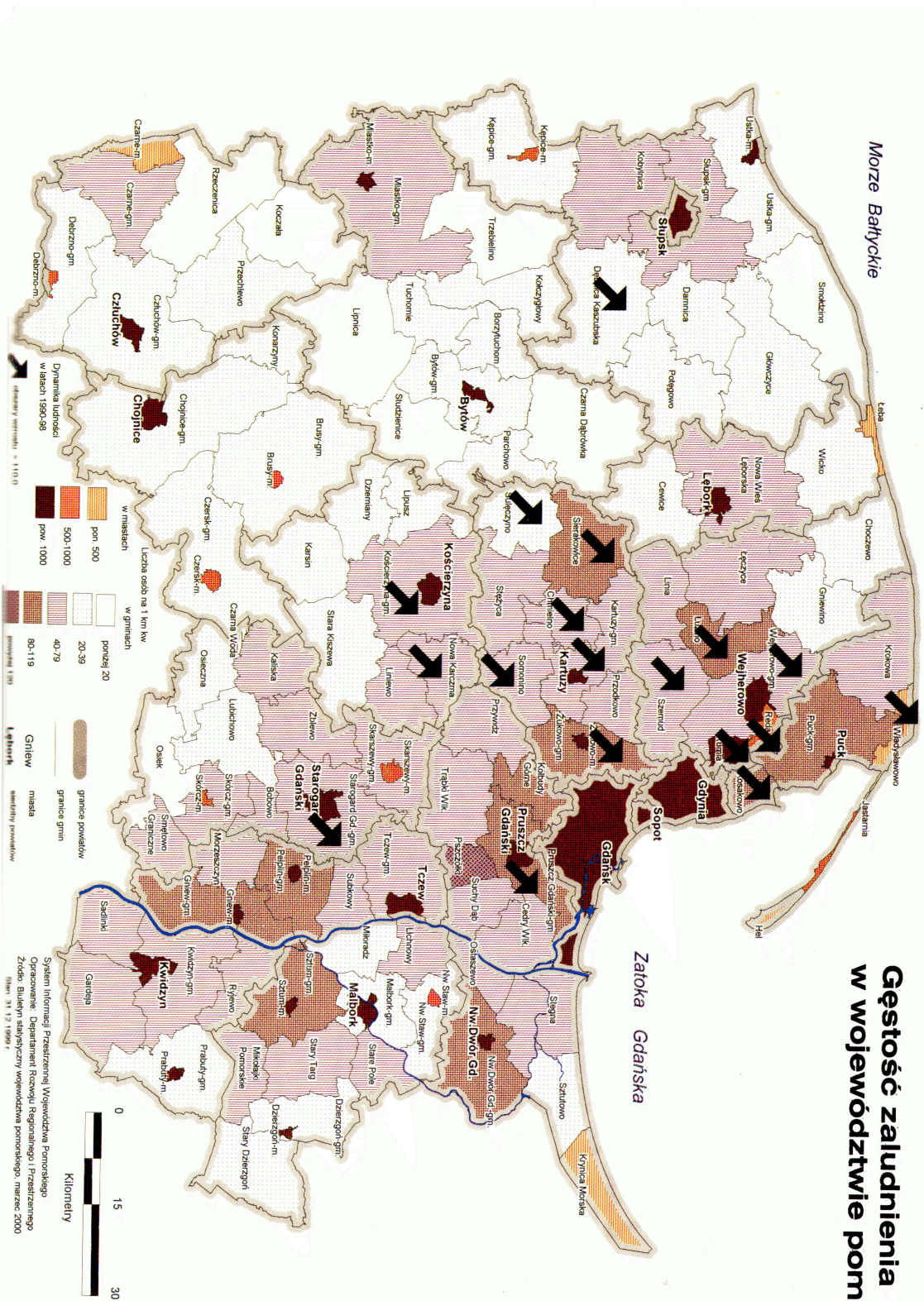

Zródło: Wykaz gruntów wg gmin, stan na dzień 31.12.2000
 dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

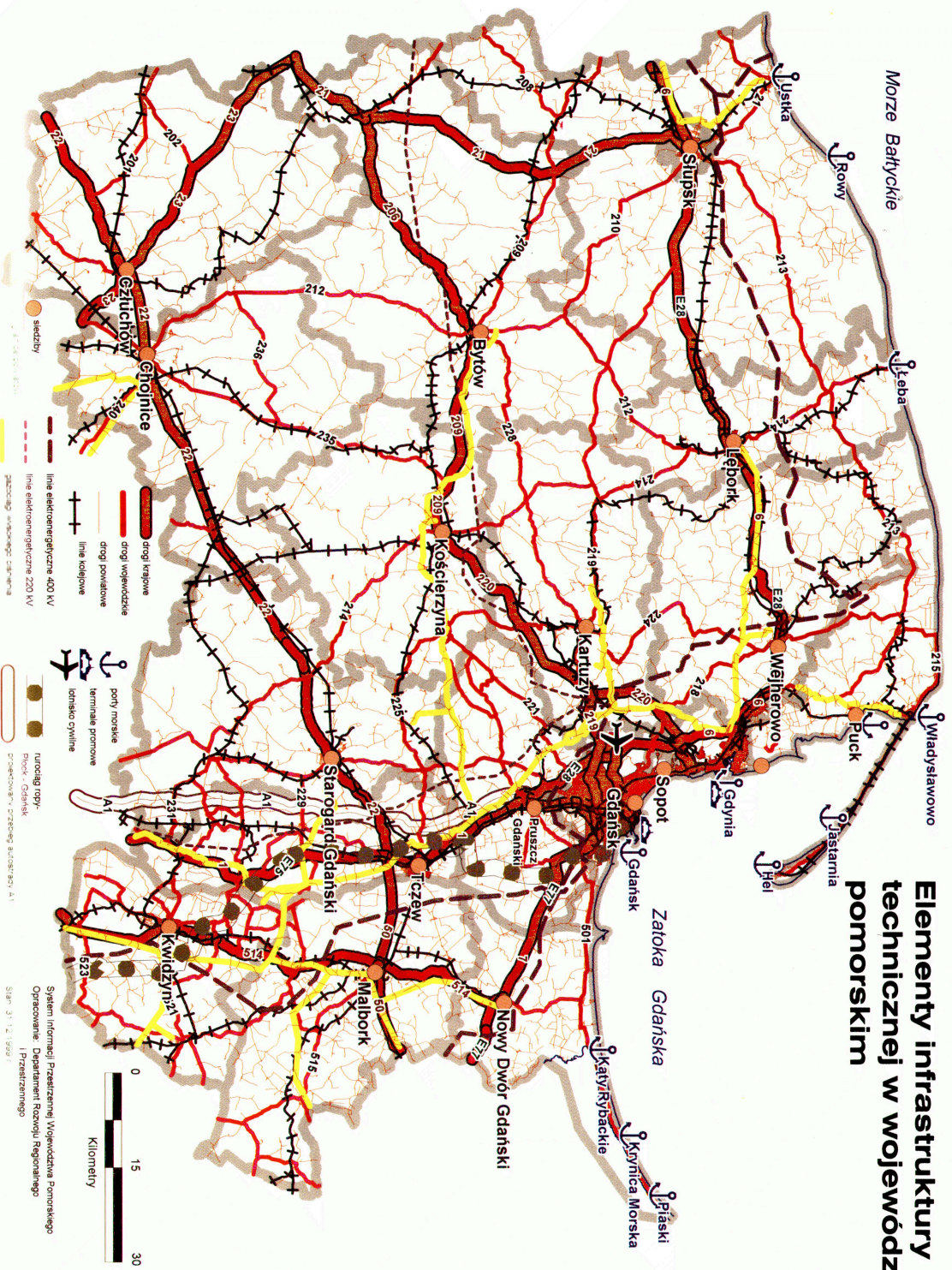
Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa Pomorskiego
 System Informacji Przestrzennej Województwa Pomorskiego
 Opracowanie: Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego
 DRRIIP 2001 [rys. A - 11]

Morze Bałtyckie

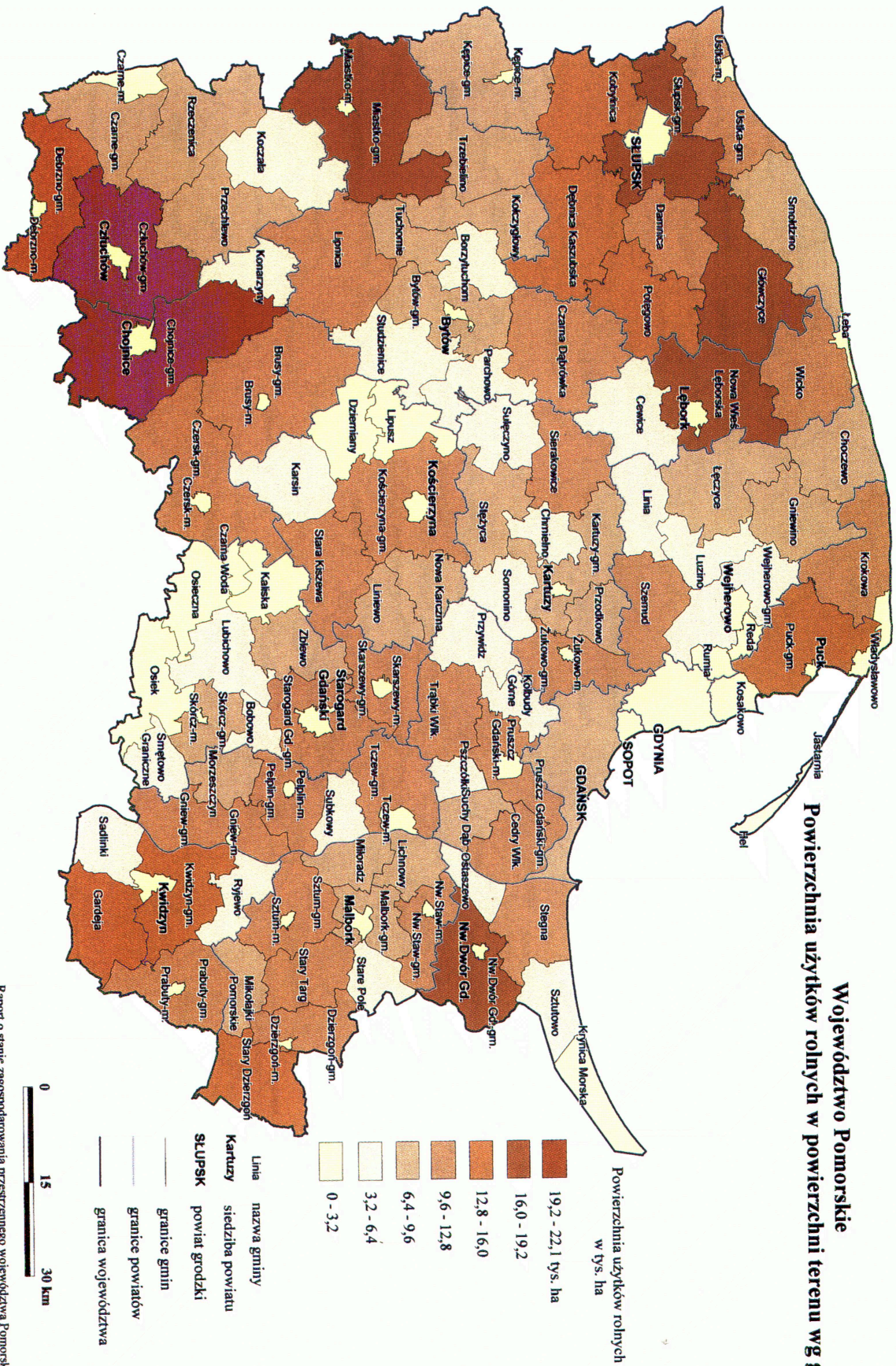
Gęstość zaludnienia w województwie pomorskim

Elementy infrastruktury technicznej w województwie pomorskim

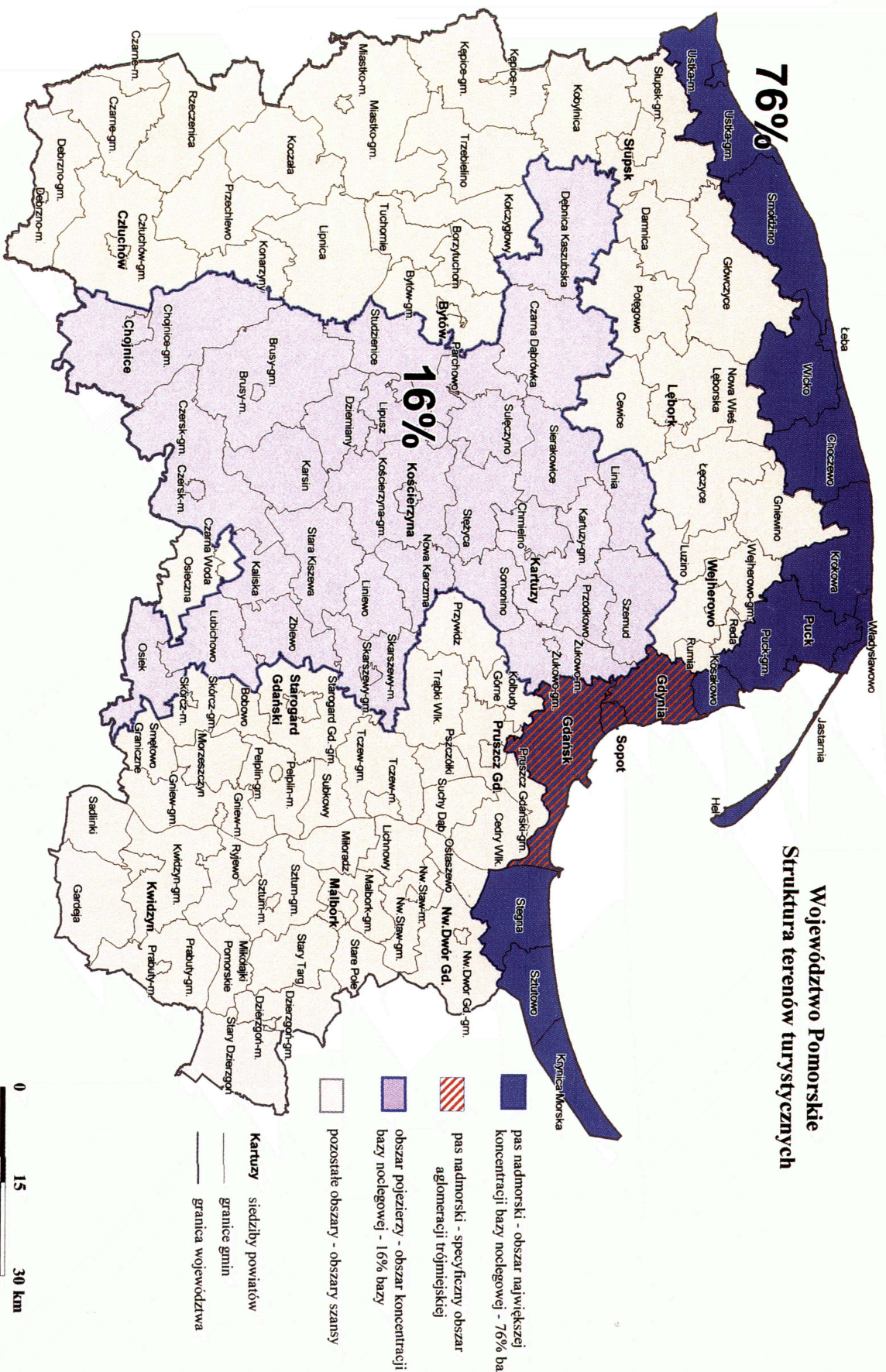
Województwo Pomorskie Powierzchnia użytków rolnych w powierzchni terenu wg gmin

Źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii w Warszawie
 stan na dzień 31.12.2000

Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa Pomorskiego
 System Informacji Przestrzennej Województwa Pomorskiego
 Opracowanie: Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego
 DRRRP 2001 [rys.B. - 8]

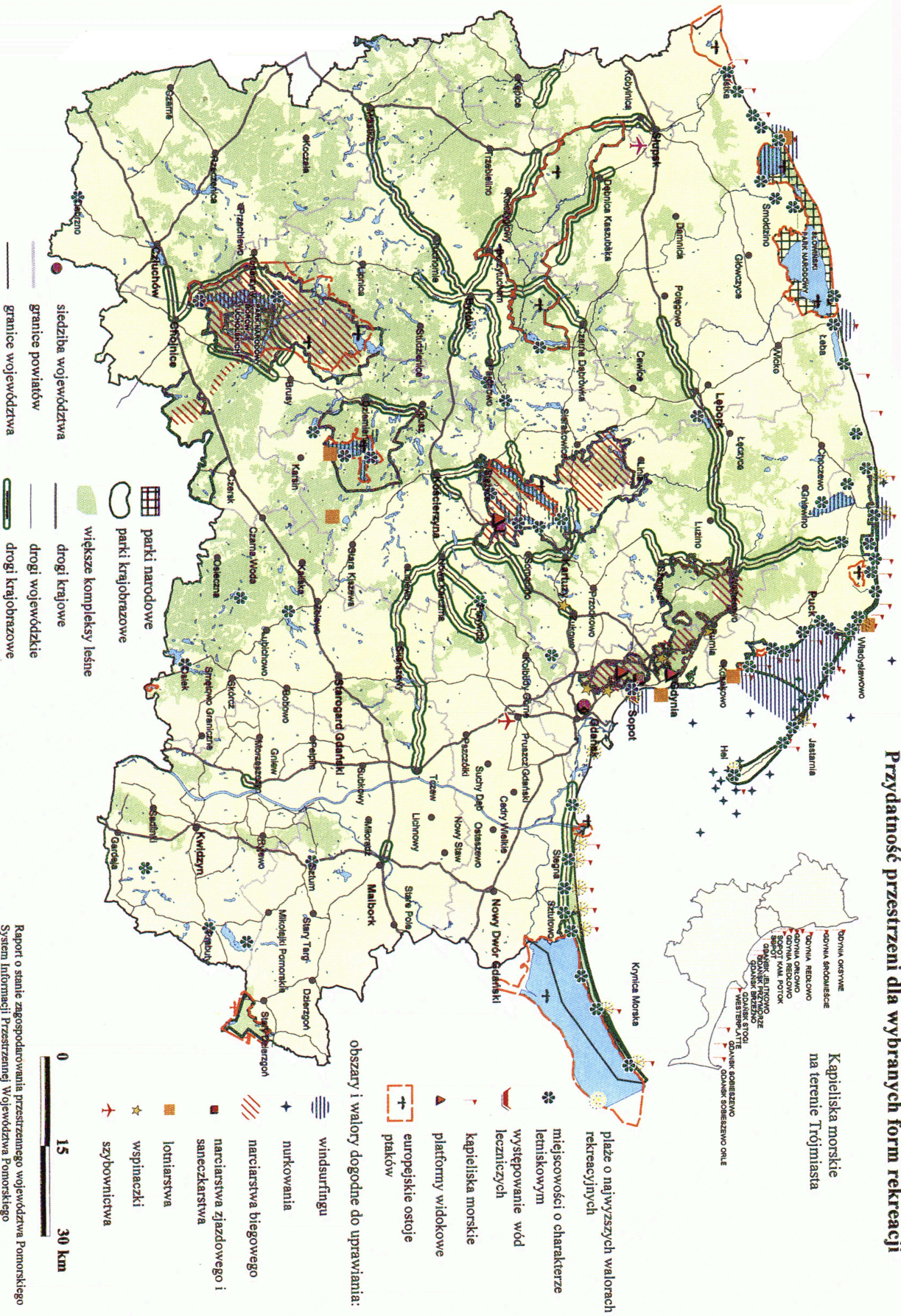
Województwo Pomorskie Struktura terenów turystycznych

Źródło: Urząd Statystyczny w Gdańsku. Dane za okres I-X.1999 r.

Województwo Pomorskie

Przydatność przestrzeni dla wybranych form rekreacji

**Kapielecka morskie
na terenie Trójmiasta**

- BOGNA OKRESIE
- BOGNA ENDURKESIE
- BOGNA REDOWO
- BOGNA OKRESO
- BOGNA OKS FORK
- BOGNA OKS TRONO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO
- BOGNA OKS BAZOZKO

Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa Pomorskiego
System Informacji Przestrzennej Województwa Pomorskiego
Opracowanie: Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego
DRRiP 2001 [rys. A. - 13]

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA OBSZARU ZMIANY STUDIUM W REGIONIE, W TYM Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Materiały źródłowe:

Informacje i wnioski Zarządu Województwa Pomorskiego do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka z dnia 03.07.2013 r. (DRRP-GW.7637.151.2013).

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 została przyjęta Uchwałą nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 roku.

Zgodnie z założeniami opracowania dokumentu Strategia jest narzędziem kreowania rozwoju, ukierunkowując dostępne instrumenty finansowe i regulacyjne. Jednocześnie, strategia obejmuje wyłącznie te zagadnienia, na które Samorząd Województwa Pomorskiego i jego partnerzy w regionie mają rzeczywisty wpływ oraz nie obejmuje kwestii czysto lokalnych chyba, że zachodzi ścisły związek między potrzebami i potencjałami lokalnymi a interesem regionalnym lub też, gdy lokalne deficyty istotnie ograniczają możliwości rozwojowe.

Strategia wskazuje 3 cele strategiczne, którym przypisano cele operacyjne i kierunki działań:

1) Nowoczesna gospodarka

Cele operacyjne

- Wysoka efektywność przedsiębiorstw
- Konkurencyjne szkolnictwo wyższe

Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna

2) Aktywni mieszkańcy

Cele operacyjne

- Wysoki poziom zatrudnienia
- Wysoki poziom kapitału społecznego
- Efektywny system edukacji
- Lepszy dostęp do usług zdrowotnych

3) Atrakcyjna przestrzeń

Cele operacyjne

- Sprawny system transportowy
- Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna
- Dobry stan środowiska

Zdefiniowane cele SA wynikiem analizy SWOT, i między innymi zidentyfikowanej bariery rozwojowej. Województwo Pomorskie to region silnie uzależniony od zewnętrznych dostaw energii elektrycznej, o dużych zaległościach inwestycyjnych w zakresie energetyki i ponad dwukrotnie niższej niż średnio w UE efektywności energetycznej. Przekłada się to na niski poziom bezpieczeństwa energetycznego, co ogranicza napływ nowych inwestycji do województwa. Szansą rozwoju jest reorientacja przestrzenna i branżowa kierunków rozwoju sektora energetyczno-paliwowego w Polsce, związana z lepszym wykorzystaniem potencjału zasobów naturalnych i infrastrukturalnych Polski Północnej.

Rozwiązania zaproponowane w Strategii bezpośrednio lub pośrednio dotyczą Gminy Czarna Dąbrówka.

Zmiana Studium polegająca na umożliwieniu eksploatacji zasobów kruszywa naturalnych nie narusza ustaleń Strategii.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (PZPWP) został przyjęty Uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r.

Rolą plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest określenie polityki przestrzennej województwa.

PZPWP kształtuje politykę przestrzenną województwa na dwóch poziomach: na poziomie całego województwa oraz na poziomie aglomeracji Trójmiasta.

Gmina Czarna Dąbrówka leży poza obszarem aglomeracji formalnie wyznaczonym w PZPWP, poza jego otoczeniem oraz poza strefą potencjalnego obszaru aglomeracji.

Gmina swoją wschodnią granicą administracyjną przylega do gminy Sierakowice zakwalifikowanej jako „pozostała strefa potencjalnego obszaru aglomeracji.

Z racji położenia poza obszarem aglomeracji, wszystkie ustalenia studium zawarte są w odniesieniu do struktury ogólnowojewódzkiej.

12. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

12.1. System obszarów chronionych

12.1.1. System ochrony środowiska przyrodniczego

W systemie ochrony środowiska przyrodniczego dla Gminy Czarna Dąbrówka wyznaczono następujące elementy: regionalny Pojezierny – północny (2) korytarz ekologiczny obejmujący pas pojezierzy Polski północnej, regionalny korytarz ekologiczny Doliny Łupawy (4), płat ekologiczny Lasów na południe od Lęborka (H).

Zadania polityki przestrzennej w celu ochrony środowiska:

1) Utrzymanie istniejących form ochrony przyrody oraz dążenie do poprawy ciągłości przestrzennej systemu obszarów chronionych i powiązań ekologicznych, zapewniających trwałość i różnorodność gatunkową zasobów biosfery oraz stabilność procesów przyrodniczych.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

a) Kształtowanie spójności systemu obszarów chronionych i powiązań ekologicznych województwa winno odbywać się, w postaci dwóch komplementarnych podsystemów przestrzennych:

- przyrodniczych obszarów chronionych – ustanowionych prawnie i zapewniających trwałość najcenniejszych wartości naturalnych;
- powiązań ekologicznych – płatów i korytarzy ekologicznych, gwarantujących spójność

terytorialną i tworzących podstawę funkcjonowania środowiska.

b) Korytarze ekologiczne muszą spełniać następujące warunki:

- zachowywać ciągłość przestrzenną i mieć dostateczną szerokość określaną w dokumentach planistycznych gmin;
- charakteryzować się wysokim stopniem zachowania naturalnych warunków pokrycia terenu;
- gwarantować zmienność siedlisk i typów środowiska dogodnych do rozprzestrzeniania gatunków;
- zapewniać niezbędne warunki dla bytowania i wędrówek zwierząt oraz wypoczynku i rekreacji ludności.

c) Stosowanie rozwiązań minimalizujących wpływ inwestycji infrastrukturalnych, przez rozważenie rozwiązań alternatywnych w przypadku kolizji z wartościami przyrodniczymi, kulturowymi i krajobrazowymi oraz stosowanie kompensacji przyrodniczej w przypadku braku możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

1) Zachowanie ustanowionych form ochrony przyrody: parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów NATURA 2000, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

3) Ukształtowanie struktury powiązań ekologicznych regionu składającej się z 10 leśnych i rolno-leśnych płątów ekologicznych o randze ponadregionalnej i regionalnej oraz 17 korytarzy ekologicznych o randze ponadregionalnej i regionalnej. Należą do nich:

a) płąty ekologiczne: asów na pd. od Lęborka (H) : na południe od drogi krajowej nr 6 i Lęborka, od miejscowości Wargowo i Mikorowo na zachodzie po Luzino na wschodzie, zachowując w kierunku zachodnim łączność z kompleksami leśnymi w dolinach Łupawy i Słupi (element ponadregionalnego korytarza)

b) korytarze ekologiczne:

- pojezierny – północny (2) : pas pojezierzy Polski północnej – od Puszczy Augustowskiej i Białowieskiej przez Pojezierze ławskie, dolinę Wisły, Bory Tucholskie, Pojezierze Kaszubskie. W granicach województwa obejmuje środkowo-zachodnią część lasów Pojezierza ławskiego i dolinę rzeki Liwy, którą dociera do korytarza Wisły. Główny ciąg korytarza przekracza Wisłę na linii kompleksu leśnego poniżej miejscowości Sadlinki. Druga (północna) odnoga korytarza przebiega od kompleksu leśnego w rejonie Sadlinek do kompleksu leśnego w sąsiedztwie rezerwatów Wiosło Małe i Wiosło Duże, dalej (doliną rzeki Struga Młyńska) do kompleksów leśnych w rejonie miejscowości i rezerwatu Udzierz. Tu następuje rozdzielenie linii przebiegu korytarza na część północną, biegnącą północnym krańcem Borów Tucholskich w rejon Jez. Wdzydze oraz południową, przez centralną część Borów Tucholskich – dolina rzeki Brdy. Dalej północny fragment korytarza biegnie przez kompleksy leśne wzdłuż doliny Wdy, a następnie doliny Słupi. Fragment południowy poprzez lasy Wdeckiego i Tucholskiego Parku Krajobrazowego, wzdłuż doliny Brdy i w rejonie Parku Narodowego Bory Tucholskie, w kierunku południowo-zachodnim, lasami ku dolinie Gwdy. Ten fragment krajowego korytarza lokuje się w obrębie wielkiego płątu ekologicznego Borów Tucholskich i wspólnie z nim odgrywa ogromną rolę jako ostoja przyrodnicza, kształtując warunki zachowania różnorodności biologicznej całej środkowo północnej Polski

- doliny Łupawy (4): obejmuje całą dolinę rzeki: od jeziora Jasień w Parku Krajobrazowym Doliny Słupi po jezioro Gardno w Słowińskim Parku Narodowym. Posiada szczególne znaczenie dla gatunków ryb wędrownych i łączności pasa przybrzeżnego z obszarem pojeziernym. Jest to jednak korytarz lądowo-rzeczny, zainwestowany infrastrukturą, w którym znaczne ograniczenie łączności przestrzennej jako korytarza lądowego występuje w rejonie zgrupowań miejscowości: Łupawa, Poganice, Zochowo, Damno, Bobrowniki, Drzeżewo oraz Smółdzino.

4) Uzupełnienie struktury powiązań ekologicznych regionu o subregionalne korytarze ekologiczne w rejonach Tczew – Starogard Gdański (Lasów Szpęgawskich), Skórcz – Pelplin, Sulęczyńsko – Lębork, Słupsk – Smółdzino (lasów między Słupią i Łupawą), Łęczyce – Choczewo, Gniewino - Władysławowo, Lasy Otomińskie – Lasy Oliwskie, doliny Debrzynki.

Poprzez obszar zmiany Studium przebiega regionalny korytarz ekologiczny rzeki Łupawy, natomiast nie jest położony na płacie ekologicznym. Przedmiotowe Studium, (wypełniając zadanie polityki przestrzennej w celu ochrony środowiska: „Korytarze ekologiczne muszą spełniać następujące

warunki: (...) - zachowywać ciągłość przestrzenną i mieć dostateczną szerokość określaną w dokumentach planistycznych gmin”) wyznaczyło korytarz ekologiczny, obszar zmiany Studium znajduje się w części północnej w tym korytarzu.

12.1.2. System ochrony środowiska kulturowego

Południowa część gminy Czarna Dąbrówka w PZPWP zaliczona jest do Strefy koncentracji charakterystycznych dla regionu elementów dziedzictwa kulturowego – Obszaru ziemi bytowskiej - obszar wybitnych, bardzo wysokich i wysokich walorów przyrodniczo-kulturowych.

Oprócz obiektów wpisanych do rejestru zabytków, na obszarze Gminy Czarna Dąbrówka zaproponowano lokalizację parku kulturowego lub objęcie odpowiednimi zapisami miejscowego planu w celu ochrony: Mikorowo (gm. Czarna Dąbrówka) cmentarzysko szkieletowe wczesnośredniowieczne (element tzw. Megalitów Łupawskich) (25) - **obiekt nie jest położony w obszarze zmiany studium.**

Zadania polityki przestrzennej dla ochrony środowiska kulturowego obejmują:

1) Zachowanie i eksponowanie przestrzennych świadectw tradycji morskich kraju i województwa, najwartościowszych zespołów i obiektów środowiska kulturowego, wzmacniających wizerunek regionu jako integralnego elementu środowiska kulturowego Europy Bałtyckiej.

2) Zachowanie różnorodności kulturowej województwa oraz zapewnienie dostępności zasobów i walorów dziedzictwa kulturowego jako atutu w rozwoju zrównoważonym i konkurencyjności przestrzeni województwa.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

h) W gminnych dokumentach planistycznych należy:

- zidentyfikować istniejące i potencjalne konflikty funkcjonalno-przestrzenne związane z ochroną walorów kulturowych;

- zidentyfikować elementy charakterystyczne krajobrazu kulturowego oraz określić zasady ich ochrony (np.: wskazanie wytycznych dotyczących zgodnych z tożsamością miejscowości zasad: posadowienia obiektów na działce, formy obiektu, detalu architektonicznego);

- określić elementy charakterystyczne w przypadku dóbr kultury współczesnej, które winny zostać zachowane.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

1) Ochrona i odnowa charakterystycznych zasobów dziedzictwa kulturowego regionu, m.in.:

układów urbanistycznych i ruralistycznych, zabytków wsi pomorskiej, dziedzictwa morskiego i rzeczno, dziedzictwa budownictwa ceglanego (przede wszystkim najstarsze kościoły i założenia klasztorne, zamki krzyżackie) i drewnianego (przede wszystkim dziedzictwo kulturowe Ziemi Słupskiej, Żuław, Powiśla, Kaszub i Kociewia), obiektów dziedzictwa obronno i techniki (w tym systemów hydrotechnicznych), kultury materialnej portów morskich i rzecznych oraz wsi rybackich, materialnych relikwów dziedzictwa solidarnościowego, zespołów rezydencjalnych, zespołów zieleni urządzonej, wybitnych dóbr kultury współczesnej.

Zmiana Studium nie ingeruje w środowisko kulturowe gminy.

12.1.3. System ochrony walorów krajobrazu

W zakresie ochrony krajobrazu PZPW wskazuje dla obszaru gminy Czarna Dąbrówka powiększenie parku krajobrazowego Doliny Słupi. **Dla obszaru zmiany Studium nie ustala się ochrony walorów krajobrazowych.**

12.1.4. Ochrona zasobów środowiska

Obszar opracowania zmiany studium znajduje się w granicach znajduje się w wyznaczonym w PZPW obszarze ochronnym głównego zbiornika wód podziemnych GZWP115. Cały obszar gminy Czarna Dąbrówka został wyznaczony do rewaloryzacji i rekultywacji obszarów o cechach rzeźby przekształconej antropogenicznie. Na terenie gminy występują pospolite kopaliny (kruszywa naturalne). Południowo wschodnia część gminy została wskazana jako obszar do zalesień ze względu na niską przydatność rolniczą i zagrożenie erozją. Dla tych zasobów PZPW wprowadza następujące ustalenia:

Zadania polityki przestrzennej

1) Zachowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego (abiotycznego – kopaliny, gleby, wody, powietrze i biotycznego – bioróżnorodność), kształtującymi jakość przestrzeni, warunki życia i zrównoważony rozwój regionu ze szczególnym uwzględnieniem rekreacji i turystyki.

2) Podwyższanie skuteczności ochrony zasobów i walorów środowiska ekosystemu Morza Bałtyckiego.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

I. Ochrona litosfery i zasobów kopalin

Dotyczy kopalin, unikatowych form ukształtowania terenu oraz naturalnych procesów kształtujących powierzchnię terenu, obejmuje:

a) Zagospodarowanie przestrzeni w strefie występowania udokumentowanych złóż kopalin w sposób zapewniający w przyszłości możliwość podjęcia eksploatacji, z uwzględnieniem potrzeby i wymogów ochrony walorów krajobrazowych.

b) Eksploatacja surowców mineralnych przede wszystkim na obszarach objętych obecnie wydobywaniem, jeśli brak przeciwwskazań środowiskowych i podejmowanie wydobywania na nowych terenach tylko w sytuacjach gdzie przeciwwskazania środowiskowe nie przeważają opłacalności ekonomicznej.

c) Rewaloryzacja i rekultywacja największych powierzchniowo obszarów o cechach rzeźby przekształconych antropogenicznie, w kierunku przywrócenia im charakteru zbliżonego do naturalnego – w szczególności na obszarach przemysłowych i poeksploatacyjnych – m.in. w powiatach bytowski, kartuski, kościerski i puckim.

f) Podejmowanie działań ochronnych na obszarach wzmożonych zjawisk morfodynamicznych zagrażających bezpieczeństwu obiektów i ludności jedynie w niezbędnym i ekonomicznie uzasadnionym zakresie – zarówno na obszarze wybrzeża morskiego o genezie erozyjnej (klifowe), jak i w głębi lądu.

II. Ochrona gruntów leśnych i rolnych

Działania na rzecz ochrony gleb stanowią grupę działań skorelowanych z innymi działaniami na rzecz ochrony zasobów biosfery i zapewnienia ekologicznych warunków życia i obejmują gleby o najwyższej przydatności rolniczej, a także grunty leśne i obszary hydrogeniczne:

a) Zachowanie (niepomniejszanie) co najmniej obecnej powierzchni terenów leśnych i stosowanie kompensacji przyrodniczej przy przeznaczeniu na cele nieleśne.

b) Powiększanie areалу gruntów leśnych przez zalesianie gruntów o najniższych walorach produkcyjnych i zagrożonych procesami erozyjnymi, wzmacniające ich

ekologiczną stabilność, spójność przestrzenną struktur ekologicznych - szczególnie w centralnej, pojeziernej części województwa oraz w zdefiniowanych korytarzach ekologicznych.

c) Ochrona gleb o najwyższej przydatności rolniczej (w tym zapobieganie rozczłonkowaniu zwartej przestrzeni produkcyjnej) pochodzenia mineralnego i organicznego w klasach bonitacyjnych I–III, szczególnie na obszarach Żuław Wiślanych, pasa pobraży oraz pojezierzy – Starogardzkiego, Ławskiego, Krajeńskiego i fragmentów Kaszubskiego.

III. Ochrona zasobów i jakości wód

Dotyczy zasobów wód podziemnych (19 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – GZWP), wód gruntowych i obszarów wodno-błotnych – mających znaczenie dla kształtowania lokalnych warunków ekologicznych (m.in. gospodarki rolnej i leśnej) zarówno w ujęciu jakościowym, jak i ilościowym, a także ochronę wód powierzchniowych dla ujęć komunalnych Gdańska i Bydgoszczy, w zlewniach rzek Raduni oraz Brdy. Istotne jest także zachowanie wysokich parametrów jakości wód powierzchniowych zlewni, z których wody spływają do obszarów objętych ochroną prawną – przede wszystkim parków narodowych i obszarów NATURA 2000.

Ochrona zasobów obejmuje:

a) Objęcie ochroną jezior lobeliowych i dystroficznych na obszarze całego województwa.

b) Zachowanie istniejących terenów hydrogenicznych – wód powierzchniowych, mokradeł i torfowisk oraz odtwarzanie i odnawianie obszarów tzw. małej retencji dla utrzymania i powiększania zasobów wodnych oraz kształtowania właściwego stanu stosunków wodnych.

f) Zachowanie i renaturalizacja biegu cieków przymorskich – w szczególności stanowiących miejsca bytowania gatunków ryb wędrownych – łososia, troci i certy – w zlewniach Wieprzy, Słupi, Łupawy, Łeby, Piaśnicy, Redy, Zagórskiej Strugi i Wisły oraz udrożnienie odcinków rzek pojeziernych dla wędrówki ryb przede wszystkim w zlewniach Brdy, Wdy, Gwdy.

IV. Ochrona zasobów biosfery

Ochrona zasobów biosfery realizowana jest przez kształtowanie powiązań ekologicznych między system obszarów i obiektów prawnie chronionych, ochronę gatunkową i siedliskową. Stanowi ona gwarancję zachowania zasobów i walorów naturalnych środowiska, trwałość gatunków i siedlisk, eliminowanie uciążliwości związanych z rozwojem cywilizacyjnym i zachowanie ekologicznych warunków życia i wypoczynku mieszkańców. Obejmuje:

a) Oszczędne gospodarowanie przestrzenią szczególnie na obszarach istotnych z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności.

V. Ochrona powietrza atmosferycznego

a) Poprawa jakości powietrza atmosferycznego, szczególnie w miastach, głównie poprzez ograniczanie wielkości emisji gazów i pyłów do atmosfery.

b) W dokumentach planistycznych gmin (miasta) należy wyznaczyć korytarze przewietrzające.

c) Przeznaczanie części terenów niezainwestowanych w granicach administracyjnych miast na założenia terenów zielonych przenikających tkanek obszarów zabudowanych oraz bezwzględna ochrona zadrzewień, zakrzewień i istniejących terenów zieleni urządzonej – jako elementów naturalnych utrzymujących

dobrych warunków klimatu lokalnego i ograniczających rozprzestrzenianie zanieczyszczeń oraz hałasu.

VI. Ochrona przed hałasem i wibracjami

b) Wyprowadzenie tranzytowego ruchu samochodowego z centrów obszarów zurbanizowanych oraz modernizacja i przebudowa ciągów komunikacyjnych wraz z ciągami torowisk zgodnie z zasadami Zrównoważonego Rozwoju Transportu w Miastach (SUTP).

c) Zabezpieczenie istniejących terenów w otoczeniu lotnisk przed negatywnym oddziaływaniem (hałas, wibracje) ze strony rozwijającego się ruchu lotniczego.

e) Ochrona środowiska przed hałasem na obszarach nim zagrożonych powinna odbywać się w oparciu o programy ochronne.

12.2. System osadniczy

W systemie osadniczym województwa, żadna spośród miejscowości Gminy Czarna Dąbrówka nie pełni roli ponad gminnej.

Planowane ustalenia zmiany studium nie koliduje z ustaleniami dotyczącymi systemu osadniczego.

W kształtowaniu lokalnych elementów systemu osadniczego PZPWP ustala zasady zagospodarowania przestrzennego:

a) Stosowanie wzorców rozwoju przestrzennego, zapewniających najefektywniejsze wykorzystanie obszarów istniejącego zainwestowania oraz minimalizujących ekspansję na nowe obszary zainwestowania kosztem przestrzeni otwartych przez:

- udostępnianie do zabudowy i zainwestowania kolejnych terenów zgodnie z potrzebami budowy całościowych struktur przestrzennych;
- wyłączenie z osadnictwa i zainwestowania gospodarczego obszarów produkcji rolnej i leśnej;

- prowadzenie oszczędnej gospodarki terenami istniejącego i potencjalnego zainwestowania;

- wyłączenie z osadnictwa i zainwestowania gospodarczego określonych obszarów w celu ochrony przestrzeni otwartych, jako elementu kształtowania ładu przestrzennego, w tym przeciwdziałanie „rozlewaniu się” obszarów zainwestowania;

d) Domykanie granic zainwestowania – wyznaczanie obszarów rozwojowych tak, aby ekspansja form zainwestowania na każdym etapie kształtowała czytelną krawędź terenów zagospodarowanych, przy czym należy:

- wypełniać luki w zainwestowaniu, nie stanowiące chronionych przestrzeni otwartych;

- kontynuować zabudowę wykraczającą poza istniejący obszar zainwestowania zgodnie z charakterem jednostki osadniczej.

l) Minimalizowanie konfliktów – planowanie obszarów monofunkcyjnych ograniczone do przypadków, gdy istnieje zagrożenie konfliktami funkcjonalnymi i przestrzennymi planowanego zagospodarowania z funkcjami mieszkaniowymi, usługowymi oraz rekreacyjnymi;

j) Atrakcyjne i przyjazne dla pracowników kształtowanie obszarów przemysłowych. Ustalanie wewnątrz obszarów rozwojowych – niezależnie od przestrzeni otwartych położonych poza ich granicami – wielkości (proporcji) i ewentualnie granic terenów biologicznie czynnych, a także zasad ich ochrony.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

4) Stanowienie aktów prawa miejscowego zapewniających: odpowiedni dla rangi ośrodków zestaw funkcji, warunki zachowania ładu przestrzennego oraz zrównoważony rozwój przez:

a) wykorzystanie w pierwszej kolejności terenów niezainwestowanych, które znajdują się w centrach miast, lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie;

b) dogęszczanie istniejących obszarów zainwestowania przy równoczesnym zachowaniu lub poszerzaniu terenów zielonych i powierzchni biologicznie czynnej, w tym poprzez zmniejszenie wielkości terenów infrastruktury trans-portowej na rzecz terenów zielonych i zabudowy usługowej związanej z zielenią

– osiągnięcie tych wzajemnie kolidujących wymagań może zostać dokonane dzięki:

- promowaniu wielofunkcyjnych jednostek osadniczych w celu zmniejszenia ilości dojazdów zmotoryzowanych na rzecz ruchu pieszego i rowerowego;

- rozwojowi transportu publicznego;

- ułatwieniom dla ruchu pieszego i rowerowego;

- tworzenie stref wyłączonych z ruchu kołowego;

- Budowę parkingów, wielopoziomowych, w tym podziemnych, na obrzeżach miast lub obrzeżach ich centrów, przy jednoczesnym powiązaniu ich z systemem transportu publicznego;

12.4. Kształtowanie warunków przestrzennych rozwoju gospodarczego

Gmina Czarna Dąbrówka położona jest w dwóch strefach rozwoju produkcji rolnej: północna część (w tym obszar zmiany Studium) zaliczona jest do strefy rolno – leśnej wymagającej rozwoju przetwórstwa bazującego na lokalnych surowcach rolno – leśnych, południowa część gminy do strefy rolno-leśnej ekologizacji rolnictwa.

Gmina Czarna Dąbrówka została wyznaczona jako potencjalny obszar lokalizacji specjalnej strefy ekonomicznej w celu aktywizacji gospodarczej.

W kierunkach zagospodarowania turystycznego gmina Czarna Dąbrówka została zakwalifikowana dla rozwoju turystyki krajoznawczej o randze światowej/krajowej.

Ma nastąpić rozwój szlaków kajakowych Przez obszar gminy przebiegają trasy rowerowe: Międzyregionalna nr 15 (Polanów) –oraz regionalne nr 124 Dębica Kaszubska – Czarna Dąbrówka – Bytów i nr 125 Chmielno – Sierakowice – Czarna Dąbrówka – Potęgowo – Damnica – Słupsk/Główczyce (nr 125 przez obszar zmiany Studium).

12.5. Infrastruktura transportowa

Gmina Czarna Dąbrówka leży poza głównymi korytarzami transportowymi województwa. Na południe od gminy przebiegają północny korytarz transportowy (potencjalny paneuropejski) a na zachód Kaszubski.

Spośród elementów regionalnego układu transportowego należy wymienić 2 drogi wojewódzkie: nr 211 i 212 posiadające klasę techniczną drogi zbiorczej (Z).

Gmina Czarna Dąbrówka położona jest w strefie oddziaływania lotniska w Siemirowicach, PZPWP ustalił następujące kierunki:

7) W strefach przylotniskowych i strefach podejść do pasów startowych należy stosować maksymalne, możliwe ograniczenia zabudowy mieszkaniowej w celu zmniejszenia uciążliwości wywołanej hałasem, a w konsekwencji ryzyka wprowadzenia ograniczeń ruchu lotniczego.

12.6. Systemy infrastruktury technicznej

Podstawowe systemy infrastruktury technicznej na obszarze gminy mają charakter lokalny. PZPWP dla Gminy proponuje obsługę w zakresie zagospodarowania

odpadów Zakład Zagospodarowania Odpadów „Sierżno”, który jest przeznaczony do rozbudowy.

W zadaniach polityki przestrzennej PZPWP ustala:

5) Poprawa bezpieczeństwa energetycznego, poprawa efektywności energetycznej, sprawności technicznej i efektywności ekonomicznej funkcjonowania systemu oraz stworzenie możliwości odbioru energii wytwarzanej w planowanych źródłach, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym CO₂, zwiększenie udziału energii odnawialnych w ogólnym zużyciu energii oraz poszanowanie i racjonalizacja zużycia energii.

Dla ochrony przed powodzią i dla regulacji stosunków wodnych PZPWP ustala:

Gospodarka wodno – ściekowa:

3) W gminnych dokumentach planistycznych należy:

a) wskazać sposoby ograniczania ilości wód opadowych i roztopowych odprowadzanych do odbiorników (wody niewymagające oczyszczania należy w możliwie najwyższym stopniu doprowadzać do wsiąkania w grunt, a wody z dachów wtórnie wykorzystywać. Zorganizowane odprowadzanie wód opadowych do cieków i zbiorników należy stosować tylko w przypadkach absolutnie koniecznych z uwzględnieniem opóźnienia i spowalniania ich odpływu oraz oczyszczania).

b) określić wskazania i nakazy dotyczące parametrów technicznych warunków użytkowania obiektów istniejących lub planowanych na obszarach potencjalnego zagrożenia powodzią;

c) ustalić rozwiązania przeciwdziałające nadmiernemu uszczelnianiu terenów zurbanizowanych;

d) uwzględnić ustalenia wynikające z Programu małej retencji oraz Programu udrażniania rzek województwa pomorskiego, w tym konieczność:

- powiększenia dotychczasowej pojemności retencyjnej i powierzchni jezior podpiętrzonych przez budowę obiektów małej retencji w szczególności w zlewniach rzek: Brdy, Gwdy, Łeby, Łupawy, Słupi, Wdy, Wieprzy, Mątwy, Wierzycy, Motławy, Raduni, Redy, Piaśnicy, Czarnej Wdy, Płutnicy, Nogatu, Zbrzycy, Niechwaszczy, Młosiny, Raciąskiej Strugi, Czerskiej Strugi.

- wykonania przepławek zwłaszcza na rzekach w zlewniach: Słupi, Łupawy, Łeby, Piaśnicy, Karwianki, Czarnej Wdy, Płutnicy, Zagórskiej Strugi, Redy, Motławy, Raduni, Kłodawy, Wierzycy, Strugi Młyńskiej, Nogatu, Kanał Elbląskiego, Wdy, Brdy i Gwdy umożliwiających udroźnienie rzek województwa pomorskiego

Gospodarka energetyczna:

c) Przy określaniu lokalizacji elektrowni wiatrowych należy uwzględniać uwarunkowania wynikające w szczególności z ich oddziaływania na:

- obszary objęte ochroną przyrody, w formie: parków narodowych i ich otulin, rezerwatów przyrody, obszarów NATURA 2000, parków krajobrazowych i ich otulin, obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych;

- projektowane obszary chronione, w tym wytypowane w ramach tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000;

- obszary tworzące ośnowę ekologiczną województwa – korytarze ekologiczne;

- tereny położone w strefach ekspozycji obiektów dziedzictwa kulturowego: pomników historii, cennych założeń urbanistycznych i ruralistycznych oraz założeń zamkowych, parkowo-pałacowych i parkowo-dworskich;

- tereny w otoczeniu lotnisk wraz z polami wznoszenia i podejścia do lądowania.

Konieczne jest również uwzględnianie lokalizacji i sąsiedztwa:

- terenów zabudowy mieszkaniowej oraz aktywnego wypoczynku;

- dróg o nawierzchni utwardzonej i linii kolejowych;
- linii elektroenergetycznych;
- lasów oraz akwenów i cieków wodnych;

Kierunki zagospodarowania przestrzennego – część A: województwo

- pasów technicznych i ochronnych brzegów morskich;
- innych farm wiatrowych.

Lokalizacje elektrowni wiatrowych muszą uwzględniać możliwość przesyłu wyprodukowanej energii, z zachowaniem możliwie jak najmniej negatywnego oddziaływania linii elektroenergetycznych na komponenty środowiska.

Infrastruktura telekomunikacji i teleinformatyki:

- a) Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowych, uwzględniać powinna uwarunkowania krajobrazowe oraz tereny zabudowy mieszkaniowej.

13. Polityka przestrzenna na obszarach problemowych

Gmina Czarna Dąbrówka została zakwalifikowana jako obszar problemowy do Obszarów wiejskich strukturalnie słabych, dla których wprowadzono następujące ustalenia.

- Przy modernizacji istniejących i budowie nowych urządzeń uzdatniania wody i unieszkodliwiania ścieków planować rezerwy na przyłączenie nowych odbiorców.
- Zachowanie istniejącej sieci placówek oświaty i kultury, jako o środków kulturotwórczych i integrujących społeczność lokalne.
- Kreacji placów, skwerów i parków we wsiach i miejscowościach wiejskich w przestrzeń publiczną stanowiącą pozytywne wzorce zagospodarowania i umożliwiające integrację mieszkańców.
- Objęcie ochroną elementów tradycyjnego gospodarowania rolniczego: zadrzewienia śródpolne, oczka wodne i w miarę możliwości inne elementy przestrzeni rolniczej, stanowiące ostoję dla zagrożonych gatunków.

15. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego umieszczono zadania samorządu województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zawarte w programach rozwoju województwa uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego. Należą do nich:

1) Wieloletni Program Inwestycyjny Województwa Pomorskiego 2007–2013 – (informacja: utracił ważność);

2) Program małej retencji województwa pomorskiego do roku 2015- (informacja: uchylony w dniu 25.11.2013 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego (uchwała nr 752/XXXV/13 uchylająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Małej Retencji Województwa Pomorskiego do roku 2015);

3) Program udrażniania rzek województwa pomorskiego – (informacja: uchylony w dniu 25.11.2013 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego (uchwała nr 751/XXXV/13 uchylająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Udrażniania Rzek Województwa Pomorskiego 2007-2013);

4) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010 – (informacja: został zaktualizowany Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018);

5) Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007–2013 (RPO WP) stanowi jedno z głównych narzędzi realizacji Strategii Rozwoju

Województwa Pomorskiego. Inwestycje indykatywne zawarte w Regionalnym Programie Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego 2007–2013 na obszarze gminy Czarna Dąbrówka:

Budowa Centrów Informacji Turystycznej – Bramy Kaszubskiego Pierścienia powiaty: kartuski, kościerski, bytowski, lęborski, chojnicki.

Program ochrony środowiska przed hałasem na lata 2010-2013 z perspektywą na lata następne dla terenów poza aglomeracjami w województwie pomorskim, położonych wzdłuż odcinków dróg krajowych i ekspresowych, których eksploatacja powoduje ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, określone wskaźnikami hałasu L DWN i L N .

Dokument przyjęty Uchwałą Nr 1183/XLVIII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 31 maja 2010 roku.

Program nie odnosi się do dróg przebiegających przez gminę Czarna Dąbrówka.

Uchwały Sejmiku w sprawie Parków Krajobrazowych:

- Uchwała nr 146/VII/11 z dnia 27 kwietnia 2011r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”

Obszar opracowania zmiany Studium położony jest poza parkiem krajobrazowym.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018.

Plan Gospodarki Odpadami 2018 (PGO) został przyjęty Uchwałą Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 roku.

Gmina Czarna Dąbrówka należy do regionu Północnego (jednego z siedmiu regionów), obejmującego fragmenty powiatów bytowskiego, kartuskiego, lęborskiego, puckiego, słupskiego oraz wejherowskiego. W regionie Północnym funkcjonuje instalacja regionalna RIPOK Czarnówko w gminie Nowa Wieś Lęborska, w której odpady komunalne zagospodarowane są poprzez sortowane, kompostowane oraz składowanie pozostałości po sortowaniu, do czasu jej rozbudowy wyznaczono instalację zastępczą w Chlewnicy (Gm. Potęgowo) wyposażoną w sortownię odpadów komunalnych, wraz z instalacją do produkcji paliwa alternatywnego. Dla zagospodarowania odpadów zielonych przystosowany jest RIPOK Swarzewo. Oprócz tego dostępne są dodatkowe 4 zastępcze instalacje.

Obecnie gmina Czarna Dąbrówka korzysta ze składowiska w Chlewnicy jako tymczasowego, natomiast gmina ma plany aby zakład ten był docelowym.

Uchwała Nr 416/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla województwa pomorskiego 2018” ze zmianami.

Region Północny RIPOK Czarnówko - Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku.

Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionów:

- do czasu uzyskania wystarczającej mocy przerobowej przez regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych: Składowisko odpadów komunalnych w Łebcz; Składowisko odpadów komunalnych w Gniewinie

- w przypadku gdy regionalna instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn: RIPOK Bierkowo; RIPOK Eko Dolina; RIPOK Sieczno.

Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013–2016 z perspektywą do roku 2020.

Dokument został przyjęty Uchwałą Nr 528/XXV/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2012 roku.

Cele Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020:

I. Środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;

II. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz aktywacja rynku na rzecz środowiska.

III. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody.

IV. Zrównoważone wykorzystanie energii, wody i surowców naturalnych.

W ramach celów głównych określono cele średniookresowe:

I. Środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;

1 (I-1) Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych,

2 (I-2) Osiągnięcie i utrzymywanie standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne,

3 (I-3) Zapewnienie wysokiego stopnia odzysku odpadów w sposób bezpieczny dla środowiska poprzez budowę nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarki odpadami,

4 (I-4) Ochrona mieszkańców województwa i ich mienia przed zagrożeniami naturalnymi i skutkami katastrof naturalnych.

II. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz aktywacja rynku na rzecz środowiska

5 (II-1) Kształtowanie u mieszkańców województwa pomorskiego postaw i nawyków proekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska.

6 (II-2) Aktywizacja rynku do działań na rzecz środowiska, zwiększenie roli ekoinnowacyjności w procesie rozwoju regionu.

III. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,

7 (III-1) Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej, powstrzymanie procesów degradacji oraz poprawa spójności systemu obszarów chronionych.

8 (III-2) Dostosowanie ekosystemów leśnych do zmian klimatycznych i warunków siedliskowych; przywracanie i zachowanie walorów ekologicznych obszarom rolniczym.

IV. Zrównoważone wykorzystanie energii, wody i surowców naturalnych.

9 (IV-1) Racjonalizacja wykorzystania zasobów wód podziemnych, ochrona głównych zbiorników wód podziemnych stanowiących ważne źródło zaopatrzenia ludności w wodę.

10 (IV-2) Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin, eliminacja nielegalnego wydobycia oraz minimalizowanie niekorzystnych skutków ich eksploatacji.

11 (IV-3) Wspieranie wytwarzania i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych

12 (IV-4) Rozbudowa efektywnych systemów produkcji i dystrybucji energii, optymalizacja jej zużycia oraz ograniczenie niekorzystnych oddziaływań energetyki na środowisko.

Szczególnie ważne z perspektywy niniejszej zmiany są wymogi Celu IV, a w szczególności kierunkowe działania dla celów:

9 (IV-1) Racjonalizacja wykorzystania zasobów wód podziemnych, ochrona głównych zbiorników wód podziemnych stanowiących ważne źródło zaopatrzenia ludności w wodę.

Kierunki działań:

1. Racjonalne korzystanie z wód podziemnych, zapewniające zachowanie równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem, zwłaszcza podczas poszukiwania i wydobywania gazu z łupków .

2. Tworzenie i weryfikacja stref ochronnych dla ujęć wód podziemnych, wdrażanie zasad ich ochrony, w tym zapobieganie i ograniczanie dopływu zanieczyszczeń.

10 (IV-2) Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin, eliminacja nielegalnego wydobycia minimalizowanie niekorzystnych skutków ich eksploatacji

Kierunki działań:

1. Kontynuacja badań geologicznych i poszukiwanie surowców , w tym leczniczych, termalnych i energetycznych , mogących stanowić element rozwoju gospodarczego regionu lub zastąpić dotychczasowe źródła energii.

2. **Dokumentowanie i podejmowanie eksploatacji złóż w sposób racjonalny, ważąc korzyści gospodarcze oraz szkody po stronie społeczności lokalnych, krajobrazu i przyrody;**

3. Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin.

4. Rekultywacja nieczynnych wyrobisk oraz obszarów, na których prowadzono poszukiwania i eksploatacje kopalin.

11 (IV-3) Wspieranie wytwarzania i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych;

Kierunki działań:

1. Wspieranie budowy urządzeń i instalacji służących do wytwarzania i przesyłania energii ze źródeł odnawialnych, uwzględniających warunki przyrodnicze (w tym korytarze wędrówkowe ptaków) i krajobrazowe, a na etapie lokalizacji i realizacji instalacji również minimalizację negatywnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska.

2. Wspieranie zakładania plantacji energetycznych, których lokalizacja uwzględnia uwarunkowania przyrodnicze.

3. Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznego wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii oraz o możliwościach skorzystania z pomocy finansowej oraz technicznej;

4. Promowanie najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania OZE, w tym rozwiązań technologicznych, administracyjnych i finansowych.

12 (IV-4) Rozbudowa efektywnych systemów produkcji i dystrybucji energii, optymalizacja jej zużycia oraz ograniczenie niekorzystnych oddziaływań energetyki na środowisko

Kierunki działań:

1. Promowanie budowy instalacji do wytwarzania energii w Kogeneracji.

2. Wspieranie w procesach produkcji energii wysokosprawnych i niskoemisyjnych technologii energetycznych.

3. Realizacja kompleksowych przedsięwzięć termomodernizacyjnych, w szczególności w zabudowie mieszkaniowej.

4. Wspieranie zmian technologicznych ograniczających straty energii na przesyle.

5. Upowszechnianie energooszczędnych technik, technologii i urządzeń.
Ustalenia Studium wypełniają cele Programu.

Program opieki nad zabytkami województwa pomorskiego na lata 2011 - 2014.

Dokument został przyjęty Uchwałą Nr 91/V/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lu-tego 2011 roku.

Celem strategicznym Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Pomorskiego na lata 2011-2014 jest: *Wzmocnienie poziomu ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym województwa pomorskiego służące zachowaniu zabytków, budowaniu tożsamości regionalnej oraz promocji turystycznej regionu.*

Cel ten będzie realizowany w ramach 3 priorytetów:

- Priorytet 1: Zachowanie dziedzictwa kulturowego miast i wsi
- Priorytet 2: Zachowanie kulturowego dziedzictwa morskiego i rzecznego
- Priorytet 3: Badanie, dokumentacja i promocja dziedzictwa kulturowego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka - 2013

Program wymienia cenne obiekty krajobrazu kulturowego, które są uwzględnione w studium z 2005 r.. Propozycje ochrony obszarów krajobrazu kulturowego o wyjątkowych wartościach kulturowych, poprzez odpowiednie zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub powołanie parków kulturowych, określono w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego.

Wytypowane miejsca i obiekty to:

Mikorowo – cmentarzysko szkieletowe wczesnośredniowieczne (element tzw. Megalitów Łupawskich) , wpis do rejestru zabytków A-a-76/264K.

Ustalenia Studium wypełniają cele Programu.

Regionalny Program Strategiczny w zakresie aktywności zawodowej i społecznej Aktywni Pomorzanie (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 910/272/13 z dnia 01 sierpnia 2013r.)

CEL GŁÓWNY: Aktywni Pomorzanie

CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Wysoki poziom zatrudnienia

Priorytet 1.1 Aktywność zawodowa bez barier

Priorytet 1.2 Fundamenty przedsiębiorczości

Priorytet 1.3 Adaptacja do zmian rynku pracy

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Wysoki poziom kapitału społecznego

Priorytet 2.1 Silny sektor pozarządowy

Priorytet 2.2. Regionalna wspólnota

Priorytet 2.3 Przestrzeń dla aktywności

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Efektywny system edukacji

Priorytet 3.1 Edukacja dla rozwoju i zatrudnienia

Priorytet 3.2 Indywidualne ścieżki edukacji

Ustalenia Studium nie ograniczą wykonalności Programu.

Regionalny Program Strategiczny w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej – Pomorska Podróż (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 912/272/13 z dnia 01 sierpnia 2013r.)

CEL GŁÓWNY UNIKTOWA OFERTA TURYSTYCZNA I KULTURALNA (kierunek działania z SRWP: Rozwój sieciowych i kompleksowych produktów turystycznych; Stworzenie rozpoznawalnej, wysokiej jakości oferty kulturalnej)

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 zachowanie i turystyczne wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego i naturalnego

Priorytet 1.1 Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego

Priorytet 1.2 Zrównoważone wykorzystanie dziedzictwa naturalnego

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Całoroczna, sieciowa i kompleksowa oferta, wzmacniająca wizerunek regionu

Priorytet 2.1 Nowoczesne rozwiązania infrastrukturalne i przestrzenne

Priorytet 2.2 Oferta czasu wolnego

Priorytet 2.3 Rozpoznawalny turystyczny wizerunek regionu

Ustalenia Studium nie ograniczą wykonalności Programu.

Regionalny Program Strategiczny w zakresie ochrony zdrowia – Zdrowie dla Pomorza (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 930/274/13 z dnia 08 sierpnia 2013r.)

CEL z SRWP: Lepszy dostęp do usług zdrowotnych (kierunek działania z SRWP: Poprawa dostępu do wysokiej jakości specjalistycznych usług zdrowotnych w zakresie chorób cywilizacyjnych; Intensyfikacja działań profilaktycznych i diagnostycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych)

CEL GŁÓWNY Poprawa stanu zdrowia mieszkańców województwa pomorskiego

CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Wysoki poziom kompetencji zdrowotnych ludności

Priorytet 1.1. Promocja zdrowia

Priorytet 1.2. Programy zdrowotne

CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Bezpieczeństwo pacjentów i efektywność regionalnego systemu zdrowia

Priorytet 2.1. Systemy informatyczne i telemedyczne

Priorytet 2.2. Jakość i ekonomizacja podmiotów leczniczych

CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Wyrównany dostęp do usług zdrowotnych

Priorytet 3.1. Specjalistyczna kadra medyczna

Priorytet 3.2. Kompleksowa opieka nad pacjentem

Priorytet 3.3. Zasoby sieci leczenia ambulatoryjnego i stacjonarnego

Ustalenia Studium nie ograniczą wykonalności Programu.

Regionalny Program Strategiczny w zakresie energetyki i środowiska – Ekoefektywne Pomorze (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 931/274/13 z dnia 08 sierpnia 2013r.)

CEL GŁÓWNY Efektywniejsze gospodarowanie zasobami sprzyjające rozwojowi niskoemisyjnej gospodarki, wzrostowi bezpieczeństwa energetycznego i poprawie stanu środowiska

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Bezpieczeństwo energetyczne i poprawa efektywności energetycznej

Priorytet 1.1. Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii z niezbędną infrastrukturą oraz dywersyfikacja dostaw paliw i surowców energetycznych

Priorytet 1.2. Poprawa efektywności energetycznej

Priorytet 1.3. Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie zagrożeniom i zarządzanie ryzykiem

Priorytet 2.1. Ograniczenie zagrożeń naturalnych

Priorytet 2.2. Racjonalizacja gospodarowania przestrzenią

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Zrównoważone gospodarowanie zasobami oraz poprawa środowiskowych warunków życia

Priorytet 3.1. Poprawa stanu środowiska

Priorytet 3.2. Ochrona różnorodności biologicznej

Priorytet 3.3. Kształtowanie świadomości i postaw społecznych, wykorzystanie aktywności i dialogu w ochronie środowiska

Ustalenia Studium nie ograniczą wykonalności Programu.

Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu Mobilne Pomorze (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 951/275/13 z dnia 13 sierpnia 2013r.)

CEL GŁÓWNY SPRAWNY SYSTEM TRANSPORTOWY

CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Rozwinięty i efektywny system publicznego transportu zbiorowego

Priorytet 1.1. Rozwój infrastruktury transportu zbiorowego

Priorytet 1.2. Wysoka jakość usług transportu zbiorowego i jego promocja

CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Sieć drogowa wzmacniająca dostępność i spójność regionu

Priorytet 2.1. Rozwój dróg regionalnych szczególnie ważnych dla poprawy dostępności wewnętrznej województwa

Priorytet 2.2. Rozwój układu pomocniczego sieci drogowej, wzmacniającego spójność województwa

Priorytet 2.3. Wspomaganie efektywności i wzrost bezpieczeństwa sieci drogowej

CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Węzły multimodalne dobrze powiązane z systemem transportowym

Priorytet 3.1. Poprawa powiązań węzłów multimodalnych z układem transportowym Regionu

Priorytet 3.2. Efektywne wykorzystanie dostępności transportowej węzłów multimodalnych

Ustalenia Studium wypełniają cele Programu.

Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego Pomorski Port Kreatywności (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 967/277/13 z dnia 22 sierpnia 2013r.)

CEL GŁÓWNY NOWOCZESNA GOSPODARKA

CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Efektywne przedsiębiorstwa

Priorytet 1.1. Innowacje i transfer wiedzy do gospodarki

Priorytet 1.2. Zewnętrzne powiązania gospodarcze

Priorytet 1.3. Nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne dla gospodarki

CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Konkurencyjne szkolnictwo wyższe

Priorytet 2.1. Ponadregionalna i międzynarodowa aktywność uczelni

Priorytet 2.2. Kształcenie dla potrzeb gospodarki

Ustalenia Studium nie ograniczą wykonalności Programu.

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Problematykę studium określa artykuł 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zagadnienia uwarunkowań wyspecyfikowane są w ustępie 1 artykułu 10.

Brzmi on następująco:

1. W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:
 - 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
 - 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;

- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- 6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- 7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- 8) stanu prawnego gruntów;
- 9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- 10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- 11) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych; **oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla**
- 12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- 14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
- 15) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.**

Uwarunkowania służą więc określeniu możliwości i ograniczeń rozwojowych Gminy, czyli opisują potencjał Gminy i ramy prawne w jakich można z tego potencjału korzystać. Wiele z danych określających uwarunkowania, na podstawie przepisów odrębnych, stanowi zasób informacyjny właściwych organów państwa. W tym zakresie, na potrzeby sporządzenia studium, owe informacje organy te są obowiązane udostępnić Gminie. Ich uwzględnienie następnie jest przedmiotem uzgodnień i opiniowania przez te organy.

DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENU

CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY PRZESTRZENNEJ

STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy Czarna Dąbrówka wyznaczają przede wszystkim uwarunkowania naturalne. Są nimi:

- obszary leśne, skupiające się przede wszystkim na południu i w środkowej części gminy, pokrywają one znaczną część terenu, bo aż 54%,
- liczne, rozproszone jeziora, pokrywające 4% obszaru gminy, z których największe jezioro Jasień skupia przy swych brzegach funkcje turystyczno-rekreacyjne,
- rzeki, Słupia i Łupawa,
- tereny rolniczych upraw przede wszystkim na glebach o wysokich klasach (III-IV),
- pozostałe tereny nieużytków (podmokłości, torfy, tereny porolne),
- naturalnie wykształcony układ dróg, przy których lokalizowały się wsie.

Uwarunkowania naturalne wpłynęły na kształtowanie się sieci komunikacyjnych i zabudowy. Oprócz zabudowy skupionej we wsiach, przy drogach, istnieje mnóstwo siedlisk zabudowy rozproszonej w całej gminie.

Dominującymi funkcjami w gminie są: rolnictwo, leśnictwo, turystyka i rekreacja.

Siedzibą gminy i głównym ośrodkiem usługowym jest miejscowość Czarna Dąbrówka. Centrum usługowo-handlowe i administracyjne utworzyło się w rejonie skrzyżowania dróg wojewódzkich. Jest to niekorzystne zjawisko, ponieważ drogi te prowadząc ruch tranzytowy regionalny i krajowy z kierunku wsch – zach i pn – pł, dzielą miejscowość gminną na cztery części.

Ośrodkami usług elementarnych są miejscowości: Jasień, Mikorowo, Nożyno.

STRUKTURA TERENÓW TURYSTYCZNYCH I REKREACYJNYCH

Gmina Czarna Dąbrówka posiada szczególne walory środowiskowe, które stwarzają ogromne możliwości do tego, aby rozwijała się turystycznie. Tereny gminy to obszary naturalne, niemalże dziewicze, a momentami "dzikie". Malowniczość krajobrazu, duże obszary lasów, mnóstwo jezior, bogate środowisko kulturowe, obecność Parku Krajobrazowego i urokliwość wioseczek sprawiło, że gmina zaczęła rozwijać się turystycznie. Wokół jezior zaczęły lokalizować się ośrodki wczasowe oraz domy letniskowe oferując bliższy kontakt z przyrodą.

Rekreacja w gminie jest dosyć dobrze rozwinięta, szczególnie w okolicy jeziora Jasień. Na północy gminy, pomimo dużej ilości jezior funkcja rekreacyjna rozwinęła się znacząco tylko w okolicach jeziora Mikorowo. Na terenie gminy znaczną rolę zaczynają odgrywać letniska prywatne oraz gospodarstwa agroturystyczne, z czego te drugie jeszcze dość nieśmiało są organizowane przez rolników.

Głównym ośrodkiem turystycznym gminy jest wieś obrębowa Jasień. Położona wśród lasów, nad jeziorem Jasień, przy ciągu komunikacyjnym tworzy podstawy najsilniejszego potencjału rekreacyjnego gminy. Jezioro Jasień jest otoczone licznymi ośrodkami wypoczynkowymi oraz polami campingowymi mieszczącymi się we wsiach: Łupawsko, Ceromin, Zawiaty. Ośrodek wypoczynkowy mieści się również w Skotawsku pomiędzy dwoma jeziorami Skotawskim Małym oraz Skotawskim Dużym.

Cały obszar Parku należy do obszarów turystycznych o niewielkiej popularności, jezioro Jasień wraz z otoczeniem wyróżnia się na tym tle. Jest to duże rynnowe jezioro o urozmaiconej linii brzegowej i malowniczych wyspach, otoczone lasami- to znany rejon turystyczny pasa Pojezierzy Pomorskich. Na pozostałym obszarze parku do najbardziej atrakcyjnych turystycznie należy dolina rzeki Słupi- południowa granica administracyjna gminy.

W Parku i otulinie dominuje typ letniej turystyki pobytowej w ośrodkach wypoczynkowych i domach letniskowych oraz wyjazdy weekendowe. Rejon Parku charakteryzuje się walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi i kulturowymi - stanowiącymi podstawę turystyki krajoznawczej.

Na terenie Parku oraz w pozostałej części gminy wytyczone są ścieżki przyrodnicze, dydaktyczne i rowerowe, szlaki turystyczne.

Istniejące szlaki turystyki pieszej to:

- *szlak zielony* – “krajobrazów młodoglacjalnych” - 38 km, prowadzi przez miejscowości: Baranowiec, Kołczygłowy, Łupawsko do Czarnej Dąbrówki. Atrakcją trasy są zabytki architektury, pomniki przyrody oraz młodoglacjalny krajobraz;
- *szlak niebieski* – “krajiny lasów i jezior” -42 km, przebiega przez miejscowości: Rekowo, Bytów, Pomysk, Parchowo, Jasień. Atrakcją szlaku jest zabytkowe miasto Bytów, wsie letniskowe Parchowo i Jasień, duży kompleks leśny i największe jeziora Parku.

Istniejące ścieżki przyrodnicze:

- *ścieżka przyrodnicza wokół jeziora Jasień* – 22 km, przeznaczona jest głównie dla turystów rowerowych i samochodowych. Ścieżka wytyczona została terenami o wybitnych walorach widokowych (otwarcia widokowe na jezioro Jasień z 8 wyspami i urozmaiconą linią brzegową). Występują tu liczne stanowiska rzadkich ptaków i roślin.
- *ścieżka przyrodnicza “Szlakiem 5 jezior”*. Składa się ona z dwóch pętli- małej- 8 km i dużej- 11 km. Największymi atrakcjami przyrodniczymi są: 3 jeziora lobeliowe z dobrze zachowaną roślinnością reliktową, zabytkowa elektrownia wodna oraz rzeka Słupia.

Istniejące ścieżki dydaktyczne:

- *ścieżka edukacyjna "Karweńskie Uroczyska"*. Przebiega lasem od jeziora Karweńskiego do Kozińskiego przeznaczona jest dla osób pieszych oraz rowerzystów.
- *ścieżka edukacyjno- rekreacyjna "Arboretum"- leśnictwo Kozin*. Zgromadzono tu ponad 100 gatunków drzew i krzewów.

Istniejące trasy rowerowe:

- *Trasa rowerowa Bytów-Lębork – 19 km*, Biegnie nasypem zlikwidowanego torowiska. Atrakcją są zabytki Bytowa i Lęborka, jeziora lobeliowe o raz jezioro Jasień.

Istniejące trasy kajakowe:

- *rzeką Słupią, jez. Jasień, rzeką Łupawą.*

Obok wszelkich tras turystycznych zaliczanych do turystyki kwalifikowanej, na terenie Parku uprawiane jest także myślistwo, wędkarstwo.

- *Turystyka myśliwska* cieszy się powodzeniem nie tylko krajowych turystów, ale również obcokrajowców: Niemców, Duńczyków, Holendrów, Szwedów, Belgów, Francuzów i Włochów.
- *Turystyka wędkarska* uprawiana jest podobnie jak myślistwo - całorocznie.

Na terenie gminy istnieją trzy ośrodki *rekreacji konnej*. Znajdują się one w Kozinie, w Mikorowie i nie opodal Rokit.

Z racji na sprzyjające naturalne uwarunkowania należy dążyć do rozwoju turystyki i rekreacji w gminie Czarna Dąbrówka.

ROLNICTWO

Funkcja rolnicza wykształciła się na terenach niezalesionych, o dobrych warunkach glebowych.

Charakter rolniczy posiadają wszystkie osady wiejskie na terenie gminy.

Grunty rolne oraz ośrodki produkcji rolnej są własnością prywatną oraz Skarbu Państwa. Grunty i obiekty budowlane pochodzące ze zlikwidowanych PGR-ów objęte są procesem prywatyzacji. Najczęstszą formą rozdysponowania ziemi jest dzierżawa i sprzedaż. Z dużych ośrodków produkcyjnych powstały nowe, wielkoobszarowe gospodarstwa prywatne. Tradycyjna gospodarka indywidualna zajmuje mniejszy obszar. Cechuje ją duże rozdrobnienie i niska intensywność gospodarowania.

Większe obszary o dobrych glebach klasy III znajdują się:

- na północnym wschodzie wsi Kartkowo,
- na południowy wschód od wsi Nożynko,
- na wschodzie wsi Nożyno,
- na południe od wsi Jerzkowice,
- na południu i wschodzie od wsi Podkomorzyce,
- na północ od wsi Karwno,

- na południowy zachód od wsi Mikorowo,
- na zachód od wsi Kozy,

Na wschodzie gminy widoczny brak gleb klasy III-ej.

Większe obszary gleb klasy IV znajdują się:

- na północnym wschodzie wsi Kartkowo,
- na południu wsi Unichowo,
- na południowym zachodzie wsi Nożynko,
- na zachodzie oraz na północnym wschodzie od wsi Nożyno,
- na zachodzie wsi Osowskie,
- na wschodzie i na południu od wsi Jerzkowice,
- na północy od wsi Jasień,
- na terenie wsi Kłosy,
- na południu wsi Rokiciny,
- na zachodzie wsi Rokitki,
- na południowym wschodzie wsi Kostroga,
- na południu i wschodzie wsi Czarna Dąbrówka,
- na wschód od wsi Rokity,
- na południowy zachód od wsi Rokiciny,
- na północy, zachodzie i południu od wsi Kozy,
- na zachodzie, wschodzie i południu wsi Mikorowo,

- na północny wschód od wsi Karwno,
- na południu wsi Wargowo i Wargówko.

Produkcja i przetwórstwo rolne

Uprawy produkcja roślinna:

- żyto – 1700 ha
- jęczmień ozimy – 120 ha
- pszenica ozima – 400 ha
- rzepak ozimy – 120 ha
- rzepak jary – 80 ha
- jęczmień jary – 700 ha
- pszenica jara – 250 ha
- żyto jare – 200 ha
- gryka – 200 ha
- ziemniaki – 200 ha
- mieszanka zbóż – 140 ha
- łubin nasiona – 80 ha
- trawa nasiona – 120 ha
- truskawki – 25 ha

razem 4435 ha produkcji roślinnej

Zwierzęta:

- bydło mleczne – 600 sztuk
- bydło mięsne – 50 sztuk (krowy matki)

Przetwórstwo:

- przetwórstwo rolne “Eborg” – Podkomorzyce
- ubojnia zwierząt rzeźnych – Kozy, Jerzkowice, Rokiciny

Hodowla:

- zakłady produkcyjne, chów i hodowla pstrąga – Kozin, Nożynko, Rokitki, Obrowo, Otnoga, Podkomorzyce

LEŚNICTWO

Lasy zajmują 54% powierzchni terenu gminy Czarna Dąbrówka. Obszary leśne zarządzane są przez cztery Nadleśnictwa: Bytów, Cewice, Łupawa, Lipusz.

Lasy oprócz funkcji produkcyjnej (gospodarczej) pełnią także funkcje w zakresie zachowania równowagi ekologicznej środowiska (ochronne) oraz funkcje społeczne (zdrowotne, rekreacyjne).

Dominujące funkcje lasów:

- lasy ochronne ogólnego przeznaczenia: glebochronne, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne,
- lasy ochronne specjalnego przeznaczenia: na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne,
- lasy gospodarcze: pozyskiwanie drewna, lasy nasienne

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

Zabudowa mieszkaniowa jest bardzo zróżnicowana. To budynki jednorodzinne, bliźniacze, wielorodzinne, zabudowa siedliskowa.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i siedliskowa skupiona jest przeważnie w sąsiedztwie istniejących dróg, przy jeziorach i ciekach rzecznych oraz jako rozproszona niekiedy na terenach leśnych i w oderwaniu od zwartej zabudowy wsi.

Zabudowa wielorodzinna (typu bloki mieszkalne) powstała we wsiach, gdzie zlokalizowane były dawne PGR -y lub ich bazy. Największa koncentracja tego typu zabudowy powstała we wsi: Czarna Dąbrówka (19 bud. – 12 rodz. i 1 - 24 rodz.) oraz 4 - 8 rodzinne we wsiach: Karwno, Nożyno, Jerzkowice, Kartkowo, Glińnica, Bochówko, Unichowo.

Zabudowa ta stanowi pewien dysonans wśród zabudowy wiejskiej.

Zgodnie z powyższą klasyfikacją zabudowa jednorodzinna i siedliskowa występuje na terenach wszystkich wsi obrębowych z tym, że jedynie we wsiach Osowskie, Otnoga i Rokitki stanowi wyłącznie ten rodzaj zabudowy mieszkaniowej.

TERENY DZIAŁALNOŚCI PRODUKCYJNEJ

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka działają następujące formy przemysłu:

produkcja elementów drewnianych - Rokity

elektrownia wodna – Podkomorzyce, Kozin

przedsiębiorstwo produkcyjno-usługowe – Mikorowo

zakład wdrożeniowy- wytwarzanie materiałów budowlanych – Czarna Dąbrówka

produkcja styropianu - Czarna Dąbrówka

wyrób palet, przecieranie drewna – Bochowo

produkcja zbiorników gazowych do samochodów - Czarna Dąbrówka

RZEMIOSŁO

wyrób obrusów i serwet z kordu – Jerzkowice

STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez *ład przestrzenny* należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO

CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE STRUKTURĘ FUNCJONALNO-PRZESTRZENNĄ GMINY

FIZJOGRAFIA GMINY

Uwarunkowania fizjograficzne, a w szczególności ukształtowanie terenu ma podstawowe znaczenie w tworzeniu się struktury przestrzennej. Znaczniejsze pofałdowanie terenu, duże kompleksy leśne, liczne jeziora tworzą liczne bariery komunikacyjne.

UKŁAD SZLAKÓW KOMUNIKACYJNYCH

Szlaki komunikacyjne tak w historii jak i współcześnie są głównym czynnikiem mającym wpływ na rozwój terenu, a co za tym idzie silnie kształtującym strukturę przestrzenną. Ich przebieg rozmaicie wpływa na tworzenie się struktury przestrzennej w zależności od funkcji jaką pełnią względem otoczenia oraz na terenie samej Gminy. W tym kontekście należy wyróżnić powiązania pełniące funkcję tranzytową, funkcję powiązania ważnych ośrodków gminy z otoczeniem, jak i funkcję powiązań wewnętrznych. Podział ten znajduje swoje odbicie w kategoryzacji dróg, jednak z punktu widzenia funkcjonalnego nie jest on aż tak bardzo restrykcyjny.

Szlaki obsługujące powiązania tranzytowe

Szlaki tranzytowe w swoim założeniu tworzą powiązania pomiędzy węzłami znajdującymi się poza granicami gminy. Szlaki tranzytowe mogą stanowić dla gminy szansę rozwojową, jeżeli:

- 1) wpisują się w układ dróg lokalnych,
- 2) poprawiają dostępność do analizowanego terenu,
- 3) pozwalają korzystać z przepływających szlakami strumieni przewozów pasażerskich i towarowych.

Ostatni element większe znaczenie miał w przeszłości, gdy położenie przy szlaku handlowym, często wspierane przywilejem drogi i prawem składu, mogło umożliwić uzyskanie dostępu do atrakcyjnych towarów. Współcześnie ten walor położenia powoli traci na znaczeniu, gdyż w zakresie transportu towarowego większość dróg ma tendencję do przekształcania się w korytarze komunikacyjne.

Wyżej wymienione zagadnienia powodują, że szlaki tej rangi, sprzyjają powstawaniu ośrodków wymiany handlowej (dziś jest to już słabszy czynnik), lokalizacji usług dla tranzytu (nadal ten wpływ jest aktualny), kształtują pasma osadnicze oraz sprzyjają kształtowaniu się lokalnych ośrodków usług.

Bardzo istotnie powyższe czynniki rozwoju wzmacnia sytuacja krzyżowania się szlaków tranzytowych.

Szlaki zapewniające dostęp do gminy

Szlaki te pełnią rolę połączeń, z bezpośrednim sąsiedztwem gminy. Szlaki tego poziomu są korzystne dla rozwoju gminy, w dwóch przypadkach:

- 1) wpisują się w układ dróg lokalnych,
- 2) poprawiają dostępność do analizowanego terenu.

Szlaki te sprzyjają powstawaniu lokalnych ośrodków usług oraz są czynnikiem sprzyjającym rozwojowi osadnictwa.

Szlaki obsługujące powiązania wewnętrzne

Powiązania lokalne w strukturze przestrzennej występują w interakcji z osadnictwem oraz rozwojem gospodarczym. Bez urządzonych dróg poziomu lokalnego nie tylko nie jest możliwe osadnictwo, ale może wręcz dochodzić zjawisk wyludniania się oraz zapaści gospodarczej. Brak osadnictwa lub wyludnianie się, powoduje spadek znaczenia szlaku, a w konsekwencji obniżanie się jakości technicznej dróg, na które społeczność lokalna przeznaczając będzie mniejsze środki. Z kolei presja osadnicza lub inwestycyjna, wywoływana innymi czynnikami, pociągnie za sobą konieczność tworzenia nowych połączeń.

Sieć dróg lokalnych, jej układ, decyduje o spójności przestrzennej gminy, gdyż pewne braki w tej sieci natychmiast będą wpływały na izolowanie określonych obszarów, lub wręcz na ciążenie ich do innych ośrodków, co może mieć wpływ na integralność gminy.

Również bez dobrze skonstruowanej i utrzymanej sieci lokalnej nie będzie możliwe wykorzystanie szans, które generują: korzystne położenie gminy, walory przestrzenne, usytuowanie przy szlakach tranzytowych.

ROZŁOKOWANIE FUNKCJI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ I USŁUG PUBLICZNYCH

Ulokowanie ośrodka administracji i towarzyszących jej innych usług publicznych może arbitralnie podnieść rangę miejscowości. Lokalizacja takiej funkcji wpływa na powstanie nowych miejsc pracy, często sprzyja imigracji osób z nią związanych. Pośrednio wpływa również na wzrost opłacalności usług adresowanych do wsparcia zadań administracji i usług publicznych lub skierowanych do osób w niej zatrudnionych. Sprzyja więc wzrostowi lokalnego rynku.

Bliskość instytucji publicznych może być też czynnikiem zwiększającym atrakcyjność inwestycyjną miejscowości.

Należy jednak pamiętać, że ze względu na sposób finansowania funkcji administracji i usług publicznych nie dostosowanie skali tych usług do potrzeb, może powodować obciążenie dla szerzej rozumianego rozwoju gminy.

ROZŁOKOWANIE TERENÓW O RÓŻNYCH PREDYSPOZYCJACH GOSPODARCZYCH

Tereny predysponowane rolniczo

Jednym z najważniejszych czynników kształtujących strukturę przestrzenną jest przydatność rolnicza terenu. Odpowiada ona za wzrost gęstości zaludnienia. Historycznie istniała prawidłowość, że tereny o szczególnej przydatności do produkcji rolnej, gdy jeszcze spełnione były wymogi bezpieczeństwa i obronności, bardzo szybko się zaludniały i było to traktowane jako zjawisko korzystne.

Ta prawidłowość funkcjonowała do czasu wejścia w okres gospodarki uprzemysłowionej. Dzisiaj sytuacja jest odmienna. Przeludnienie terenów rolniczych, przy równoczesnej przewadze ludności czerpiących dochody z działalności rolnej jest sygnałem o przestarzałej strukturze gospodarczej i może być poważnym problemem rozwojowym.

Jednak ciągle w strukturze osadniczej znajduje odbicie przydatność rolnicza terenu. Osadnictwo wiejskie będzie tam gdzie, będą istniały warunki do produkcji rolnej. Tereny leśne będą wykazywały dużo mniejszą gęstość zaludnienia.

Za korzystne warunki do rozwoju rolnictwa należy uznać:

- występowanie gleb IV klasy i wyższej,
- występowanie gleb organicznych,
- zwarte kompleksy obszarów rolnych,
- korzystne ukształtowanie terenu (nie za duże sfaldowanie),
- korzystne warunki wodne,
- korzystne warunki klimatyczne.

Tereny leśne i predysponowane do funkcji związanych z gospodarką leśną

Występujące w przewadze tereny leśne, będą miały wpływ na możliwości rozwojowe gałęzi gospodarki związanych z korzystaniem z lasów oraz z pozyskiwaniem surowców leśnych. Korzystanie z lasu może dotyczyć funkcji turystycznych, myślistwa itp., natomiast las jako baza surowcowa sprzyjać będzie powstawaniu przedsiębiorstw związanych z pozyskiwaniem drewna, obrotem tym towarem oraz przetwórstwem drewna.

Z tego punktu widzenia cechami korzystnymi są:

- zwarte kompleksy leśne,
- sąsiedztwo spławnych rzek.

Z punktu widzenia osadnictwa oraz dostępności do tych, terenów lasy nie tworzą warunków sprzyjających rozwojowi. Natomiast stanowią dobrą formę zagospodarowania terenów o niskiej przydatności rolniczej.

Tereny lokalizacji złóż surowców naturalnych

Obszary takie, w zależności od typu surowca, wielkości jego zasobu, mogą lokalnie być przyczyną powstania ośrodka osadniczego lub sprzyjać rozwojowi najbliższego istniejącego ośrodka. Presja związana z atrakcyjnością takich przedsięwzięć może wpłynąć na rozwój sieci komunikacyjnej.

Rozwój tej formy gospodarowania terenem może jednak spowodować nieodwracalne szkody dla walorów środowiska naturalnego, a tym samym spowodować utratę atrakcyjności w innych gałęziach gospodarczych.

Tereny predysponowane do funkcji turystycznych i rekreacyjnych

Walory przyrodnicze są silnym magnesem przyciągającym różne formy działalności gospodarczej związanej z usługami turystycznymi. Walory rekreacyjne mogą sprzyjać rozwojowi zabudowy letniskowej, przekształcania siedlisk rolniczych w gospodarstwa agroturystyczne. Będzie to wymuszało budowę sieci komunikacyjnej oraz sieci infrastruktury technicznej.

Z punktu widzenia funkcji turystycznych i rekreacyjnych cechami korzystnymi są:

- atrakcyjne ukształtowanie terenu,
- występowanie wód otwartych: jezior i rzek,

- sąsiedztwo kompleksów leśnych,
- dostępność komunikacyjna,
- uzbrojenie terenu,
- gleby klasy V i słabsze.

Tereny predysponowane do rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarczych

Do takich funkcji, w przypadku gminy wiejskiej zaliczyć należy:

- 1) usługi komercyjne: obsługa ludności (handel detaliczny i hurtowy, naprawy), obsługa ruchu turystycznego (zaopatrzenie usług turystycznych, handel hurtowy oraz handel i naprawy adresowane do turystów), obsługa administracji (zaopatrzenie, naprawy).
- 2) funkcje produkcyjne i składowe.

Funkcje te w środowisku wiejskim nie będą stanowiły głównego nurtu gospodarczego, mogą natomiast uzupełniać i dywersyfikować strukturę gospodarki gminy, czyniąc ją odporniejszą na wahania koniunktury poszczególnych sekcji gospodarczych, jak również wzbogacając ofertę lokalnego rynku pracy.

W kontekście pierwszego przypadku (usługi komercyjne) o predyspozycji terenów decydować będzie:

- dostępność komunikacyjna,
- uzbrojenie terenu,
- gleby klasy V i słabsze,
- dostępność usług podstawowych,
- istnienie ukształtowanego centrum usługowego, w tym sąsiedztwo instytucji publicznych, w tym administracji
- w przypadkach określonych usług pożądanym dostęp do przestrzeni publicznej.

W drugim przypadku (funkcje produkcyjne i składowe) o predyspozycji terenów decydować będzie:

- dostępność komunikacyjna,
- uzbrojenie terenu,
- gleby klasy V i słabsze,

- występowanie terenów inwestycyjnych w zwartych kompleksach, o wielkości stosownej do charakteru zamierzenia inwestycyjnego, gwarantującej możliwość właściwych rozwiązań funkcjonalnych i komunikacyjnych jak również zapewniających zamknięcie obszaru uciążliwości w granicach działki budowlanej,
- odpowiednia odległość od terenów zabudowy mieszkaniowej, przestrzeni publicznych, zabudowy lotniskowej i rekreacyjnej, centrów usługowych publicznych i komercyjnych, terenów chronionych, która eliminuje niekorzystny wpływ różnych typów emisji na te tereny oraz zapewnia minimalizację wpływu na krajobraz w otoczeniu tych terenów.

WYMOGI OCHRONY ŁADU PRZESTRZENNEGO

WARUNKI HARMONIZACJI UKSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENI

W celu ochrony ładu przestrzennego należy dbać o:

- jednorodność funkcjonalną terenu i likwidację konfliktów funkcjonalnych wewnątrz obszarów jednolitego zainwestowania oraz między obszarami różnego zainwestowania,
- eliminowanie ze wskazanych obszarów funkcji niedopuszczonych zgodnie z istniejącym stanem prawnym,
- zgodność charakteru zagospodarowania ze zlokalizowanymi na nim funkcjami,
- jednorodność zagospodarowania terenu oraz spójność skali i typów zabudowy (zabudowa niska lub wysoka, zabudowa zagrodowa, jednorodzinna, wielorodzinna, zabudowa przemysłowa lub składowa),
- poprawę stanu układu przestrzennego i likwidacja elementów dysharmonizujących,
- likwidację nieciągłości zabudowy i zagospodarowania oraz poprawę kompletności zagospodarowania,
- sanację obszarów amorficznych.

STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

POŁOŻENIE I RZEŻBA TERENU

Gmina Czarna Dąbrówka położona jest w zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie bytowskim. Gmina graniczy od północy i północno-zachodu z gminą: Potęgowo, od północno-wschodu z gminą Cewice, od wschodu z gminą Sierakowice, od południowo-wschodu z gminą Parchowo, od południa z gminą Bytów, od południowo-zachodu z gminą Borzytuchom, od zachodu z gminą Dębница Kaszubska.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej gmina położona jest w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Polanowska, która jest częścią makroregionu Pojezierze Zachodniopomorskie. Wschodnia i północno-wschodnia część gminy położona jest w mezoregionie - Pojezierze Kaszubskie, będące częścią Pojezierza Wschodniopomorskiego.

Rzeźba powierzchni gminy jest bardzo zróżnicowana. Deniwelacje sięgają 30 m i więcej. Pod względem hipsometrycznym obszar gminy Czarna Dąbrówka jest nachylony z południowo-wschodu (od 200 m n.p.m. wysokości w okolicy wsi Mydlita) na północ i północny—zachód.

W obrębie gminy występują trzy podstawowe jednostki morfologiczne:

- a. wysoczyzna morenowa – jest przeważnie płaska lub lekko pofałdowana, urozmaicenie rzeźby wysoczyzny występuje w północno-zachodniej części (wyniesienie morenowe w strefie doliny Skotawy) i części środkowo-wschodniej,
- b. równiny sandrowe – stanowią szlak sandrowy Pradoliny Pomorskiej. W obrębie gminy wyróżnia się kilka poziomów sandru: pierwszy poziom (w sąsiedztwie górnego biegu rzeki Łupawy) zalega na wysokości 140 m n.p.m., drugi poziom położony około 130 m n.p.m. – położony jest na zachód i wschód od rynny jeziora Jasień. W okolicy doliny Łupawy na północ od Czarnej Dąbrówki występuje na wysokości powyżej 130 m n.p.m. Na zachód od rynny jeziora Skotawsko poziom sandrów leży poniżej 100 m n.p.m. Nie wielkie sandry występują w okolicy wsi Gogolewo na poziomie 80,0 – 90,0 m n.p.m.
- c. doliny odpływu wód fluwioglacjalnych – stanowią je rynny polodowcowe oraz doliny, które są formami powstałymi w efekcie erozyjnej działalności wód roztopowych. Na terenie gminy występują rynny polodowcowe: największa - rynna jeziora Jasień, następnie rynna jeziora Skotawsko przechodząca ku północy w tzw. rynnę Nożyńską a następnie ku północnemu-zachodowi w dolinę marginalną Skotawy
Na północ od miejscowości Czarna Dąbrówka występuje duża forma rynnowa, wypełniona częściowo przez jezioro Kozie i jezioro Mikorowo.

BUDOWA GEOLOGICZNA

Teren gminy Czarna Dąbrówka położony jest w zasięgu niecki brzeżnej usytuowanej w obrębie obszaru obniżonego podłoża krystalicznego. Strop podłoża krystalicznego schodzi do głębokości 4000 – 5000 m n.p.m. i przykryty jest grubą pokrywą serii osadowych. Na głębokości 3260 m natrafiono na wapień ilaste. Są to najstarsze utwory pokrywy kaledońskiej, najniżej położonego kompleksu warstw osadowych. Strop warstwy pokrywy kaledońskiej stanowią osady syluru napotkane między innymi w wierceniach w Jasieniu na głębokości 1479 m p.p.t. reprezentowane przez iłowce. Dolne piętro permomezozoicznej pokrywy platformowej budują osady cechsztynu z obecnością w nich pokładów soli potasowej i kamiennej. W seriach mezozoicznych występują triasowe iłowce, mułowce i piaskowce drobnoziarniste, jurajskie utwory ilasto-mułowcowe oraz kredowe piaskowce glaukonitowe, mułowce z wkładkami iłów i piaski kwarcowe. Osady mioceńskie

są zróżnicowane pod względem litologicznym. Często występują w nich przewarstwienia węglem brunatnym.

W celu uzyskania podstawowych materiałów geologicznych i geofizycznych wykonano otwór w zachodniej części syneklizy perybałtyckiej - Bytów IG 1 – zlokalizowany przy zachodnim brzegu jeziora Jasień.

W powyższym otworze spąg cechsztynu a jednocześnie strop górnego syluru występującego na głębokości 1481,0 m. Erozja i denudacja przedpermska sięgnęła w osady syluru do podstawy piętra podlaskiego.

Bezpośrednio nad osadami syluru występują w tym otworze utwory cechsztynu, podobnie jak profil Lębork IG 1, Łeba 1 oraz w innych profilach na całym obszarze wyniesienia Łeby. Zaznacza się tutaj charakterystyczny brak utworów młodszego paleozoiku głównie dewonu i karbonu, a lokalnie dolnego permu. Tak więc rozwinięte tu procesy erozji i denudacji przedpermskiej mają charakter regionalny, bezpośrednio związany z ruchami młodokaledońskimi i wczesnowaryscyjskimi. W rejonie Bytowa osady cechsztynu osiągają miąższość 300 m.

Osady mezozoiku w otworze Bytów IG 1 są wykształcone nie kompletnie z licznymi lukami stratygraficznymi a ogólna ich miąższość wynosi zaledwie 951,0 m. Utwory triasu reprezentuje głównie dolny i środkowy pstry piaskowiec wynoszący równocześnie razem 375,0 m. Wyżej rozwinięte słabo osady (69,0 m miąższości) również klastyczne zostały zaliczone problematycznie do triasu środkowego.

Osady na granicy z jurą są również problematyczne, zaznacza się tu duża przerwa sedymentacyjna. Natomiast reliktoowo zachowana została tu jura górna. Profil osadów jury w otworze Bytów wynosi 62,5 m miąższości. Pełny profil kredy wynosi 415,0 m. Również szczątkowo zachowane są osady trzeciorzędu (198 m). Strop profilu Bytowa tworzą utwory czwartorzędu głównie piaski i mułki przedzielone glina zwałową.

Główny wpływ na ukształtowanie rzeźby terenu gminy miały zlodowacenia. Zlodowacenie bałtyckie jest reprezentowane przez liczne utwory. Gliny zwałowe budują głównie morenę denną, w skali gminy tworzą odizolowane dolinami odrębne płyty. Glina zwałowa często przykryta jest cienką warstwą piasków lub nawet piasków ze żwirem. Pagórki występujące na terenie gminy zbudowane są głównie przez piaski o różnej ziarnistości z przewarstwieniami piasków gliniastych (odsłonięcia w Rokicinach i Mydlita).

Dna dolin zwłaszcza sandrowych oraz ich obrzeża zbudowane są z osadów klastycznych, czyli piasków, piasków ze żwirem, żwirów. Najniższe poziomy dolin na niektórych odcinkach budują osady holocenijskie takie jak torfy czy namuły.

Na powierzchni osadów plejstocenijskich leżą osady holocenijskie, wypełniające obniżenia terenu. Tworzą je piaski, namuły rzeczne i jeziorne, czasami gytie i kreda jeziorna. Osady te w większości przykryte są warstwą torfu.

Łącznie osady czwartorzędowe osiągają miąższość rzędu 100 m.

WARUNKI GLEBOWO - ROLNICZE

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka przeważają gleby bielnicowe, pseudobielnicowe i rdzawe na piaskach i glinach. Wzdłuż dolin rzek i w okolicy jezior występują gleby torfowe i murszowe na torfach i muło-torfach.

Na terenie gminy gleby klasy III położone są głównie na wysoczyźnie morenowej, utworzone są z utworów gliniastych, stanowią je gleby brunatne właściwe i wylugowane, bielice właściwe i pseudobielice. Niewielkie kompleksy tych gleb występują w pobliżu wsi: Kartkowo, Kozy i na północ od Karwna.

Użytki zielone IV klasy bonitacyjnej występują na terenie całej gminy. Natomiast użytki zielone słabe V i VI klasy są najczęściej podmokłe.

Wsie o największej powierzchni użytków zielonych to : Kozy, Jerzkowice, Rokity.

Gleby klasy IV występują na terenie wysoczyzny. Występują m. in. w okolicach: Nożynka, na południe od Unichowa, w okolicach Podkomorzyc, Czarnej Dąbrówki, Mikorowa, miejscowości Kozy oraz w północno-wschodniej części gminy – okolice Dębów , Bochowa i Rokicin. Stanowią je gleby brunatne kwaśne i wylugowane wytworzone z utworów piaszczysto-gliniastych.

Największy udział w pozycji gruntów ornych na terenie gminy przypada na gleby klasy V – tej. Większość gleb tego kompleksu to gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne oraz niekiedy pseudobielnicowe. Występują one we wszystkich wsiach na terenie gminy, największe tereny zajmują w okolicach wsi: Kozy, Jerzkowice, Kleszczyniec, Rokity.

Gleby VI kompleksu żytnio-łubinowego utworzone są z gleb brunatnych wylugowanych i kwaśnych, pseudobielic. Największe powierzchnie tych gleb występują w okolicach wsi: Kleszczyniec, Mydlita, Rokity.

Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III (o obszarze powyżej 0,5 ha), grunty rolne stanowiące użytki rolne klas IV (o powierzchni powyżej 1 ha), grunty rolne stanowiące użytki rolne klas V i VI, wytworzone z gleb pochodzenia organicznego, grunty torfowisk, oczek wodnych oraz grunty leśne są objęte ochroną w myśl ustawy z dnia 3 lutego 1995r o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 1995r. Nr 16, poz. 78 z późniejszymi zmianami).

WARUNKI KLIMATYCZNE

Obszar gminy położony jest w dzielnicy IV Pomorskiej. Południowo - wschodnia część gminy należy do Krainy Pojezierza Pomorskiego – część wewnętrzna. Północna i północno - zachodnia część gminy należy do Krainy Pojezierza Pomorskiego – część zewnętrzna. Dla części wewnętrznej cechą charakterystyczną jest występowanie najniższych minimów absolutnych temperatury powietrza. Występuje tu najwyższa w województwie liczba dni z ciszą i słabym wiatrem oraz najmniejszą liczbą dni z wiatrem silnym i bardzo silnym.

Sumy roczne opadów są tutaj wysokie, a liczba dni z pokrywą śnieżną największa. W pasie zewnętrznym – części zewnętrznej Krainy Pojezierza Pomorskiego, przyległym do Krainy Pobrzeża Otwartego Morza widoczny jest wzrost oddziaływania morza: zmniejszenie amplitud temperatury.

Rzeźba terenu gminy wpływa na rozkład opadów, które po północno - zachodniej stronie wzniesień morenowych przekraczają sumę 700 mm rocznie, po południowo - wschodniej stronie wyraźnie opadają (630 mm/rok).

Klimat gminy cechuje przejściowość. Bogactwo stanów atmosferycznych powoduje zmienność klimatu, zwłaszcza w przełomowych porach roku-co powoduje, że zimy są cieplejsze a lata chłodniejsze.

Czarna Dąbrówka wykazuje pośrednie warunki klimatyczne pomiędzy Słupskiem a Kartuzami.

Średnie roczne temperatury wynoszą 7,6 0 C w Słupsku i 6,5 0 C w Kartuzach. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, najzimniejszym - luty. W styczniu średnie temperatury wynoszą: - 0,9 0 Słupsku i -2,8 0 C w Kartuzach. Ilość dni z przymrozkami średnio wynoszą dla Słupska 206 dni w ciągu roku, dla Kartuz 204 dni w ciągu roku. Przymrozki pojawiają się jeszcze po 10 maja, pierwsze przymrozki jesienne występują już w połowie października.

Napływ różnorodnych mas powietrza na obszar Pomorza powoduje zmienność ciśnienia atmosferycznego. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich, szczególnie w zimie, jesieni i latem. Rzadko występują wiatry północne i północno - wschodnie – występują głównie wiosną. Ogólny wpływ na kierunki wiatrów mają lokalne warunki hipsometryczne i stopień pokrycia szatą roślinną. W sąsiedztwie Jeziora Jasień występują bryzy jeziorne. Największa liczba dni pogodnych występuje późną wiosną i na początku lata oraz we wrześniu. Swoisty charakter klimatyczny cechuje obszary leśne – wyrównany termiczny profil dobowy i roczny, zwiększona wilgotność powietrza. Lasy na wysoczyźnie spełniają rolę naturalnych pasów wiatrochronnych.

WARUNKI HYDROGRAFICZNE

Wody powierzchniowe

Warunki hydrograficzne gminy Czarna Dąbrówka kształtuje między innymi sieć rzeczna.

Obszar gminy Czarna Dąbrówka położony jest w obrębie zlewni trzech rzek:

- przeważająca część gminy położona jest w zlewni rzeki Łupawy
- południowo - zachodnia część należy do zlewni rzeki Słupi
- północny fragment powierzchni gminy leży w zlewni rzeki Łeby

Rzeki na analizowanym terenie należą do zlewiska Morza Bałtyckiego.

Zasadniczym ciekim na terenie gminy jest rzeka Łupawa. Do jeziora Jasień (w południowo-wschodniej części gminy) uchodzi ciek Obrowa (Obrówka), która uznawana jest jako górny odcinek rzeki Łupawy. Rzeka wypływająca z jeziora Jasień nosi nazwę Łupawa. Płynąc w kierunku północnym przyjmuje prawobrzeżny dopływ spod miejscowości Mydlita – Dolina Jadwigi.

W okolicy miejscowości Kozin, Łupawa zmienia swój kierunek z północnego na zachodni i na wysokości 106 m n.p.m. przyjmuje prawobrzeżny dopływ – Bukowinę. Następnie płynie równoleżnikowo osiągając północno-zachodnią granicę gminy na południowy-zachód od miejscowości Karwno. Wypływa z terenu gminy w odległości ok. 1 km na południowy-zachód od miejscowości Soszyce.

Południową granicą gminy na odcinku 12 km płynie rzeka Słupia. Rzeka osiąga granicę gminy na południowy-zachód od Jeziora Jasień i płynie wzdłuż niej równoleżnikowo w kierunku zachodnim przyjmując kilka dopływów.

W południowo - zachodnim krańcu gminy rzeka opuszcza analizowany teren. Natomiast obszar na zachód od jeziora Jasień odwadnia rzeka Skotawa – prawobrzeżny dopływ Słupi. Skotawa wypływa z niewielkiego jeziora na południe od jeziora Skotawsko.

Północną część gminy zajmuje fragment dorzecza rzeki Łeby, które odwadniane jest przez liczne cieki. Jednym z dopływów Łeby jest Pogorzelica, której obszar źródłkowy znajduje się na wschód od jeziora Kozińskiego. Pogorzelica opuszcza teren gminy w północnej części gminy.

Ważnym elementem sieci hydrograficznej na terenie gminy są jeziora. Dominującym typem jezior polodowcowych są jeziora rynnowe o podłużnym kształcie, stromych zboczach, dużych głębokościach oraz znacznym rozwoju linii brzegowej.

Największym jeziorem na terenie gminy jest jezioro Jasień o powierzchni 577,2 ha należące do zlewni rzeki Łupawy. Jezioro Jasień składa się z dwóch akwenów połączonych przesmykiem: Jasień Południowy (o pow. 336,7 ha, maksymalnej głębokości 22,6 m i

średniej głębokości 7,8 m) oraz Jasień Północny (o pow. 240,5 ha, maksymalnej głębokości 32,2 m i średniej głębokości 9,1 m).

W południowym fragmencie gminy występują m. in. jeziora: Skotawsko Duże (o pow. 80 ha, i średniej głębokości 4,1 m), Obrowo Duże (pow. 37,4 ha), Trzebiesz (Nożyno, Trzebisz) (o pow. 36,0 ha, śred. głęb. 3,0 m), Skotawsko Małe (o pow. 33 ha, średnia głębokość : 3 m), Długie (pow. 19,4 ha, średnia głęb. 4,9 m), Unichowskie (pow. 17,7 ha, średnia głęb. 3,7), Lipieniec (o pow. 5,1 m), oraz jeziora lobeliowe: Pomysko (pow. 11 ha), Obrowo Małe (pow. 10,0 ha), Czarne (pow. 18 ha, śred. głęb. 5,3 m).

Dodatkowo na terenie gminy występują jeziora: Karweńskie Duże, Kopieniec, Kozińskie, Mikorowo, Bochowo, Oskowo, Nożynko, Rokity oraz liczne oczka wodne.

WODY PODZIEMNE

Północno-zachodnią część terenu gminy obejmuje fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 115 i jego strefa ochronna. Zbiornik morenowy Łupawa – 115 posiada dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego czwartorzędowego zbiornika wód podziemnych (Zawiadomienie z dnia 03.04.2002 r. o przyjęciu „Dokumentacji hydrogeologicznej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 115 – zbiornik międzymorenowy Łupawa”, Ministerstwo Środowiska Departament Geologii i Koncesji Geologicznych, DG/kdh/ED/489-6355c/2002). W powyższej dokumentacji określono warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika.

Główny poziom użytkowy zbiornika oraz obszar jego zasilania znajdują się w systemie wodonośnym Łupawy. Tworzą je czwartorzędowe międzymorenowe piaski wodonośne stadiału Warty, lokalnie połączone z piaskami stadiału kaszubskiego, stanowiącego górny poziom wodonośny. Zasilanie zbiornika odbywa się głównie drogą infiltracji opadów atmosferycznych. Zwierciadło wody ma charakter subartezyjski, a w miejscach połączenia się poziomów międzymorenowego z poziomem górnym przybiera charakter swobodny. Powierzchnia piezometryczna zwierciadła wynosi od 100 m n.p.m. w obszarze zasilania (Kozy – Podkomorzyce) i 80 – 50 m n.p.m. w strefie tranzytu wód. Główny przepływ wód na obszarze zbiornika odbywa się z SE na NW w kierunku bazy drenażu jaką jest Morze Bałtyckie.

Zasoby odnawialne zbiornika wynoszą: 44 047 m³/24h, zasoby dyspozycyjne zbiornika - 28 631 m³/24h, zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ujęć w obszarze zbiornika - 1064,1 m³/h, pobór wody: 484 m³/24h.

Jakość wód według „Dokumentacji hydrogeologicznej” na terenie zbiornika stwierdzono występowanie wód bardzo czystych klasy I a. Wody klasy I b – b. czyste dominują na terenie całego zbiornika. Poza tym występują też wody klasy średniej Ic, punktowo Id oraz

wody klasy II (złej jakości). W Kozinie stwierdzono przekroczenia stężeń azotynów – zanieczyszczenie antropogeniczne.

Zbiornik posiada wyznaczony obszar ochronny, którego fragment występuje w północno-zachodniej części gminy.

W południowej części gminy występuje GZWP 117 – Zbiornik Bytów, który nie posiada dokumentacji hydrogeologicznej. Przedstawiona w poniższym studium granica zbiornika została określona w „Projekcie hydrologicznym i geologicznym dotyczącym ustalenia zasobów dyspozycyjnych zlewni Słupi w dowiązaniu do udokumentowanych zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych w jej dolnym biegu” (Hydroconsult, 1999r). Granice zbiornika (w powyższym projekcie) określono według A. S. Kleczkowskiego i in. „Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce, wymagających szczególnej ochrony”, AGH, Kraków.

Zasoby dyspozycyjne zbiornika międzymorenowego Bytów szacuje się na 150 tysięcy m³/d.

Uszczegółowienie, korekta granic oraz wyznaczenie stref ochronnych dla powyższego zbiornika nr 117 nastąpi w opracowaniu szczegółowym.

Użytkowe piętra wodonośne charakteryzuje Mapa Hydrogeologiczna Polski 1:50 000.

Na terenie gminy czwartorzędowe piętro wodonośne występuje na całym terenie. Zasilane jest z południa z wysoczyzn oraz obiegu lokalnego. Strefę bezpośredniego zasilania tworzą sandry i obszar płaskiej wysoczyzny morenowej, gdzie najmłodsze gliny mają niewielką miąższość. Strefę alimentacji cechują średnie (200-500 m²/24 h) i wysokie (500-1000m²/24h) w tym rejonie wartości wodoprzewodności, bardzo duża miąższość poziomu wodonośnego (20-40 m) oraz mała wartość gradientu hydraulicznego. Strefa silnego drenażu związana jest z doliną Unieszynki. Ogólnie w obrębie opisywanego obszaru zachodzi przepływ wód podziemnych ku północy do Pradoliny Łeby. Położenie, najczęściej napiętego zwierciadła wody, opisują rzędne od 150 m n.p.m. do 20 m n.p.m.

W obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego występują dwa poziomy wodonośne ujmowane do eksploatacji. Płytszy poziom występuje bez izolacji pod cienką warstwą glin prawie na całym opisywanym obszarze (brak go na małych fragmentach). Poziom związany jest z piaskami ze zlodowacenia Wisły i prawdopodobnie ze zlodowaceń środkowopolskich. Głębiej zalegający poziom wodonośny związany jest z podmorenowymi osadami ze zlodowaceń środkowopolskich. Trzeciorzędowe piętro wodonośne ma podrzędne znaczenie, jest słabo rozpoznane i jest umowne w kilku studniach. Piaski trzeciorzędowe niekiedy tworzą wspólny poziom wodonośny z osadami czwartorzędowymi, jednak niekiedy istnieją wątpliwości co do przyjętej w otworach granicy stratygraficznej.

LASY

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka lasy stanowią ok. 54 % ogólnej powierzchni gminy. Lasy położone są w krainie I Bałtyckiej, dzielnicy- 1 -Koszalińskiej. Przeważają bory, niekiedy las mieszany i las świeży.

W borach przeważają drzewostany sosnowe z domieszką brzozy, dębu i świerka, związane są z glebami lekkimi piaszczystymi brunatnymi i bielcowymi o różnym stopniu zbielicowienia. Największy udział powierzchniowy mają drzewostany na siedlisku boru świeżego, a następnie boru mieszanego. Podszyt tych siedlisk stanowią : jałowiec, jarzębina, leszczyna, kruszyna. Dno lasu porastają: konwalia, orlica, poziomka, borówka czarna, wrzos pospolity. Na niedużych powierzchniach gleb hydromorficznych występuje bór mieszany wilgotny i bór bagienny. Gatunkami panującymi jest: sosna dąb, świerk, z domieszką brzozy, osiki, buka, lipy i olchy. W podszyciu występuje kruszyna, leszczyna, jarzębina, grab, jałowiec. W runie natomiast obok bagna zwyczajnego występują widłaki, wełnianki, torfowce.

Las mieszany występuje na glebach brunatnych i bielcowych piaszczystych podsłanych glinami. Gatunkami panującymi i współpanującymi są sosna, buk, dąb z domieszkami modrzewia, świerka, osiki, brzozy, lipy, klonu, grabu.

Las świeży z przewagą drzewostanów liściastych występuje na glebach gliniastych- brunatnych właściwych i wylugowanych. Gatunkiem panującym i współpanującym jest: buk, dąb z domieszką modrzewia, daglezi, świerka, osiki, brzozy, lipy, klonu, jaworu i grabu. W podszyciu spotyka się jarzębinę, bez.

Kompleksy leśne występują na terenie całej gminy, szczególnie dużą powierzchnię zajmują w południowej części gminy – na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

Duży procent lasów na terenie gminy należy do Lasów Państwowych podlega pod : Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Szczecinku (Nadleśnictwo Bytów i Łupawa) oraz Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Gdańsku (Nadleśnictwo: Cewice i Lipusz).

LASY OCHRONNE

Na terenie gminy w obrębie czterech Nadleśnictw część lasów uznano za ochronne:

a) **lasy wodochronne**: mające na celu ochronę zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni i na obszarach wododziałów występują na obszarze gminy:

- w południowej części gminy (teren Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”) wzdłuż doliny rzeki Słupi, wzdłuż brzegów Jeziora Jasień, Skotawsko Duże i Skotawsko Małe). Lasy te należą do Nadleśnictwa Bytów, obręb leśny - Gołębia Góra. Powierzchnia terenów leśnych Nadleśnictwa Bytów na terenie gminy Czarna Dąbrówka wynosi: 8 256 ha (w tym 7783 ha lasów). - Zarządzenie Nr 74 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10 marca 1995r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Bytów).
- wzdłuż brzegów rzeki Łupawy, nad jeziorem Kozińskim i Karweńskim, na północ od Jeziora Jasień. Obszar ten należy do Nadleśnictwa Łupawa, Obręb Łupawa. Powierzchnia terenów leśnych na obszarze gminy w obrębie Nadleśnictwa wynosi 5327,27 ha w tym lasów – 5145,98 ha. Lasy wodochronne na terenie Nadleśnictwa uznano za ochronne – Decyzją Nr 65 Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 30 sierpnia 1999r.
- we wschodniej i północno-wschodniej części gminy: wzdłuż brzegów rzeki Bukowiny i na południe od rzeki, okolice Mikorowa; na południowy-wschód od miejscowości Rokity. Lasy te należą do Nadleśnictwa Cewice, obręb leśny Mikorowo. Część z nich została uznana za ochronne (wodochronne) – Zarządzeniem Nr 21, Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 20.04.1993r. Powierzchnia lasów należących do nadleśnictwa na terenie gminy wynosi: 2870,15 ha, Powierzchnia lasów ochronnych: 200 ha. Powierzchnia wnioskowanych lasów ochronnych wynosi 243 ha.

(b) **lasy glebochronne** – chroniące przed procesami erozyjnymi występują na terenie gminy m. in.:

- w północno-zachodniej części gminy: wzdłuż brzegów rzeki Łupawy, nad Jeziorem Kozińskim i Mikorowo i Karweńskim – teren Nadleśnictwa Łupawa (Decyzja Nr 65 MOŚZNiL z 30.08.1999r.).
- w północno-wschodniej i wschodniej części gminy : wzdłuż brzegów rzeki Bukowiny, Doliny Jadwigi, na południowy-wschód od Rokicin – teren Nadleśnictwa Cewice (Zarządzenie Nr 21 – MOŚZNiL z 20.04.1993r.).
- w południowo-wschodniej części gminy - teren Nadleśnictwa Lipusz, obręb leśny Sulęczyno (Decyzja Nr 1/99 MOŚZNiL z dnia 4.01.1999r.w sprawie uznania za lasy ochronne).

Dnia 03.09.2002r. Ministerstwo Środowiska uznało Decyzją nr BOA-Iplo-2212/2010/2002 uznało za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, o powierzchni łącznej 1 625 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Cewice w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku.

STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

STAN ŚRODOWISKA ATMOSFERYCZNEGO

Poziom **dwutlenku azotu** w 1999r. (według Raportu o stanie środowiska województwa pomorskiego z 1999 r.) wynosił 4,8 m g/m³. W porównaniu np. z Gdynią Śródmieściem (41,5 m g/m³) i Gdańskiem - Śródmieściem (44,0 m g/m³) wartość stężenia dwutlenku azotu była b. niska co świadczy o dobrym stanie powietrza na terenie gminy.

W Raporcie o stanie środowiska województwa pomorskiego (1999r.) stężenie dwutlenku azotu wynosiło 3,7 m g/m³.

Opad pyłu w Czarnej Dąbrówce wynosił 41,3 g/m² x rok, podczas gdy w Bytowie wynosił 50,8 g/m² ,x rok a w Słupsku 109,7 g/m²x rok.

STAN CZYSTOŚCI RZEK

Według Raportu o stanie środowiska w województwa pomorskiego” ocena bezpośrednia wszystkich uzyskanych wyników badań, wykazała , że większość wskaźników oznaczających w wodach **rzeki Słupi** odpowiadała I klasie czystości.

Na niektórych odcinkach biegu rzeki stwierdzono niezadowalającą jakość wód z powodu: nadmiernej ilości bakterii coli typu fekalnego, zwiększonej ilości fosforu, zawartości fenoli lotnych. Jakość wód pogarszała się z biegiem rzeki. Dobrym stanem sanitarnym charakteryzował się górny i środkowy odcinek, osiągając głównie II klasę czystości. Parametry określające fizyko-chemiczną jakość wód najmniej korzystne wartości odnotowano dla związków fosforu i fenoli lotnych, których stężenia odpowiadały II klasie czystości. W górnym biegu rzeki dla związków fosforu udział wyników w klasie II był niski, jakość wód można było zakwalifikować do I klasy czystości.

Specyficzne zanieczyszczenia organiczne (pestycydy, benzo(a)piren, polichlorowane bifenyle) ,w większości toksyczne w badanych próbach występowały sporadycznie.

Najmniej korzystnym wskaźnikiem oceny jakości wód **Skotawy (dopływu Słupi)** było miano **coli typu fekalnego**. Uzyskane wyniki klasyfikowały wody w górnym odcinku rzeki do II klasy czystości, w odcinkach środkowym i dolnym do III klasy. W stosunku do innych dopływów stężenia **związków fosforu** były niskie i nie przekraczały poza II klasę czystości wód. W grupie fizyko-chemicznych wskaźników jakości wód najmniej korzystnie prezentował się azot azotynowy – jeden wynik pozaklasowy i jeden w III klasie czystości.

W 1998r badania stanu wód **rzeki Łupawy** przeprowadzono jedynie w profilu ujściowym rzeki , w miejscowości Smołdzino. Stwierdzono poprawę jakości sanitarnej wód z nieodpowiadającej normom w 1997r. do III klasy. W 1998r. jakość wód według kryterium

fizyko-chemicznego utrzymywała się głównie na poziomie II klasy czystości. W przypadku azotu amonowego, gdzie wzrosła ilość wyników w I i II klasie w porównaniu z rokiem poprzednim, przekwalifikowano wody Łupawy w badanym punkcie z klasy III do II.

W 1998 roku wszystkie chemiczne wskaźniki czystości wody odpowiadały I lub II klasie czystości, przy braku wyników w II klasie i pozaklasowych.

Według „Raportu o stanie środowiska woj. pomorskiego w 1999r” większość wskaźników badanych w wodach rzeki Łupawy mieściła się w granicach I klasy czystości. Wskaźniki fizyko-chemiczne klasyfikowały wody rzeki w 1999r. do II klasy czystości. Decydowała o tym głównie zawartość związków fosforu. Stężenia większości badanych metali w 100 % odpowiadały I klasie. Jedynie dla rtęci odnotowano ich okresowy wzrost do wartości cechujących II klasę. Jakość wód pod względem hydrobiologicznym oceniono na II klasę czystości z uwagi na wartości wskaźnika saprobowości. Zawartość chlorofilu „a” przez większą część roku odpowiadała I lub II klasie czystości.

STAN CZYSTOŚCI JEZIOR

Jeziro Skotawsko Wielkie

Na podstawie badań wody jeziora zaliczono do II klasy czystości. Pod względem sanitarnym zakwalifikowano do I klasy czystości. Jezioro jest zasobne w substancje biogenne – wysokie obciążenie wód fosforem całkowitym i azotem amonowym. Zarówno wiosną jak i latem zaobserwowano zakwity okrzemkowe i sinicowe. Niekorzystne warunki tlenowe doprowadziły latem do zaniku organizmów bentosowych, co wskazuje na postępującą eutrofizację zbiornika.

Jeziro Jasień

Jasień Południowy – 1998 r. Na podstawie przeprowadzonych badań wody zostały zakwalifikowane do II klasy czystości. Średnia wartość uzyskana z punktacji wszystkich badanych parametrów była na pograniczu II i III klasy. Jedynie stan sanitarny wody odpowiadał I klasie czystości.

W warstwie przydennej stwierdzono całkowity brak tlenu, któremu towarzyszyły wysokie stężenia fosforanów i azotu amonowego (najprawdopodobniej wynik wysokiej produkcji pierwotnej). Wiosną i latem zaobserwowano w zbiorniku masowy rozkwit planktonu z zakwitami glonów.

Jasień Północny – 1998 r. Wody jeziora zaklasyfikowano do II klasy czystości, a stan sanitarny zaliczono do I klasy.

W jeziorze stwierdzono substancji biogenych. W okresie letnim bardzo wysokim stężeniom fosforanów w warstwie przydennej towarzyszył deficyt tlenowy. Latem zaobserwowano zakwity sinicowe. O pogarszającej się jakości wód świadczy również brak fauny dennej. W mulistym dnie znaleziono jedynie pojedyncze osobniki skąposzczetów – gatunku wyjątkowo odpornego na zanieczyszczenia wód i brak tlenu.

Pozostałe badane jeziora

Według wyników badań przeprowadzonych w latach 1990 -1999 r.:

- *Jezioro Karwno Duże*– (rok badań 1996 r.) - zakwalifikowano do II klasy czystości, II kategoria podatności jeziora na degradację;
- *Kozie (Kościńskie)* – (rok badań 1995) – zakwalifikowano do II klasy czystości, II kategoria podatności;
- *Mikorowo*– (rok badań 1995r.) - zakwalifikowano do III klasy czystości, pozaklasowa kategoria podatności jeziora na degradację;
- *Obrowo Duże*– (rok badań 1996) – III klasa czystości, II kategoria podatności;
- *Pomysko*– (rok badań 1992) – I klasa czystości.

Na terenie Parku w gminie Czarna Dąbrówka występują liczne jeziora lobeliowe: Pomysko (Dworcowe, Kolejowe), Obrowo Małe, Modre (Łupalickie, Błękitne), które charakteryzują się czystością co wskazuje na niską trofię.

STAN CZYSTOŚCI ZASOBÓW GZWP 115

Jakość wód według „Dokumentacji hydrogeologicznej” na terenie zbiornika stwierdzono występowanie wód bardzo czystych klasy I a. Wody klasy I b – b. czyste dominują na terenie całego zbiornika. Poza tym występują też wody klasy średniej I c, punktowo I d oraz wody klasy II (złej jakości). W Kozinie stwierdzono przekroczenia stężeń azotynów . Powodem tego jest zanieczyszczenie antropogeniczne.

STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Ziemia Bytowska jest to region obejmujący wraz z Bytowem 8 gmin (w tym Czarna Dąbrówka) o niezwykle urozmaiconej rzeźbie terenu, obfitujące w jeziora (przewaga rynnowych – największe na tym obszarze jezioro Jasień- 577 ha), bogatą sieć rzeczno-łąkową oraz dużą lesistość, gdzie głównym składnikiem jest sosna i towarzyszące mu buk i dąb. Na szlakach turystycznych trafia się często na głązy narzutowe posiadające niekiedy wymiary pomnikowe.

Najstarsze ślady pobytu człowieka na tym terenie pochodzą już ze środkowej epoki kamienia tj około 8 – 4,2 tysiące lat p.n.e. Pierwsza wzmianka o ziemi Bytowskiej pochodzi z 1238 roku.

Ziemia bytowska zamieszkiwana jest w większości przez Kaszubów Bytowskich, którzy posługują się odrębnymi dialektami i obyczajami. Kulturowano tutaj tradycje bogatego folkloru kaszubskiego np. muzyki, tkactwa, haftu. Wysoko rozwinięta była obróbka drewna. Tradycyjnymi zajęciami było bednarstwo oraz zachowane do dziś plecionkarstwo.

Środowisko kulturowe w gminie Czarna Dąbrówka tworzą:

- zabytkowe układy przestrzenne wsi, które były lokowane w średniowieczu, najcenniejszymi są wsie owalnicowe, które mają rodowód słowiański. W tych wsiach zachowały się przykłady najstarszego budownictwa mieszkalnego o konstrukcji szkieletowej wypełnionej cegłą, jak również w cegle licowej murowane bardzo często zdobione frazami. Zachowały się takie obiekty w Mikorowie, Kozach, Rokitach, Łupawsku, Unichowie.
- Obiekty sakralne znajdują się w Mikorowie, Czarnej Dąbrówce, , Rokitach, Nożynie, Jasieniu, Kozinie. Najstarsze obiekty to kościoły w Jasieniu i Mikorowie.
- Założenia dworsko – parkowe znajdują się w Kozach, Rokitkach, Czarnej Dąbrówce, Unichowie, Kartkowie, Jasieniu, Jerzkowice. Parki znajdują się w następujących wsiach: Wargowo, Mikorowo, Karwno, Podkomorzyce, Nożyno, Unichowo, Kartkowo, Jasień, Mydlita,
- archeologia.

Dziedzictwo kulturowe gminy – oprócz wartości identyfikacji przestrzennej i historycznej miejsca, stanowiącej wielkie wartości poznawcze, dokumentują rozwój społeczno – gospodarczy. Dwory powiązane układem dróg z siedliskami wiejskimi z rozbudowanymi niekiedy zespołami folwarcznymi i budynkami gospodarczymi tworzyły zespoły służące rozwojowi wielkotowarowej produkcji rolnej. Zachowane parki, ich układ, nasadzenia, a także architektura i sposób kształtowania siedzib rodowych są dowodem powiązania z dziedzictwem kultury Europy. Wszystkie elementy środowiska kulturowego

oprócz właśnie wartości kulturowych posiadają wartości ekonomiczne. Odpowiednie wykorzystanie i dostosowanie do potrzeb współczesnych stwarza wielkie możliwości dla rozwoju gminy.

CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

Czarna Dąbrówka

Informacja o wsi pochodzi z 1457 roku. Około roku 1784 wieś posiada 1 folwark, 6 chłopów, 5 robotników folwarcznych. Wtedy też powstaje Dąbrówka A i B należąca do różnych właścicieli. Nie ma informacji na temat rozbudowy i powstania dworu. Przypuszcza się, że same zabudowania folwarczne powstały w II połowie XIX w, natomiast dwór powstał w pierwszej dekadzie XX w. Po II wojnie światowej w wyniku rozbudowy pierwotny układ całego założenia ulega zatarciu. W 1939 roku Czarna Dąbrówka była centrum gospodarczym regionu. W 1941 roku istniały liczne spółdzielnie, sklepy, zakłady handlowe i rzemieślnicze, stowarzyszenie oszczędnościowo- pożyczkowe, piekarz, dekarz, krawiec i wiele innych sklepów i usług. W 1939 roku liczba mieszkańców wynosiła 686 osób, które mieszkały w 74 domach.

Założenie dworsko- folwarczne.

Założenie składa się z części:

- rezydencjonalnej
- gospodarczej
- kolonia domów folwarcznych

Dwór

Usytuowany w centrum podwórza gospodarczego, obiekt wolnostojący, oddzielony od zabudowy gospodarczej. Dwór od wschodu otacza park zachowany w szczątkowej formie.

Kolonia domów folwarcznych

– w południowo- wschodniej części wsi przy bocznej drodze ustawione kalenicowo w stosunku do tej drogi. W tyle obejścia- budynki gospodarcze. Zachowały się dwojaki.

Wieś Czarna Dąbrówka jest wsią majdanową czyli placową. W jej centrum krzyżują się drogi lokalne ze Słupska do Kartuz i Gdyni oraz z Bytowa do Lęborka. W centrum wsi duży staw, w odległości ok. 1,5 km przepływa rzeka Łupawa.

29 km do Lęborka; 38 km do Słupska.

W obrębie **Czarna Dąbrówka** znajdują się: jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą częściowej ochrony archeologicznej – konserwatorskiej oraz dziesięć stanowisk archeologicznych objętych strefą ograniczonej ochrony archeologicznej – konserwatorskiej.

Jerzkowice

Pierwsze wzmianki o Jerzkowicach pochodzą z początków XV wieku. Były one podzielone na część A i B. Około 1784 roku posiadały dwa folwarki, 9 rolników, jednego nauczyciela. Na przełomie lat 1941/42 istniały zakłady rzemieślnicze, gorzelnia, płatkarnia, folwark, kuźnia, gospoda, warsztat kołodziejski.

Założenie pałacowo- folwarczne

Założenie to położone jest przy drodze lokalnej biegnącej z Czarnej Dąbrówki. Zespół graniczy od wschodu i zachodu z rozległymi polami uprawnymi, od południa z lasem, a od północy z zabudową wiejską. Składa się z dwóch integralnych części: pałacu i towa-

rzyszającego mu parku o charakterze krajobrazowym oraz części gospodarczej – folwarku. Centralne miejsce w założeniu stanowi pałac. Zespół pałacowy istnieje do dziś w swoich historycznych granicach, a także czytelny jest dawny układ komunikacyjny. Dobrze zachował się starodrzew parkowy oraz niewielkie oczko wodne. Ze względu na położenie w otwartym krajobrazie rolniczym założenie stanowi wyraźną dominantę przestrzenną.

Duża wartość historyczna i estetyczna zespołu oraz wspaniale zachowane powiązania z otaczającym krajobrazem. Bardzo interesujący przykład założenia dworsko-parkowego z folwarkiem wysoko zmechanizowanym.

W obrębie **Jerzkowice** znajduje się pięć stanowisk archeologicznych objętych strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

Kartkowo

Pierwsza informacja o wsi pochodzi z 1784 roku, ponieważ majątek ten wchodził w skład dóbr Unichowo. Majątek w dokumentach określono jako rycerski.

Kartkowo założenie pałacowo- rezydencjonalne

Pałac i park powstaje prawdopodobnie między 1856- 1895 rokiem, neogotyck.

Założenie składa się z:

- części rezydencjonalnej z pałacem
- parku o powierzchni 3,2 ha (wraz z wodami)

- folwarku
- kolonii domów folwarcznych z końca XIX w

Do pałacu prowadzi aleja lipowa, która na terenie folwarku przechodzi w klonową.

Założenie posiada wartości historyczne. Powiązanie widokowe i krajobrazowe są ważnym elementem założenia. Ochrona krajobrazową przed ewentualną zmianą rolniczego użytkowania terenu powinny zostać objęte wszystkie tereny rolne tworzące enklawy.

Jasień

Wieś położona przy trasie Lębork- Bytów (29 km od Lęborka i ok 20 km od Bytowa). W malowniczym krajobrazie Pojezierza nad Jeziorem Jasień otoczony dużymi kompleksami leśnymi. Pierwsze wzmianki pojawiają się w 1335 roku. W 1438 roku Jasień wymieniony jest w “księdze czynszowej”. W 1699 roku kolejny właściciel wznosi kościół na miejscu dawnego jasińskiego kościoła, który był zlokalizowany na terenie parku dworskiego. Według źródeł z 1780 roku, do Jasienia należał 1 folwark, 3 chłopów, 3 chłopów małorolnych, kościelny, istniała kuźnia, karczma, 20 siedlisk. Założenie dworskie, które potwierdza mapa także z 1780 roku składało się z folwarku, ogrodu i dworu. W latach 20-tych XX wieku przebudowano gruntownie dwór i uzupełniono drzewostan parku. Część założenia oddano w dzierżawę, co sprawiło, że część majątku kompozycyjnie i funkcjonalnie została oderwana od założenia. W maju 1994 roku dwór uległ spaleni w 80%.

Zabudowa wsi – z trójkątnym, rozdrożnym placem.

W 1852 roku istniała w Jasieniu huta szkła.

Jasień- założenie dworskie

Założenie dworskie w Jasieniu zachowało się do czasów obecnych w ogólnym układzie przestrzennym:

- folwark
- park dworski

Folwark

zachowany w historycznych granicach i dawnym układzie przestrzennym. Z zachowanych budynków największą wartość przedstawia spichrz szachulcowy oraz obora.

Park dworski

Zachowany został w granicach zbliżonych do historycznych, czytelna jest jego kompozycja, której podstawę stanowi dolinka strumienia. Wartością tego układu są powiązania kompozycyjno- widokowe oparte o naturalne warunki terenowe, które w kierunku zachodnim i południowym przechodzą w krajobraz otwarty.

Częściowo zachowały się ślady ścieżek. Dominantą układu jest dwór. Czas powstania podano w źródłach na wiek XVIII na pewno przed 1780 rokiem). Była to budowla jednopiętrowa, murowana, otynkowana. Po wspomnianym remoncie w latach 20- tych poszerzono go i nadano mu cechy neobarokowe.

Jasień kościół

Konstrukcja szachulcowa, wypełnienia z cegły, otynkowany, na fundamentach kamiennych, zasłoniętych wspólnie opaską cementową. Wieża, ściana szczytowa korpusu i wschodnia ściana nawy bocznej oszalowana derkami. Pokrycie dachu trzcina, na wieży dachówka ceramiczna. Ostatnia restauracja obiektu 1925 rok. Remont kapitalny 1959 rok.

Obiekt o wyjątkowych proporcjach, niezwykle malowniczy.

Park w Jasieniu jest bardzo ciekawym przykładem kompozycji opartej o naturalne ukształtowanie terenu i są tu wyraźnie widoczne związki z terenem otaczającym oraz skierowana jest na ten otwarty krajobraz. (jest na terenie Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi").

W obrębie **Jasień** znajdują się cztery stanowiska archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

Kozy

Kozy według dokumentów z 1301 roku należały do Murgrabi Matheus-a ze Sławna i to jest pierwsza wzmianka o tej miejscowości. Około roku 1784 Kozy miały 1 folwark, 7 chłopów, 4 drobnych chłopów, 13 robotników i jednego nauczyciela. Była huta szkła, przy której obok chat znajdowały się mieszkania pracowników huty i strażników leśnych. W 1937 roku liczba mieszkańców wsi wynosiła ogółem 939 osób zamieszkałych w 106 domach. Kozy leżą w odległości 24 km od Lęborka oraz 36 km od Słupska. Jest to wieś o układzie ulicowym. Położona w urozmaiconym krajobrazie, otoczona lasami i jeziorami.

Założenie dworsko- folwarczne

Założenie to składa się z części rezydencjalnej, gospodarczej oraz kolonii domków folwarcznych.

Część rezydencjalna- jest wyraźnie wydzielona i znajduje się w południowo- zachodniej części wsi. Po wschodniej stronie dworu był park, obecnie zachowany w niewielkim stopniu. Kompozycja całego założenia jest zwarta, z osią kompozycyjną przechodzącą przez środek. Dwór datuje się na pierwszą ćwierć XX w.

Kolonia domków folwarcznych- znajduje się w północnej części osady, przy głównej drodze. Zachowały się dwojaki. Usytuowane są kalenicowo w stosunku do drogi i wszystkie zlokalizowane są po jednej stronie tej drogi. Na tyłach obejść znajdują się małe wolnostojące budynki gospodarcze.

Istnieją wzmianki o karczmie i zborze w wyniku zaistniałych wcześniej sporów w 1931 r. udało się katolikom wybudować kościół filialny na śródleśnym wzgórzu.

W obrębie **Kozy** znajduje się osiemnaście stanowisk archeologicznych objętych strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

Unichowo

Wieś Unichowo była wymieniona w dokumentach w XIV wieku. Około 1784 roku wieś składała się z folwarku, czterech gospodarstw. Okres rozkwitu majątku przypada na lata 1914- 20 kiedy kolejnym właścicielem był Georg von der Martwitz. Majątek specjalizował się w uprawach roślin okopowych, hodowli trzody chlewnej. Znajdowała się tu nowoczesna oczyszczalnia, kuźnia, stolarnia.

Nieznany jest czas powstania obecnego założenia. Prawdopodobnie należy to łączyć z przejściem majątku przez Adalberta von der Martwitz (ojca wspomnianego wyżej Georga) tj. W drugiej połowie XX wieku.

Założenie pałacowo- folwarczne

Założenie to położone jest w zachodniej części wsi nad południowo- wschodnim brzegu Jeziora Unichowskiego. Zespół od północy i wschodu graniczy z zabudowaniami wsi od południa z polami uprawnymi- od wschodu z jeziorem i położony nad jego brzegami lasem. Główny dojazd do zespołu prowadzi drogą odchodzącą od szosy bytowskiej. Droga ta jest jedyną osią widokową i osią symetrii założenia, które składa się z części rezydencjalno- folwarcznej oraz kolonią domów robotników folwarcznych. Dominantą w zespole

jest budynek pałacu. Na południowym zachodzie od pałacu znajdował się prawdopodobnie niewielki park- ogród który łączył się dalej z lasem.

Kolonia domków robotników- folwarcznych

Położona jest na północnym wschodzie od podwórza folwarcznego wzdłuż głównej drogi dojazdowej do zespołu oraz przy jej skrzyżowaniu z szosą do Bytowa. Budynek jest murowany z cegły, na planie prostokątnym, jednokondygnacyjny z poddaszem użytkowym z dwuspadowym dachem.

Stan zachowania zespołu średni. Zachowała się pierwotna osiowa kompozycja z pierwotnym układem zabudowy. Prawie całkowicie zniszczeniu uległ dawny park- ogród. W znaczny sposób została przebudowana dawna kolonia domów robotników folwarcznych.

Nożyno

Wzmiankowane w 1315 r. Od średniowiecza była to wieś kościelna. Nauki w języku kaszubskim głoszone do 1812 r. Przed i po wojnie Nożyno było wsią gromadzką. W 1902 roku wybudowano neogotycki kościół.

W obrębie **Nożyno** znajduje się dziewiętnaście stanowisk archeologicznych objętych strefą ograniczonej ochrony archeologicznej – konserwatorskiej.

Rokity

W XIV wieku miejscowość należała do rodziny Rokitków potem Pirchów i Munchowów. W czasach niemieckich była nazwana Wielkimi Rokitkami w odróżnieniu od położonych w pobliżu Rokitek i Rokicin. Po roku 1920 znaczna część terenów znalazła się po

polskiej stronie granicy, która przebiegała 2 km na wschód od Rokity. Stoi tam charakterystyczny budynek graniczny z kolumnami przy wejściu.

W obrębie **Rokity** znajdują się: jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz dwadzieścia cztery stanowiska archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Wargowo** znajdują się: jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą częściowej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz cztery stanowiska archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Mikorowo** znajdują się: sześć stanowisk archeologicznych objętych strefą pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz dziesięć stanowisk archeologicznych objętych strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Karwno** znajdują się: pięć stanowisk archeologicznych objętych strefą częściowej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz osiem stanowisk archeologicznych objętych strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Mikorowo Leśnictwo** znajdują się: dwa stanowiska archeologiczne objęte strefą pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej, jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą częściowej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Podkomorzyce** znajdują się: dwa stanowiska archeologiczne objęte strefą pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej, dwa stanowiska archeologiczne objęte strefą częściowej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz trzy stanowiska archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Święchowo** znajdują się: jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą częściowej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz trzy stanowiska archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Nożynko** znajduje się: piętnaście stanowisk archeologicznych objętych strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Kleszczyniec** znajdują się: trzy stanowiska archeologiczne objęte strefą częściowej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz dziesięć stanowisk archeologicznych objętych strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Ossowskie** znajduje się jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Brzezinka** znajdują się cztery stanowiska archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Mydlita** znajdują się: jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz osiem stanowisk archeologicznych objętych strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Kłosy** znajduje się sześć stanowisk archeologicznych objętych strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Otnoga** znajdują się cztery stanowiska archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Rokiciny** znajduje się jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Rokitki** znajdują się: jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz dwa stanowiska archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Glińnica** znajdują się trzy stanowiska archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Bochowo** znajduje się jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

W obrębie **Kotuszewo** znajdują się: jedno stanowisko archeologiczne objęte strefą pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej oraz dwa stanowiska archeologiczne objęte strefą ograniczonej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA

ZAGADNIENIA SPOŁECZNO- GOSPODARCZE

DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO, ZASOBÓW I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

Położenie, obszar, zaludnienie

Powierzchnia terenu gminy wynosi 29 828 ha. Gmina posiada 20 sołectw, 27 obrębów wiejskich, które obejmują 47 miejscowości.

Szczegółowy wykaz miejscowości wchodzących w skład obrębu wiejskiego oraz sołectw zestawiono w tabeli nr 1.

Teren gminy Czarna Dąbrówka zamieszkuje ogółem:

- 5 715 osób – dane na 2004 r. wg informacji Urzędu Gminy,
- 5 808 osób – dane na koniec 2001 r. wg bilansu stanu ludności faktycznie zamieszkałej na terenie gminy – z publikacji statystycznych sporządzonych przez Urząd Statystyczny w Słupsku.

Średnia gęstość zaludnienia gminy Czarna Dąbrówka wynosi 19 osób / km².

Średnia gęstość zaludnienia w gminach wiejskich powiatu bytowskiego kształtuje się na poziomie 35 osób / km².

tabela nr 1

GINA CZARNA DĄBRÓWKA – Wykaz miejscowości

Lp.	Obręby wiejskie	Miejscowości wchodzące w skład obrębu wiejskiego	Lp.	Sołectwa / wraz z miejscowościami wchodzącymi w ich skład /
1	2	3	4	5
1.	Bochowo	Bochowo	1.	Bochowo, Bochówko, Glińnica
2.	Glińnica	Bochówko, Glińnica		
3.	Czarna Dąbrówka	Czarna Dąbrówka	2.	Czarna Dąbrówka, Podkomorzyce, Podkomorki, Święchowo
4.	Podkomorzyce	Podkomorzyce, Podkomorki		
5.	Święchowo	Święchowo		
6.	Jasień	Jasień, Przulaski, Obrowo	3.	Jasień, Przulaski, Obrowo, Łupawsko, Jaszewo, Lipieniec
7.	Łupawsko	Łupawsko, Jaszewo, Lipieniec		
8.	Jerzkowice	Jerzkowice, Ceromin	4.	Jerzkowice, Ceromin
9.	Kartkowo	Kartkowo, Skotawsko	5.	Kartkowo, Skotawsko
10.	Karwno	Karwno, Nowe Karwno, Soszyce	6.	Karwno, Nowe Karwno, Soszyce, Flisów
11.	Mikorowo leśnictwo	Flisów		

12.	Kleszczyniec	Kleszczyniec, Połupino	7.	Kleszczyniec, Połupino, Brzezinka, Osowskie
13.	Brzezinka	Brzezinka		
14.	Osowskie	Osowskie		
15.	Kłosy	Kłosy	8.	Kłosy
16.	Kotuszewo	Kotuszewo, Owsianka	9.	Kotuszewo, Owsianka
17.	Kozy	Kozy, Kozin , Kostroga	10.	Kozy, Kozin, Kostroga
18.	Mikorowo	Mikorowo, Przybin	11.	Mikorowo, Przybin
19.	Mydlita	Mydlita, Rudka	12.	Mydlita, Rudka
20.	Nożynko	Nożynko	13.	Nożynko
21.	Nożyno	Nożyno	14.	Nożyno
22.	Otnoga	Otnoga, Dęby, Zawiat	15.	Otnoga, Dęby, Zawiat
23.	Rokiciny	Rokiciny	16.	Rokiciny
24.	Rokitki	Rokitki	17.	Rokitki
25.	Rokity	Rokity	18.	Rokity
26.	Unichowo	Unichowo	19.	Unichowo
27.	Wargowo	Drażkowo, Wargowo, Wargówko	20.	Drażkowo, Wargowo, Wargówko

UWARUNKOWANIA ROZWOJU DEMOGRAFICZNEGO

Główne czynniki wzrostu ludności

Według danych statystycznych liczba ludności w gminie Czarna Dąbrówka, w latach 1992 – 2001 kształtowała się następująco:

1992 r.	-	6 254 osób
1993 r.	-	6 304 osób
1994 r.	-	6 340 osób
1995 r.	-	6 345 osób
1996 r.	-	5 723 osób - 100 %
1997 r.	-	5 704 osób - 99,7 %

1998 r.	-	5 741 osób	-	100,3 %
1999 r.	-	5 785 osób	-	101,1 %
2000 r.	-	5 805 osób	-	101,4 %
2001 r.	-	5 808 osób	-	101,5 %

W styczniu 1994 roku Rada Gminy w Czarnej Dąbrówce podjęła uchwałę o wyłączeniu wsi Dobrze, Gogolewo i Gogolewko z granic administracyjnych gminy Czarna Dąbrówka.

Fakt ten nie znalazł swojego odzwierciedlenia w przytoczonych tu danych statystycznych do roku 1995, ponieważ wprowadzenie zmiany liczby ludności może być realizowane po przeprowadzonym mikrospisie, który miał miejsce w 1995 roku, liczba ludności w gminie Czarna Dąbrówka wynosiła **5723** osoby.

Z analizy liczby ludności 1996 – 2001 (po dokonanych zmianach) wynika, iż w gminie Czarna Dąbrówka odnotowuje się systematyczny wzrost liczby ludności, który obrazuje wskaźnik dynamiki rozwojowej kształtujący się na poziomie 101,5%.

Rzeczywisty przyrost ludności gminy w tym okresie wyniósł 85 osób, oznacza to, że średnioroczne tempo przyrostu wynosiło 0,25 %.

W tabeli nr 2 przedstawiona została liczba ludności gminy Czarna Dąbrówka w podziale na wsie obrębowe w latach 1999 ÷ 2002 – według stanu osób zameldowanych w gminie na pobyt stały.

Różnica między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkającej na terenie gminy wynika z tego, że statystyki sporządzają bilanse stanu ludności faktycznie zamieszkałej na terenie gminy przy uwzględnieniu różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 2 miesiące na terenie gminy, a liczbą osób czasowo nieobecnych.

tabela nr 2

GINA CZARNA DĄBRÓWKA - Liczba ludności wg wsi obrębowych w latach 1999-2002.

Lp.	Nazwa obrębu wiejskiego /z miejscowościami wchodzącymi w skład obrębu/	Liczba ludności w latach				Wskaźnik dynamiki
		1999 *	2000 *	2001 *	2002 **	1999 = 100
1	2	3	4	5	6	7
1.	Bochowo	127	127	130	129	101,6
2.	Glińnica / Bochówko, Glińnica /	158	158	155	157	99,4
3.	Czarna Dąbrówka	1133	1133	1133	1122	99,0
4.	Podkomorzyce / Podkomorzyce, Podkomorki /	153	153	163	162	105,9
5.	Święchowo	20	20	21	20	100,0
6.	Jasień / Jasień, Przylaski, Obrowo /	444	444	445	446	100,4
7.	Łupawsko / Łupawsko, Jaszewo, Lipieniec /	57	57	58	57	100,0
8.	Jerzkowice / Jerzkowice, Ceromin * /	255	255	252	257	100,8
9.	Kartkowo / Kartkowo, Skotawsko /	54	54	51	51	94,4
10.	Karwno / Karwno, Nowe Karwno, Soszyce /	308	308	310	307	99,7
11.	Mikorowo leśnictwo / Flisów /	4	4	4	4	100,0
12.	Kleszczyniec / Kleszczyniec, Połupino /	280	280	282	288	102,9
13.	Brzezinka	10	10	7	7	70,0
14.	Osowskie	37	37	41	38	102,7
15.	Kłosy	90	90	87	88	97,8
16.	Kotuszewo / Kotuszewo, Owsianka * /	27	27	19	18	66,7
17.	Kozy / Kozy, Kozin, Kostroga * /	402	402	423	417	103,7

18.	Mikorowo / Mikorowo, Przybin * /	268	268	258	258	96,3
19.	Mydlita / Mydlita, Rudka /	182	182	176	174	95,6
20.	Nożynko	157	157	155	159	101,3
21.	Nożyno	331	331	330	327	98,8
22.	Otnoga / Otnoga, Dęby, Zawiat /	113	113	120	118	104,4
23.	Rokiciny	292	292	301	299	102,4
24.	Rokitki	115	115	121	122	106,1
25.	Rokity	505	505	534	543	107,5
26.	Unichowo	308	308	315	309	100,3
27.	Wargowo / Drażkowo, Wargowo, Wargówko /	103	103	102	98	95,1
	razem:	5 933	5 933	5 973	5 975	100,7

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka

* miejscowości bez mieszkańców

• / stan na 31 grudnia ** stan na 30 czerwca

Dynamika rozwoju gminy w latach 1999 ÷ 2002 – na podstawie liczby ludności zawartej w tabeli nr 2 – kształtuje się na poziomie 100,7 %.

Największy przyrost ludności (38 os.) odnotowuje się we wsiach obrębowych: Rokity i Kozy (10 os.) oraz niewielki (1 ÷ 8 osób) w obrębach wiejskich: Bochowo, Podkomorzyce, Jasień, Jerzkowice, Kleszczyniec, Osowskie, Nożyno, Nożynko, Otnoga, Rokitki, Unichowo.

Największy spadek odnotowuje się we wsi gminnej – Czarna Dąbrówka (11 os.), Mikorowo (10), Kotuszewo (9).

Główne czynniki wzrostu ludności tj. przyrost naturalny i saldo migracji od 1992 r.÷ 2000 r. kształtowały się następująco:

Lata	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Saldo migracji
1	2	3	4	5
1992	137	45	92	-86
1993	brak materiałów			
1994	97	48	49	-5
1995	110	50	60	-49
1996	85	37	48	-48
1997	91	42	49	-58
1998	88	51	37	-29
1999	92	37	55	-25
2000	78	36	42	-17

Źródło: Dostępne publikacje statystyczne

W analizowanym okresie liczba urodzeń przewyższała liczbę zgonów, a więc przyrost naturalny był dodatni chociaż zaznacza się tendencja malejąca zwłaszcza po stronie urodzeń.

W badanym okresie – odnotowuje się ujemne saldo migracji, co prawdopodobnie było skutkiem transformacji gospodarczej w kraju – likwidacji państwowych i spółdzielczych gospodarstw rolnych.

STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

W gminie Czarna Dąbrówka, podobnie jak i w innych gminach powiatu bytowskiego, odnotowuje się mniejszy udział kobiet niż mężczyzn w ogólnej liczbie mieszkańców.

Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn w gminie Czarna Dąbrówka wynosi 95,0.

Analogiczny wskaźnik dla gmin wiejskich powiatu bytowskiego wynosi 97, 0 – dane na koniec 2000 r.

**Gmina Czarna Dąbrówka - ludność według ekonomicznych grup wieku
w latach 1992 ÷ 2001 r.**

Lp.	Lata	Ludność w wieku			Wskaźnik produkcyjności
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
1	2	3	4	5	6
1	1992	2 282	3 336	440	81, 6
2	1993	2 272	3 369	663	87, 1
3	1994	2 246	3 429	665	84, 9
4	1995	2 201	3 463	681	82, 2
5	1996	1 928	3 154	641	81, 4
6	1997	1 860	3 205	639	78, 0
7	1998	1 835	3 274	632	75, 3
8	1999	1 827	3 318	640	74, 3
9	2000	1 758	3 387	660	71, 4

Źródło: Opracowano na podstawie Materiałów Statystycznych.

Struktura ludności gminy według podstawowych grup wieku, na tle powiatu bytowskiego kształtuje się następująco:

Ludność w wieku	osób	%	powiat Bytów (%)
-----------------	------	---	---------------------

- przedprodukcyjnym	1 758	30, 3	30, 0
- produkcyjnym	3 387	58, 3	59, 4
- poprodukcyjnym	660	11, 4	10, 6
ogółem:	5 805	100, 0	100, 0

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego 2001 r. – stan na koniec 2000 r.

Struktura wieku ludności w gminie Czarna Dąbrówka – w odniesieniu do przeciętnej w powiecie bytowskim – wygląda tu dosyć korzystnie pod względem udziału najmłodszej grupy wiekowej w całości populacji. Jest to tendencja typowa dla ludności gmin wiejskich i świadczy o prężności biologicznej.

W gminie Czarna Dąbrówka odnotowuje się dodatni przyrost naturalny, chociaż z tendencją spadkową.

Udział osób w wieku produkcyjnym jest nieco niższy od średniej w powiecie. Znajduje to odzwierciedlenie w niekorzystnym wskaźniku produktywności, gdzie w gminie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało ok. 71 osób w wieku nieprodukcyjnym. Analogiczny średni wskaźnik w powiecie bytowskim był niższy i wynosił około 68, a w województwie pomorskim około 62.

Odsetek osób wieku poprodukcyjnego jest wyższy od średniego w powiecie co sygnalizuje tendencje starzenia się ludności gminy.

Rozmieszczenie ludności na terenie gminy

Szczegółowe rozmieszczenie ludności na terenie gminy Czarna Dąbrówka przedstawione zostało graficznie oraz w tabeli nr 2 – w podziale na wsie obrębowe wraz z miejscowościami wchodzącymi w skład obrębu.

Analizując liczbę ludności (wg stanu na 30 czerwca 2002 r.) w poszczególnych obrębach wiejskich - wyodrębniono następujących 5 grup:

- miejscowości o liczbie poniżej 100 mieszkańców

Święchowo (20), Łupawsko (57), Kartkowo (51), Mikorowo Leśnictwo (4), Brzezinka (7), Osowskie (38), Kłósy (38), Katuszewo (18), Wargowo (98) – ogółem 381 osób tj. 6,4 % ogółu mieszkańców

- miejsowości o liczbie 100 - 200 mieszkańców

Bochowo (129), Glińnica (157), Podkomorzyce (162), Mydlita (174), Nożynko (159), Otnoga (118), Rokitki (122) – ogółem 1021 osób tj. 17,1 % ogółu mieszkańców,

- miejsowości o liczbie 200 - 400 mieszkańców

Jerzkowice (257), Kleszczyniec (288), Mikorowo (258), Rokiciny (299), Karwno (307), Unichowo (309), Nożyno (327) – ogółem 2045 osób tj. 34,2 % ogółu mieszkańców,

- miejsowości o liczbie 400 - 1000 mieszkańców

Kozy (417), Jasień (446), Rokity (543) - ogółem 1406 osób – tj. 23,5 % ogółu mieszkańców,

- miejsowości o liczbie powyżej 1000 mieszkańców

Czarna Dąbrówka – ogółem 1122 – tj. 18,8 % ogółu mieszkańców

STRUKTURA JEDNOSTEK OSADNICZYCH

Obszar gminy Czarna Dąbrówka podzielony jest obecnie na 27 obrębów wiejskich, które obejmują 47 miejscowości. Szczegółowy wykaz obrębów wiejskich, miejscowości i sołectw przedstawiono w tabeli nr 1.

Liczba jednostek osadniczych według wielkości zaludnienia przedstawia się następująco:

jednostki o liczbie ludności	liczba jednostek / obręby wiejskie /	odsetek mieszkańców gminy w jednostkach
powyżej 1 000 osób	1	18, 8
400 ÷ 1000 osób	3	23, 5
200 ÷ 400 osób	7	34, 2
100 ÷ 200 osób	7	17, 1
poniżej 100 osób	9	6, 4
razem :	27	100, 0

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka zdecydowanie przeważają jednostki małe i bardzo małe (ogółem 16 jednostek do 200 osób), w których zamieszkuje zaledwie 33,5 % mieszkańców gminy.

Klasyfikacja funkcjonalna jednostek osadniczych przeprowadzona według kryteriów określających zaawansowanie procesów urbanizacyjnych w poszczególnych obrębach wiejskich (gęstość zaludnienia na 1 km²) pozwala stwierdzić, że:

- na terenie gminy Czarna Dąbrówka nie występują jednostki urbanizujące się tj. o gęstości powyżej 100 osób / km²,
- wieś gminna Czarna Dąbrówka, gdzie gęstość zaludnienia wynosi 89 osób / km², jest bliska przyjętego kryterium dla obszaru urbanizującego się,
- na terenie pozostałych jednostek gęstość zaludnienia jest niska i bardzo niska.

Gęstość zaludnienia na obszarze gminy Czarna Dąbrówka, w podziale na obręby wiejskie przedstawiona została na rysunku graficznym oraz w tabeli nr 3.

Według publikacji statystycznych (stan na koniec 2000 r.) średnia gęstość zaludnienia gminy Czarna Dąbrówka wynosi 25 osób / km², a w gminach sąsiednich odpowiednio: Parchowo 27 os./ km², Bytów 32 os./ km², Borzytucho 25 os./ km², Potęgowo (pow. Słupsk) 32 os./ km², Dębica Kaszubska (pow. Słupsk) 32 os./ km², Cewice (pow. Lębork) 40 os./km², Sierakowice (pow. Kartusy) 87 os./ km².

Natomiast średnia gęstość zaludnienia w gminach wiejskich powiatu bytowskiego wynosiła 35 osób / km².

GMINA CZARNA DĄBRÓWKA – Klasyfikacja struktur osadniczych

Lp.	Nazwa obrębu wiejskiego	Liczba ludności w obrębie wiejskim *	Powierzchnia obrębu wiejskiego [ha]	Gęstość za- ludnienia osób/ km ²	Proponowane funkcje jednostek osadniczych
1	2	3	4	5	6
1.	Bochowo	129	577,45	22	rolnicza
2.	Brzezinka	7	343,45	2	rolniczo - leśna
3.	Czarna Dąbrówka	1122	1253,46	89	administracyjna, usługowa, produkcyjna
4.	Glińnica /Bochówko, Glińnica/	157	769,28	20	rolnicza
5.	Jasień /Jasień, Przyłaski, Obrowo/	446	2371,65	19	turystyczno - usługowa
6.	Jerzkowice /Jerzkowice, Ceromin/	257	1701,88	15	rolnicza, produkcyjno – usługowa
7.	Kartkowo /Kartkowo, Skotawsko/	51	2151,65	2	rolniczo - turystyczna
8.	Karwno /Karwno, Nowe Karwno, Soszyce/	307	1105,74	28	rolniczo - turystyczna
9.	Kleszczyniec /Kleszczyniec, Połupino/	288	967,55	30	rolniczo - turystyczna
10.	Kłosy	88	695,89	13	rolnicza, wypoczynkowa
11.	Kotuszewo /Kotuszewo, Owsianka/	18	450,67	4	rolnicza
12.	Kozy /Kozy, Kozin, Kostroga/	417	2380,39	17	produkcyjna, rolniczo - rekreacyjna

13.	Łupawsko /Łupawsko, Jaszewo, Lipieniec/	57	1540,54	4	turystyczno-usługowa
14.	Mikorowo leśn. /Flisów/	4	1562,81	0,2	leśnictwo
15.	Mikorowo /Mikorowo, Przybin/	258	1482,83	17	rolniczo - turystyczna
16.	Mydlita /Mydlita, Rudki/	174	1058,88	16	rolniczo - turystyczna
17.	Nożynko	159	708,07	22	rolniczo - turystyczna
18.	Nożyno	327	1855,75	18	rolnicza, usług. – turystyczna
19.	Osowskie	38	500,89	8	rolnicza
20.	Otnoga /Otnoga, Dęby, Zawiat/	118	1210,98	10	turystyczna
21.	Podkomorzyce /Podkomorzyce, Podkomorki/	162	699,92	23	rolnicza, usługowo – produkcyjna
22.	Rokiciny	299	779,55	38	rolniczo - turystyczna
23.	Rokitki	122	389,03	31	rolniczo - turystyczna
24.	Rokity	543	1084,56	50	rolniczo – turystyczna, usługowa
25.	Święchowo	20	563,95	3	rolnicza
26.	Unichowo	309	1167,46	26	rolniczo – turystyczna, usługowa
27.	Wargowo /Drażkowo, Wargowo, Wargówko/	98	389,95	25	rolnicza
	razem:	5975	29764,00	20	

Źródło – opracowano na podstawie danych Urzędu Czarna Dąbrówka.* stan na 30 czerwca 2002 (wg ewidencji gminy)

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

W celu oceny poziomu i warunków życia mieszkańców w gminie Czarna Dąbrówka przeanalizowano szereg wskaźników zaspokojenia potrzeb społecznych w zakresie mieszkalnictwa infrastruktury społecznej, dostępności do usług, poziomu bezrobocia i rynku pracy.

Warunki mieszkaniowe

Zabudowa mieszkaniowa na terenie gminy Czarna Dąbrówka jest zróżnicowana zarówno pod względem charakteru jak i stanu technicznego.

Zabudowa wielorodzinna (typu bloki mieszkalne) powstała we wsiach, gdzie zlokalizowane były dawne PGR -y lub ich bazy. Największa koncentracja tego typu zabudowy powstała we wsi: Czarna Dąbrówka (19 bud. – 12 rodz. i 1 - 24 rodz. oraz 4 - 8-mio rodzinne we wsiach: Karwno, Nożyno, Jerzkowice, Kartkowo, Glińnica, Bochówko, Unichowo.

Zabudowa ta stanowi pewien dysonans wśród zabudowy wiejskiej.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i siedliskowa skupiona jest przeważnie w sąsiedztwie istniejących dróg.

Stan techniczny budynków można określić jako zróżnicowany.

Rozmieszczenie istniejącej zabudowy mieszkaniowej w poszczególnych wsiach obrębowych na terenie gminy Czarna Dąbrówka, przedstawione zostało w tabeli nr 4.

W tabeli wyodrębniona została zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i siedliskowa oraz wielorodzinna. Zgodnie z aktualnym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 22 kwietnia 2002 r. "w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie" – budynek mieszkalny, zawierający 2 lub więcej mieszkań klasyfikuje się jako budynek wielorodzinny.

Zgodnie z powyższą klasyfikacją zabudowa jednorodzinna i siedliskowa występuje na terenach wszystkich wsi obrębowych z tym, że jedynie we wsiach Osowskie, Otnoga i Rokitki stanowi wyłącznie ten rodzaj zabudowy mieszkaniowej.

Ogółem na terenie gminy znajdują się 824 budynki mieszkalne, z tego:

- w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej - 574 bud. tj. 69,7 %
- w zabudowie wielorodzinnej - 250 bud. tj. 30,3 %

tabela nr 4

GMINA CZARNA DĄBRÓWKA – Rozmieszczenie istniejącej zabudowy mieszkaniowej

L.p.	nazwa wsi obrębowej z miejscowościami wchodzącymi w skład ob- rębu	ogółem	zabudowa mieszkaniowa w tym:			
			jednorodzinna i siedliskowa	wielorodzinna o liczbie mieszkań		
				2 ÷ 3	4 ÷ 8	12 i więcej
1	2	3	4	5	6	7
1.	Bochowo	17	11	5	1	-
2.	Brzezinka	5	5	-	-	-
3.	Czarna Dąbrówka	115	73	18	10	10
4.	Gliśnica / Bochówko /	11	2	2	7	-
5.	Jasień / Przyłaski, Obrowo /	66	37	19	10	-
6.	Jerzkowice / Ceromin /	23	7	10	6	-
7.	Kartkowo / Skotawsko /	6	1	5	-	-

8.	Karwno / Nowe Karwno / / Soszyce /	38	21	8	8	-
9.	Kleszczyniec / Połupino /	49	44	4	1	-
10.	Kłosy	14	12	2	-	-
11.	Kotuszewo	6	6	-	-	-
12.	Kozy / Kozin, Kostroga /	59	37	19	3	-
13.	Łupawsko / Jaszewo, Lipieniec /	12	9	5	-	-
14.	Mikorowo leśnictwo / Flisów /	1	1	-	-	-
15.	Mikorowo	38	23	11	4	-
16.	Mydlita / Rudka /	27	22	5	-	-
17.	Nożynko	24	12	11	1	-
18.	Nożyno	46	38	7	1	-
19.	Osowskie	6	6	-	-	-
20.	Otnoga / Dęby, Zwiat /	22	22	-	-	-
21.	Podkomorzyce / Podkomorki /	13	1	9	3	-
22.	Rokiciny	45	39	4	2	-
23.	Rokitki	24	24	-	-	-
24.	Rokity	92	74	16	2	-
25.	Święchowo	4	3	1	-	-
26.	Unichowo	38	19	11	8	-
27.	Wargowo / Wargówko, Drażkowo /	23	22	1	-	-
	razem:	824	574	173	67	10

Struktura istniejącej wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej przedstawia się następująco:

zabudowa wielorodzinna	liczba budynków	%
- o liczbie mieszkań 2 ÷ 3	173	69,2
- o liczbie mieszkań 4 ÷ 8	67	26,8
- o liczbie mieszkań 12 i więcej	10	4,0
razem:	250	100,00

Należy tutaj stwierdzić, że chociaż gmina Czarna Dąbrówka charakteryzuje się znacznym udziałem zabudowy wielorodzinnej (30,3 %) to jednak z przedstawionej struktury wynika, że zdecydowaną większość, bo 69,2 % stanowią budynki mieszkalne o liczbie mieszkań 2 ÷ 3.

Na podstawie dostępnych materiałów statystycznych sporządzone zostało poniższe zestawienie, które posłużyło do przeprowadzenia analizy warunków mieszkaniowych w gminie Czarna Dąbrówka:

lata	liczba mieszkań	liczba izb	pow. użytkowa mieszkań w tys. m²
1992	1478	5628	99,1
1993	brak materiałów		
1994	1500	5706	100,3
1995	1511	5711	101,6
1996	1348	5163	91,0
1997	1349	5168	91,2
1998	1352	5188	91,7
1999	1356	5206	92,1
2000	1361	5232	92,7

Podstawowe wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe mieszkańców gminy przedstawiają się następująco:

lata	powierzchnia mieszkaniowa / osobę	osób/ mieszkanie	osób / izbę
1992	15, 9	4, 23	1, 11
1993	brak materiałów		
1994	15, 8	4, 22	1, 11
1995	16, 0	4, 20	1, 10
1996	15, 9	4, 24	1, 11
1997	16, 0	4, 22	1, 10
1998	16, 0	4, 24	1, 11
1999	15, 9	4, 26	1, 11
2000	16, 0	4, 26	1, 11

W analizowanym okresie (1992 ÷ 2000) odnotowuje się znaczne zmniejszenie ilości substancji mieszkaniowej, łącznie na terenie gminy ubyło 117 mieszkań.

Głównym powodem powyższej sytuacji były zmiany administracyjne, w wyniku których, wyłączone zostały z obszaru gminy Czarna Dąbrówka trzy sołectwa: Dobra, Gogolewo, Gogolewko. Natomiast ubytki wynikające z zużycia technicznego budynków nie były znaczące.

W tym samym okresie zmniejszyła się i liczba mieszkańców gminy, tak że podstawowe wskaźniki oceniające warunki mieszkaniowe mieszkańców gminy nie uległy zdecydowanemu pogorszeniu.

Dodatkowo, dla porównania wybrane wskaźniki oceniające warunki mieszkaniowe na tle powiatu bytowskiego oraz sąsiadujących z Czarną Dąbrówką gmin wiejskich przedstawione zostały w tabeli nr 5.

tabela nr 5

GMINA CZARNA DĄBRÓWKA – Wybrane podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych

Lp	Wyszczególnienie	Liczba ludności	Wskaźniki				
			osób / izbę	osób / mieszkanie	Izb / mieszkanie	pow. użytk. w m ² / osobę	pow. użytk. w m ² / mieszkanie
1	2	3	4	5	6	7	8
1 2 3 4 5 6 7 8	gm. Cz. Dąbrówka	5 805	11	26	84	0	1
		3 505	1, 08	4, 69	4, 34	16, 9	79, 3
	gm. Parchowo	6 126	1, 09	4, 51	4, 16	17, 0	76, 6
	gm. Bytów	2 713	1, 07	4, 38	4, 10	17, 6	77, 2
	gm. Borzytuchom	7 448	1, 12	4, 04	3, 61	15, 1	61, 7
	gm. Cewice	15 895	1, 17	5, 15	4, 40	16, 1	82, 7
	gm. Sierakowice	9 603	1, 10	4, 03	3, 65	16, 0	64, 3
	gm. Dębica Ka.						
7	gm. Potęgowo	7 266	1, 09	4, 04	3, 70	16, 2	65, 2
8							
9	ogółem :	963 ⁷⁶	1, 02	4, 00	3, 92	17, 1	68, 4

Źródło: *Materiały Statystyczne Woj. Pomorskiego – Rocznik statystyczny 2001 r.*

Stan w dniu 31.12.2000 r.

Ogólnie można stwierdzić, że przeciętne dla gminy Czarna Dąbrówka wskaźniki nie odbiegają znacząco od wskaźników dla gmin sąsiednich chociaż w gminie Parchowo, Bytów, Borzytuchom, Sierakowice (powiat kartuski), Potęgowo (powiat słupski) - przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkanie jest wyraźnie wyższa od analogicznej dla gminy Czarna Dąbrówka.

Porównanie z przeciętnymi wskaźnikami w powiecie bytowskim - w niektórych - wypada nawet nieco korzystniej dla gminy np. wskaźnik osób przypadających na jedno mieszkanie. Pozostałe wskaźniki są tylko nieco gorsze lub podobne, jak przeciętna powierzchnia użytkowa w m² przypadająca na jedno mieszkanie.

Ocenę ruchu budowlanego w zakresie zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy przeprowadzono analizując wykazy decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleń na budowę za okres 1999 ÷ 2002 r.

W tym czasie wydano **39** decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu i **23** pozwolenia na budowę.

Decyzje o warunkach zabudowy dotyczyły możliwości realizacji: 16 budynków jednorodzinnych, 18 o charakterze siedliskowym oraz 5 wniosków o adaptację innego obiektu na mieszkanie, a także możliwości poprawy standardu zamieszkania poprzez rozbudowę, (por. tabela nr 6 – wykaz decyzji o warunkach zabudowy).

tabela nr 6
GMINA CZARNA DĄBRÓWKA – Wykaz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w latach 1999 ÷ 2002 Zabudowa mieszkaniowa

Lp.	Nr decyzji	Rodzaj inwestycji	Lokalizacja, miejscowość, nr działki
1	2	3	4
1.	7330/1/99	budowa osady leśniczego	Mikorowo nr 109/4L
2.	7330/10/99	bud. mieszkalny	Jasień nr 624
3.	7330/18/99	bud. siedliska rolniczego	Rokity nr 241
4.	7330/23/99	bud. siedliska rolniczego	Rokity nr 3/2
5.	7330/30/99	bud. siedliska rolniczego	Kotuszewo nr 34/1
6.	7330/33/99	bud. mieszkalny	Jasień nr 15/16
7.	7330/38/99	bud. mieszkalny	Unichowo nr 37/4
8.	7330/43/99	bud. mieszkalny	Łupawsko nr 51/4
9.	7330/46/99	bud. mieszkalny	Rokity nr 123/3
10.	7330/47/99	bud. mieszkalny	Zawiat (Otnoga)
11.	7330/49/99	bud. mieszkalny	Czarna Dąbrówka nr 53/2
12.	7330/50/99	bud. mieszkalny	Rokiciny nr 36
13.	7331/2/00	bud. mieszkalny	Jasień nr 10/3 i 10/4
14.	7331/12/00	bud. osady leśniczego	Łupawsko nr 295/10
15.	7331/18/00	bud. siedliska rolniczego	Kleszczyniec nr 122/1
16.	7331/23/00	bud. mieszkalno-usługowy	Czarna Dąbrówka nr 248

17.	7331/30/00	adaptacja bud. gospodarczego na mieszkalny	Koży nr 150/1
18.	7331/31/00	bud. mieszkalny	Nożyno nr 119/2
19.	7331/02/01	rozbudowa bud. o część mieszkalno-usługową	Czarna Dąbrówka nr 27/1
20.	7331/06/01	bud. mieszkalny	Rokiciny nr 30/1
21.	7311/09/01	bud. siedliska rolniczego	Rokity nr 222/3
22.	7331/13/01	bud. siedliska rolniczego	Czarna Dąbrówka nr 58/1
23.	7331/16/01	bud. siedliska rolniczego	Świąchowo nr 175/6
24.	7331/24/01	bud. mieszkalny	Nożyno nr 76
25.	7331/28/01	bud. mieszkalny	Nożyno nr 74/1
26.	7331/29/01	rozbudowa siedliska o bud. mieszkalny	Rokiciny nr 145/4
27.	7331/30/01	bud. siedliska rolniczego	Kłosy nr 2/2
28.	7331/37/01	bud. siedliska rolniczego	Mikorowo leśnictwo (Karwno) nr 248 P
29.	7331/44/01	bud. siedliska rolniczego	Rokiciny nr 146
30.	7331/47/01	rozbudowa siedliska o bud. mieszkalny	Rokiciny nr 145/4
31.	7331/48/01	bud. siedliska rolniczego	Rokity nr 3/4
32.	7331/50/01	bud. siedliska rolniczego	Rokity nr 3/1
33.	7331/51/01	bud. siedliska rolniczego	Rokity nr 126
34.	7331/55/01	bud. mieszkalny	Bochowo nr 204/2
35.	7331/02/02	bud. mieszkalno-usługowy	Łupawsko nr 30
36.	7331/06/02	bud. siedliska rolniczego	Kleszczyniec nr 43/2
37.	7331/12/02	zmiana sposobu użytkowania bud. gosp.na mieszkalny	Otnoga nr 142
38.	7331/15/02	bud. siedliska rolniczego	Rokitki nr 40/1
39.	7331/19/02	bud. siedliska rolniczego I etap adaptacja istniejącego bud. gosp. na mieszkalny	Czarna Dąbrówka nr 225/3

Rozmieszczenie 39 -ciu wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu - kształtowało się następująco – w poszczególnych wsiach:

Kozy	- 1	Bochowo	- 1	Unichowo	- 1
Mikorowo	- 2	Kłosy	- 1	Rokiciny	- 5
Jasień	- 3	Świącchowo	- 1	Łupawsko	- 3
Rokity	- 7	Nożyno	- 3	Otnoga	- 2
Kotuszewo	- 1	Kleszczyniec	- 2	Rokitki	- 1

Pozwolenia na budowę dotyczyły możliwości realizacji na terenie gminy:

8 budynków jednorodzinnych, 12 budynków o charakterze siedliskowym oraz 5 pozwoleń o adaptację innego obiektu na mieszkanie, a także możliwości poprawy standardu zamieszkania poprzez rozbudowę (por. tabela nr 7 – wykaz pozwoleń na budowę).

Rozmieszczenie 23 wydanych pozwoleń na budowę kształtowało się następująco w poszczególnych wsiach:

Czarna Dąbrówka	- 4	Bochowo	- 1
Jasień	- 3	Kłosy	- 1
Rokiciny	- 4	Nożyno	- 1
Kotuszewo	- 1	Kozy	- 1
Rokity	- 3	Kleszczyniec	- 1
Łupawa	- 3		

Z przeprowadzonej analizy w zakresie sytuacji mieszkaniowej na terenie gminy wynika, że do adaptacji na okres perspektywy można przyjąć całość istniejących zasobów mieszkaniowych. Zakłada ona, stopniową poprawę warunków mieszkaniowych poprzez modernizację i rozgęszczenie w zasobach istniejących oraz poprzez realizację nowej zabudowy, podniesienie jej walorów estetycznych.

Szacunkowe potrzeby, wynikające z rozgęszczenia w istniejącej substancji mieszkaniowej i realizacji nowej zabudowy dla aktualnych mieszkańców gminy – określono na ok. 130 ^{*/} nowych mieszkań (działek) - przyjmując wskaźniki:

- 18 ÷ 20 m² powierzchni mieszkania na 1 osobę i 4, 5 osoby na mieszkanie - ^{*/} w tym ponad 20 nowych działek realizowanych na podstawie wydanych już pozwoleń na budowę.

Potrzeby terenowe określono na 6,0 ÷ 6,5 ha, przyjmując średnio 1 000 m² na 1 działkę w zabudowie jednorodzinnej. Ponadto, przewidywany w okresie perspektywy 2017 r., wzrost liczby ludności wymagać będzie dodatkowego określenia potrzeb mieszkaniowych.

W "Studium..." wskazane zostaną tereny rozwojowe poszczególnych obrębów wiejskich w obszarze których – realizować się będą różnego rodzaju potrzebne inwestycje, w tym mieszkaniowe.

tabela nr 7

GMINA CZARNA DĄBRÓWKA – Wykaz pozwoleń na budowę nowych obiektów wydanych w latach 1999 ÷ 2002 **Zabudowa mieszkaniowa**

Lp.	Nr decyzji	Rodzaj inwestycji	Lokalizacja, miejscowość nr działki
1	2	3	4
1.	7351/I/8/99/C	zmiana sposobu użytkowania w części z usługowej na mieszkalną	Czarna Dąbrówka nr 149/3
2.	7351/254/99/C	bud. mieszkalny	Jasień nr 624/1
3.	7351/296/99/C	bud.siedliska rolniczego I etap mieszkalny	Rokiciny nr 177/7
4.	7351/363/99/C	bud.siedliska rolniczego I etap mieszkalny	Kotuszewo nr 34/1
5.	7351/418/99/C	bud.siedliska rolniczego I etap mieszkalny	Rokity nr 241
6.	7351/599/99/C	bud. mieszkalny	Łupawsko nr 38/9
7.	7351/10/00/C	bud. mieszkalny	Jasień nr 10/3 i 10/4

8.	7351/62/00/C	bud. zagrody leśniczego	Łupawsko nr 295/10
9.	7351/48/00/C	adaptacja bud. gospodarczego na mieszkalny	Przylaski (Jasień) nr 571/1
10.	7351/115P/99/C	bud. siedliska rolniczego I etap mieszkalny	Rokiciny nr 39
11.	7351/134/00/C	bud. mieszkalno-usługowy	Czarna Dąbrówka nr 248
12.	7351/153/00/C	bud. iedliska rolniczego I etap mieszkalny	Kleszczyniec nr 222/1
13.	7351/57/01/C	bud. siedliska rolniczego I etap mieszkalny	Rokity nr 222/3
14.	7351/69/01/C	bud.siedliska rolniczego I etap mieszkalny	Rokiciny nr 30/1
15.	7351/65/01/C	adaptacja bud. Gospodarczego na mieszkalny	Kozy nr 150/1
16.	7351/94/01/C	bud. mieszkalny	Nożyno nr 119/2
17.	7351/105/01/C	bud.siedliska rolniczego I etap mieszkalny	Kłosy nr 2/2
18.	7351/127/01/C	bud.siedliska rolniczego I etap mieszkalny	Czarna Dąbrówka nr 58/1
19.	7351/135/01/C	bud.siedliska rolniczego I etap mieszkalny	Rokity nr 3/4
20.	7351/142/01/C	bud.siedliska rolniczego I etap mieszkalny	Rokiciny nr 146
21.	7351/140/01/C	bud. mieszkalno-usługowy	Czarna Dąbrówka nr 27/1
22.	7351/40/02/C	bud. mieszkalno-usługowy	Łupawsko nr 30
23.	7351/38/02/C	bud. mieszkalny	Bochowo nr 204/2

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Infrastruktura społeczna obejmuje pakiet usług z zakresu administracji, łączności, bezpieczeństwa publicznego, oświaty i wychowania przedszkolnego, ochrony zdrowia i opieki społecznej, kultury, sportu i rekreacji, handlu, gastronomii rzemiosł i różnorodnych usług, które w znacznym stopniu decydują o jakości życia mieszkańców gminy.

Znaczna część usług z zakresu infrastruktury społecznej, które zaspokajają zbiorowe potrzeby mieszkańców należą do zadań własnych gminy – określonych w ustawie o samorządzie gminy – jako sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym.

Zadania własne gmin, mieszczą się w kategoriach wyróżnionych dla potrzeb warsztatu planistycznego jako “podstawowej obsługi mieszkańców” na poziomie gminy, natomiast zadania lokalne w działach usługowych – w kategoriach “obsługi wyższego rzędu”.

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka urządzenia obsługi ludności gminy zlokalizowane są głównie we wsi gminnej Czarna Dąbrówka, w obrębie wykształconego centrum handlowo-usługowego i administracji, które utworzyło się w rejonie skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 211 i 212, które umożliwiają dogodnie połączenie gminy z Bytowem, Lęborkiem i Słupskiem – ośrodkami różnorodnych powiązań i dostępności do usług ponadlokalnych.

Znajdują się tutaj usługi z zakresu poziomu elementarnego jak i gminnego. W systemie obsługi ludności, poziom gminy obejmuje – usługi użytkowane często i skoncentrowane w gminnym ośrodku usługowym – wsi gminnej.

Przyjmuje się, że usługi gminne obejmują cały obszar gminy z reguły wyznaczony teoretycznym promieniem dostępności 5 ÷ 10 km.

Większe zgrupowanie usług elementarnych (tj. użytkowanych często lub bardzo często) odnotowuje się we wsiach obrębowych: Jasień, Mikorowo, Nożyno, Rokity, a pojedyncze usługi zlokalizowane są we wsiach obrębowych: Kozy, Kartkowo, Kleszczyniec, Łupawa, Rokiciny, Karwno.

Pozostałe wsie obrębowe pozbawione są usług publicznych i jedynie znajdują się tam sklepy lub usługi tzw. bytowe.

Dostęp do usług wyższego rzędu (szkolnictwo średnie, specjalistyczna opieka lekarska itp.) zapewniają mieszkańcom gminy lepiej rozwinięte i zorganizowane ośrodki w pobliskim Bytowie, Lęborku, a także w Słupsku.

Diagnoza poszczególnych grup urządzeń usługowych z określeniem potencjalnych potrzeb przedstawia się następująco:

Administracja, łączność, finanse

- Usługi administracyjne zlokalizowane są głównie we wsi gminnej, a mianowicie:
 - Urząd Gminy (z Urzędem Stanu Cywilnego) – obiekt wolnostojący,
 - Bank Spółdzielczy Łeba o/ Czarna Dąbrówka,
 - Spółdzienia Mieszkaniowa w Czarnej Dąbrówce.

Obiekty są przystosowane do pełnienia swoich funkcji, a ich modernizacja może następować zgodnie z aktualnymi możliwościami i potrzebami.

Dla określenia powierzchni potrzebnej dla obiektów administracyjnych można przyjąć jako orientacyjny wskaźnik 17 - 27 m² pow. użytkowej na 1 stanowisko pracy.

- Na terenie gminy Czarna Dąbrówka funkcjonuje 5 placówek Urzędów pocztowych zlokalizowanych we wsiach:
 - I. Jasień - rejon obsługi wsi, obiekt wbud. ok. 30 m² pow. użytk.
 - II. Rokity - rejon obsługi wsi, obiekt wbud. ok. 30 m² pow. użytk.
 - III. Nożyno - rejon obsługi wsi, obiekt wbud. ok. 30 m² pow. użytk.
 - IV. Mikorowo - obiekt wbud., ok. 30 m² pow. użytk. – rejon obsługi wsi: Drażkowo, Katuszewo, Kozin, Kozy, Mikorowo, Wargowo, Wargówko oraz Warcimono i Rarcinino z terenu gminy Potęgowo,
 - V. Czarna Dąbrówka - obiekt wolnostojący ok. 80 m² pow. użytk. – rejon obsługi wsi: Bochowo, Bochówko, Brzezinka, Czarna Dąbrówka, Dęby, Flisów, Glińnica, Jerzkowice, Kartkowo, Karwno, Kleszczyniec, Kłosy, Lipieniec, Łupawsko, Mydlita, Nowe Karwno, Nożynko, Obrowo, Osowskie, Otnoga, Podkomorki, Podkomorzyce, Połupino, Przyłaski, Rokiciny, Rokitki, Rudka, Skotawsko, Soszyce, Święchowo, Unichowo, Zawiat.

Istniejące placówki pocztowe są wystarczające na potrzeby mieszkańców gminy, obsługują teren całej gminy bez wsi Jaszewo, której mieszkańcy należą do rejonu Urzędu pocztowego we wsi Pomysk Wielki – w gminie Bytów.

- Wskaźnik gęstości telefonicznej na 1 000 mieszkańców – stosunkowo niski i wynosił 118,2 – wg stanu na koniec 1999 r.

Dla porównania analogiczne wskaźniki w sąsiednich gminach wynosiły:

- Parchowo	- 121,0
- Bytów	- 139,4
- Borzytuchom	- 115,1
- Potęgowo (pow. Słupsk)	- 101,0
- Dębica Kaszubska (pow. Słupsk)	- 146,1
- Cewice (powiat Lębork)	- 90,8
- Sierakowice (powiat Kartuszy)	- 162,7
- Wskaźnik gęstości telefonicznej dla powiatu bytowskiego wynosił	- 194,2

Stacja telefonii cyfrowej ERA GSM zlokalizowany jest we wsi Jerzkowice, a PLUS GSM we wsi Czarna Dąbrówka.

Bezpieczeństwo publiczne

- Rejon gminy Czarna Dąbrówka podlega pod Komisariat Policji z siedzibą we wsi gminnej w obiekcie wolnostojącym.
- Obecnie na terenie gminy działa 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Rozmieszczenie istniejących na terenie gminy OSP przedstawia się następująco:

L.p.	nazwa miejscowości	typ OSP	pow. w ha	Świetlica / + - /
1	2	3	4	5
1.	Nożyno	S ₁	0,07	+
2.	Jasień	S ₁	0,36	-
3.	Rokiciny	S ₁	0,01	-
4.	Mikorowo	S ₁	0,22	-
5.	Czarna Dąbrówka	S ₁	0,38	-
6.	Rokity	S ₁	0,04	+

Poszczególne jednostki OSP, na ogół w dobrym stanie technicznym, obsługują teren gminy i świadczą pomoc sąsiedzką w powiecie. Jednostka OSP w Czarnej Dąbrówce włączona jest do krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego.

Ilość jednostek OSP jest wystarczająca na potrzeby gminy, natomiast powierzchnie działek są niewystarczające.

Oświata i wychowanie przedszkolne

Z zakresu oświaty na terenie gminy Czarna Dąbrówka znajdują się:

- 4 szkoły podstawowe (z kl. I ÷ VI) zlokalizowane w Czarnej Dąbrówce, Nożynie, Rokitach i Jasieniu.

Ponadto we wsi Mikorowo funkcjonuje punkt filialny (z kl. I ÷ III) szkoły podstawowej w Czarnej Dąbrówce.

(w obiektach szkół podstawowych, do których uczęszcza 623 uczniów (w tym ponad 20 dojeżdżających spoza terenu gminy), znajduje się łącznie: 41 oddziałów, 39 pomieszczeń do nauki).

Ponadto przy szkole podstawowej w Czarnej Dąbrówce mieści się Ośrodek Szkolenia, Doksztalcania i Doskonalenia Kadr.

- Publiczne Gimnazjum w Nożynie, którego obwód obejmuje teren całej gminy zajmuje budynek szkolny razem ze szkołą podstawową.
(w obiekcie gimnazjum, do którego uczęszcza 327 uczniów, znajduje się łącznie: 14 oddziałów, 9 pomieszczeń do nauki).

Liczebność grupy wieku 7 ÷ 12 lat wynosi 593 dzieci, z tego kilkoro uczęszcza do szkół podstawowych poza terenem gminy.

Około 10 dzieci uczy się w szkołach specjalnych w Bytowie.

Liczebność grupy wieku 13 ÷ 15 lat wynosi 337 dzieci, z tego 327 tj. 97,0 % uczęszcza do gimnazjum w Nożynie, a pozostałe dojeżdżają do Bytowa.

Ogólnie można odnotować, że istniejąca baza szkolna jest wystarczająca na potrzeby gminy. Szkoły posiadają odpowiednią ilość pomieszczeń do nauki, sale gimnastyczne oraz tereny sportowo-rekreacyjne w obrębie działek szkolnych. Jedynie szkoła podstawowa w Jasieniu nie posiada sali gimnastycznej.

Przyjmując możliwość powiększenia terenu działek szkolnych można przyjąć jako orientacyjne wskaźniki:

- dla szkoły jednociągowej (o 9 -ciu pomieszczeniach do nauki) – 65 m² na 1 ucznia
- dla szkoły 2, 3 ciągowej (o 15 -ciu pomieszczeniach do nauki) – 35 m² na 1 ucznia.

Określona powyższymi wskaźnikami powierzchnia działki obejmuje obiekt szkolny oraz tereny sportowe.

Szczegółowe informacje dotyczące istniejącej organizacji sieci szkół i wychowania przedszkolnego wraz z zasięgami obsługi poszczególnych placówek szkolnych zawiera tabela nr 8.

Ponadto na załączniku graficznym przedstawiono schemat organizacyjny istniejącej sieci szkół i wychowania przedszkolnego.

Istniejąca na terenie gminy struktura szkolnictwa, oparta na 4 -ech szkołach podstawowych (Czarna Dąbrówka, Nożyno, Rokity, Jasień) oraz Publicznym Gimnazjum w Nożynie odpowiada potrzebom dzieci i młodzieży z gminy.

Ponadto funkcjonowanie szkoły filialnej w Mikorowie (filia Szkoły podstawowej w Czarnej Dąbrówce) podyktowane zostało potrzebą utworzenia "szkoły bliżej dziecka – głównie dla dzieci młodszych z kl. I - III.

Na terenie gminy nie ma szkoły średniej, dlatego młodzież dojeżdża do szkół licealnych i zawodowych przede wszystkim do Bytowa, Lęborka oraz Słupska.

Średniorocznie, gimnazjum kończy ok. 100 uczniów, z tego: około 70 % uczniów wybiera szkoły zawodowe, a pozostałe 30 % szkoły licealne.

Bliskość miasta Bytowa sprawia, że 50 % młodzieży dojeżdża tam do szkół, około 30 % dojeżdża do Lęborka, a około 20 % do Słupska.

Mając na uwadze niedogodności i koszty związane z dojazdami młodzieży do szkół ponadgminnych planuje się w gminie, że od nowego roku szkolnego 2002/2003, na bazie szkoły podstawowej w Czarnej Dąbrówce zostanie utworzone;

- Liceum Ogólnokształcące 2 -letnie dla uczniów kończących gimnazjum,
- Liceum Zaoczne dla dorosłych,
- Studium Policealne – technik administracyjny dla dorosłych (max po II oddziały – 20 - 25 os./ oddz.).

Z zakresu wychowania przedszkolnego na terenie gminy znajdują się:

- oddziały przedszkolne (kl. "0" w szkołach podstawowych i szkole filialnej - łącznie 6 oddziałów, 101 uczniów,
- przedszkola na terenie gminy nie ma.

Liczebność grupy przedszkolnej tj. wieku 3 - 6 lat wynosi 333 dzieci, z tego wychowaniem przedszkolnym objętych jest 101 dzieci tj. 30,3 %.

tabela nr 8
GMINA CZARNA DĄBRÓWKA – Organizacja sieci szkół i wychowania przedszkolnego

Lp	Nazwa miejscowości / stopień organizacyjny szkoły /	Liczba			Zasięg obsługi szkoły / obwód wg Uchwały /	Klasy "O" w szkole oddz. / ucz.		Zatr. og.	Uwagi
		oddz.	pom. do na- uki	ucz niów		8	9		
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	<ul style="list-style-type: none"> Publiczne Gimnazjum w Nożynie /w obiekcie dobudowanym do istniejącego budynku szkoły podstawowej/	14	9	327	– obszar całej gminy	-		31	- prac. komputerowa - dla młodzieży z gimnazjum - zespół boisk sportowych,
2.	<ul style="list-style-type: none"> Szkoła Podstawowa w Nożynie /w starym obiekcie szkoły podstawowej/	6	6	91	wsie: Nożyno, Nożynko, Unichowo, Kartkowo Osowskie	1	17	16	- sala gimnastyczna - wspólne dla dzieci i młodzieży z gimnazjum i szkoły podstawowej
3.	<ul style="list-style-type: none"> Szkoła Podstawowa w Czarnej Dąbrówce	17	15	267	wsie: Czarna Dąbrówka, Podkomorzyce, Karwno, Mikorowo, Kozy, Jerzkowice, Kleszczyniec, Wargowo, Święchowo, Otnoga, Kozin, Flisów, Kotuszewo	2	36	35	- boisko sportowe - sala gimnastyczna - prac. komputerowa

	• Szkoła Filialna w Mikorowie (kl. I ÷III) (filia szkoły podst. w Czarnej Dąbrówce)	3	3	25	wsie: Mikorowo, Wargowo, Kozy	1	13	4	- boisko sportowe
4.	• Szkoła Podstawowa w Rokitach	9	9	175	wsie: Rokity, Rokiciny, Rokitki, Bochowo, Bochówko, Glińnica, Mydlita, Otnoga	1	19	20	- boisko sportowe - sala gimnastyczna - prac. komputerowa
5.	• Szkoła Podstawowa w Jasieniu	6	6	65	wsie: Jasień, Kłosa, Łupawsko, z gm. Parchowo wsie: Soszyce, Nowa Wieś	1	16	13	- boisko sportowe - sali gimnastycznej brak
	razem :	55	48	950	-	6	101	119	

Kultura

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka znajdują się następujące obiekty i placówki świadczące usługi z zakresu kultury:

- Obiekty kultu religijnego – to: 4 -ry kościoły parafii rzymsko-katolickich i 2 kościoły filialne zlokalizowane we wsiach:
 - Nożyno – kościół parafialny p. w. Św. Antoniego, obejmuje wsie: Brzezinka, Kartkowo, Kleszczyniec, Nożynko, Nożyno, Osowskie, Połupino, Skotawsko, Unichowo oraz wieś Maleniec z gminy Dębница kaszubska,
 - Czarna Dąbrówka – kościół parafialny p. w. św. Stanisława Kostki z 1936 r. – obejmuje wsie: Czarna Dąbrówka, Flisów, Jerzkowice, Karwno, Nowe Karwno, Podkomorki, Podkomorzyce, Soszyce, Święchowo,
 - Rokity – kościół parafialny p. w. św. Andrzeja Boboli z 1907 r. – obejmuje wsie: Bochowo, Bochówko, Dęby, Glińnica, Kłosa, Mydlita, Otnoga, Rokiciny, Rokitki, Rokity, Rudka, Zawiat.
Przy kościele znajduje się cmentarz parafialny (o pow. 1,0 ha),
 - Mikorowo – kościół parafialny p. w. św. Kazimierza z 1815 r. – obejmuje wsie: Kotuszewo, Mikorowo, Wargowo, Wargówko i wieś Lesiska z gminy Potęgowo,
 - Jasień – kościół p.w. Bożego Ciała z 1699 r. (filia parafii w Rokitach) – obejmuje wsie: Jasień, Jaszewo, Lipieniec, Łupawsko, Obrowo, Przyłaski oraz wsie: Nowa Wieś, Soszyce z gminy Parchowo.

Przy kościele znajduje się cmentarz parafialny o pow. terenu ok. 1,0 ha,

- Kozin (w obrębie Kozy) – kościół p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny (filia parafii w Mikorowie) – obejmuje wsie: Kozin i Kozy.

Istniejące na terenie gminy 4 –ry kościoły parafialne obejmują wszystkich mieszkańców gminy oraz częściowo mieszkańców gmin sąsiednich tj. Dębница kaszubska, Parchowo i Potęgowo.

Aktualnie nie ma sygnałów o potrzebie realizacji nowych obiektów sakralnych.

- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Czarnej Dąbrowce posiada Wiejski Dom Kultury zlokalizowany w Jasieniu.

GOKSiT w Czarnej Dąbrowce mieści się w budynku wolnostojącym, przystosowanym w pełni do pełnienia swoich funkcji, gdzie na potrzeby kultury przeznaczono ok. 950 m² pow. użytk. Wyposażenie GOKSiT-u to sala widowiskowa z zapleczem na 150 osób, sala konferencyjna, pomieszczenia biurowe i socjalne.

W GOKSiT prowadzona jest bogata różnorodna działalność w okresie całego roku, a mianowicie:

- kółko teatralne, plastyczne, informatyczne,
- kluby seniora, koło wędkarskie,
- organizowane są imprezy plenerowe o charakterze kulturalno - rekreacyjno - sportowym.

Do największych i najbardziej znanych można tu zaliczyć:

- Ogólnopolski Bieg Orłów w Czarnej Dąbrowce,
- Noc Świętojańska w Czarnej Dąbrowce i w Nożynie,
- Biesiada kaszubska w Jasieniu,
- Letni Festyn Sportowo-Rekreacyjny w Czarnej Dąbrowce,
- Rajdy piesze szlakiem “Karwieńskich Uroczysk” w Karwnie i szlakiem “Pięciu Jezior w Łupawsku,
- Przegląd Szkolnych Zespołów Teatralnych.

Należy tu zauważyć, że wszystkie te przedsięwzięcia mają charakter integrujący społeczność lokalną, a także promują walory krajobrazu i możliwości turystyczne w

swojej gminie, a występami w kraju i zagranicą rozślawiają autentyczny, piękny folklor kaszubski.

Różnorodna oferta GOKSiT-u stanowić może dodatkową atrakcję dla osób, które w przyszłości zechcą korzystać z rozwijającej się w gminie agroturystyki lub innych form wypoczynku i turystyki (pieszej, rowerowej, kajakowej).

- Wiejski Dom Kultury, zlokalizowany w Jasieniu, mieści się w obiekcie wolnostojącym, przystosowanym do pełnienia swoich funkcji, gdzie na potrzeby kultury przeznaczono ok. 360 m² powierzchni użytkowej

Wyposażenie WDK -u w Jasieniu to sala widowiskowa z zapleczem na 100 osób i pomieszczenia biurowe.

Prowadzone są tu, w okresie całego roku, różnorodne zajęcia kulturalne, oświatowe i sportowe, a mianowicie:

- zespół folklorystyczny "Jasień",
 - kółka zainteresowań: plastyczne, hafciarskie (ludowe), gawędziarskie – kaszubskie,
 - sekcje tenisa stołowego, warcabowo - szachowe,
 - świetlica środowiskowo - terapeutyczna.
- Świetlice, środowiskowo - terapeutyczne zlokalizowane w 7 -ciu miejscowościach na terenie gminy, zajmują pomieszczenia w innych obiektach i placówkach, a mianowicie:
 - Rokity, Karwno, Mikorowo – klasa w szkołach podstawowych,
 - Kleszczyniec, Kozy – sala wiejska,
 - Nożyno – sale katechetyczne na plebani,
 - Jasień – WDK.

Świetlice środowiskowo – terapeutyczne organizują zajęcia sportowe, kulturalne dla dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem pochodzących ze środowisk zagrożonych alkoholizmem.

Ponadto świetlice wykorzystywane są na zebrania wiejskie i różnorodne imprezy okolicznościowe.

- Na terenie gminy działają dwie placówki biblioteczne:
 - Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnej Dąbrówce (ok. 80 m² powierzchni użytkowej w budynku GOKS i T-u),
 - Filia GBP w Jasieniu (ok. 30 m² powierzchni użytkowej w budynku WOK-u).

Obie biblioteki mają do dyspozycji dwa pomieszczenia – wypożyczalnię i czytelnię.

Z oceny istniejących placówek bibliotecznych wynika, że kondycja bibliotek tj.; warunki lokalne, zbiory; ich wielkość i jakość, a także trudności techniczne – brak komputerów i do-

stępu do internetu są niezadawalające i nie odpowiadają potrzebom i aspiracjom mieszkańców gminy Czarna Dąbrówka.

Biblioteki Publiczne wspomagające proces dydaktyczny szkoły, upowszechniają czytelnictwo, zapewniają dostęp do innych form przekazu, kształtują umiejętność dzieci i młodzieży do korzystania z informacji.

Biblioteki są często pierwszą, pozaszkolną instytucją kultury, z której uczniowie korzystają samodzielnie.

Formy zorganizowania społeczności lokalnej

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka działają różne zorganizowane formy integracji społecznej zrzeszające ludzi ze względu na ich zainteresowania, potrzeby i zdolności, a są to:

- Stowarzyszenie “Nasza Gmina - Nasz Dom” powstało w 1997 r. dla promowania gminy Czarna Dąbrówka w regionie, w kraju i zagranicą jako gminy atrakcyjnej do zamieszkania, rozwoju gospodarczego i turystyki z wykorzystaniem walorów krajobrazowo – przyrodniczych.

Działalność Stowarzyszenia koncentruje się na:

- tworzeniu korzystnych warunków do współpracy w zakresie; oświaty, promocji zdrowia, opieki społecznej, kultury sportu i rekreacji,
 - pozyskiwania funduszy na zaktywizowanie społeczności lokalnej,
 - udziale w turystycznych targach krajowych i zagranicznych i tworzeniu nowych form współpracy z analogicznymi Stowarzyszeniami w krajach Unii Europejskiej. Stowarzyszenie współpracuje z Gminą Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Dąbrówce,
- Stowarzyszenie Ochotniczych Straży Pożarnych (które wchodzi do Związku Ochotniczych Straży Pożarnych) działa w każdej miejscowości gdzie zlokalizowana jest OSP.

Poza działalnością Statutową Stowarzyszenie organizuje imprezy dla społeczności lokalnej jak zawody strażackie OSP.

Za pośrednictwem gazety lokalnej “Kurier Bytowski” dokonuje się wymiana informacji wewnątrz gminy oraz z terenu okolicznych gmin: Bytów, Parchowo, Kołczygłowy, Lipnica, Borzytuchom, Studzienice, Czarna Dąbrówka.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

W zakresie ochrony zdrowia na terenie gminy działają:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, zlokalizowany w Czarnej Dąbrówce – (obiekt wolnostojący z mieszkaniami dla lekarzy) wyposażony w 3 gabinety lekarskie z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, dwa gabinety zabiegowe oraz Poradnię Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień.

Zadaniem podstawowej opieki zdrowotnej jest zapewnienie kompleksowej i ciągłej opieki zdrowotnej. Zakłada się, że lista lekarza rodzinnego nie powinna przekraczać 2500 pacjentów, a lekarza pediatry 1500.

Szacunkowa liczba pacjentów N.Z.O.P. wynosi ok. 5200 osób z terenu gminy Czarna Dąbrówka, a pozostałe ok. 600 osób, korzysta z możliwości swobodnego wyboru lekarza i dojeżdża do ośrodków znajdujących się w Bytowie i Cewicach.

Opiekę lekarską nad dziećmi i młodzieżą w szkołach sprawuje lekarz pediatra z N.Z.O.P. oraz pielęgniarka. Gabinety lekarskie – szkolne znajdują się w Rokitach i Mikorowie.

Specjalistyczne badania i opieka lekarska dostępna jest dla mieszkańców gminy w Bytowie, Słupsku, Kartuzach, Gdańsku, Kościerzynie i Lęborku.

Z przeprowadzonego rozeznania wynika, że aktualny stan organizacyjny ośrodka uwzględnia potrzeby mieszkańców gminy, a w przyszłości zamierza poszerzyć wachlarz usług o gabinet rehabilitacji.

- Apteka zlokalizowana jest w budynku N.Z.O.Z. w Czarnej Dąbrówce i jest jedyną placówką na terenie gminy. Nowe apteki, gdyby zaistniała taka potrzeba, mogą powstawać w ramach istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.
- Gminny ośrodek Pomocy Społecznej realizuje statutowy zakres zadań (zapomogi, renty socjalne i różne formy zasiłków) oraz zadania własne gminy (m.in. zasiłki celowe, usługi opiekuńcze).

Świadczona jest opieka nad dziećmi specjalnej troski, a także w świetlicach opiekuńczo – wychowawczych (w Jasieniu, Rokitach, Mikorowie, Kozach, Karwnie, Nożynie) prowadzi się zajęcia terapeutyczne z dziećmi pochodzącymi z rodzin zagrożonych alkoholizmem.

Z przeprowadzonego rozeznania wynika, że występuje potrzeba organizacji placówki pobytu dziennego osób dorosłych.

Handel, gastronomia

Na podstawie dostępnej informacji tj. zarejestrowanej działalności - w gminie znajdują się 42 stacjonarne placówki handlowe, zlokalizowane we wszystkich wsiach ob-

rębowych z wyjątkiem wsi: Podkomorzyce, Mikorowo Leśnictwo, Kleszczyniec, Brzezinka, Osowskie, Kłosy, Kotoszewo, Mydlita, Otnoga.

Zgrupowanie placówek handlowych ma miejsce przede wszystkim we wsi gminnej Czarna Dąbrówka (11), Mikorowo (5), a także (2 ÷ 3 placówki) we wsiach: Kozy, Nożyno, Rokity, Łupawsko, Jasień, Karwno.

Z zakresu gastronomii na terenie gminy znajduje się 5 obiektów gastronomicznych (całorocznych) o łącznej, szacunkowej ilości 420 miejsc konsumpcyjnych.

Obiekty gastronomiczne znajdują się w dwóch miejscowościach na terenie gminy, a mianowicie:

- Czarna Dąbrówka – 2 restauracje i bar – zlokalizowane w sąsiedztwie skrzyżowania dróg wojewódzkich – posiadają łącznie około 250 miejsc konsumpcyjnych,
- Jasień – bar i kawiarnia posiadają łącznie ok. 170 miejsc konsumpcyjnych oraz sezonową smażalnię ryb.

Przyjmuje się, że istniejące placówki handlowe i gastronomiczne będą się modernizowały i rozwijały w zależności od potrzeb i koniunktury.

Sport i zieleń

Z urządzeń sportowych znajdujących się na terenie gminy wymienić należy:

- gminny stadion sportowy zlokalizowany w Czarnej Dąbrówce – wyposażony w boisko do piłki nożnej, kort tenisowy, zaplecze socjalno – sanitarne. Na istniejącym wale ziemnym mogą być zainstalowane trybuny,
- zespoły boisk – do piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, zlokalizowane w obrębie działek szkolnych we wsiach: Czarna Dąbrówka, Jasień, Nożyno, Rokity i Mikorowo (boisko),
- nieurządzone boiska wiejskie (boisko trawiaste z bramkami) znajdują się we wsi Kozy, Rokiciny,
- zespoły boisk do piłki siatkowej i tenisa znajdują się przy ośrodkach wypoczynkowych w Łupawsku i Skotawsku (obr. Kartkowo),

Istnieje potrzeba wzbogacenia oferty urządzeń sportowych.

- istniejące na terenie gminy katolickie cmentarze parafialne o łącznej powierzchni terenu 3,08 ha zlokalizowane są we wsiach:
 - Nożyno
 - pow. terenu 0,38 ha

- Rokity - pow. terenu 0,74 ha
- Jasień - pow. terenu 0,94 ha (w tym obiekt sakralny kościół)
- Kozin (obr. Kozy) - pow. terenu 1,02 ha

Z przeprowadzonej analizy wynika, że istniejąca, wolna (w ok. 50 %) powierzchnia terenu cmentarzy jest wystarczająca na potrzeby aktualnych mieszkańców gminy, natomiast nie ma możliwości ich powiększenia, gdyby zaistniała taka potrzeba.

Istniejący cmentarz komunalny – o powierzchni 0,69 ha zlokalizowany w Czarnej Dąbrowce wykorzystany jest w około 40 %.

W obrębie wsi Jasień wyznaczony został teren o powierzchni około 2 ha na lokalizację nowego cmentarza. Aktualnie projekt planu zagospodarowania przestrzennego terenu cmentarza znajduje się w fazie opracowania.

Ponadto na terenie gminy znajduje się 18 nieczynnych cmentarzy ewangelickich, które są zlokalizowane we wsiach:

- Bochowo, Czarna Dąbrowka, Glińnica, Jasień, Jerzkowice, Karwno, Kleszczyń, Kłosa, Kozy, Łupawsko, Mikorowo, Mydlita, Nożynko, Otnoga, Podkomorzyce, Rokiciny, Unichowo, Wargowo.

Z diagnozy poszczególnych grup urządzeń usługowych wynika, że chociaż aktualne zagospodarowanie gminy pod względem wyposażenia w usługi można uznać za dość dobre, to i tak stan większości obiektów wymaga modernizacji (rozumianej jako poprawa stanu technicznego obiektu) poprzez możliwość rozbudowy i przebudowy, a także poprawę jego otoczenia i podniesienia walorów estetycznych obiektów.

Graficzną ilustracją wyposażenia w usługi publiczne w gminie (w podziale na poszczególne wsie obrębowe) są: "Schemat rozmieszczenia usług publicznych" oraz rysunek graficzny obrazujący "Koncentrację ważniejszych usług publicznych" na terenie gminy Czarna Dąbrowka.

Infrastruktura rekreacyjna i turystyczna

Tereny i obiekty rekreacyjne i turystyczne występują prawie w całej gminie Czarna Dąbrowka, natomiast główna koncentracja obiektów rekreacyjnych i turystycznych to rejon wsi obrębowych Jasień, Łupawsko, Nożyno i Otczyno.

Łącznie na terenie gminy znajdują się 179 obiekty rekreacyjne i turystyczne, które oferują łącznie ok. 1320 miejsc rekreacyjnych (noclegowych).

Formy zagospodarowania rekreacyjnego, które występują na terenie gminy przedstawiają się następująco:

Lp.	wyszczególnienie	liczba		odsetek miejsc
		obiektów	miejsc	
1.	ośrodki wypoczynkowe (wczasowe)	4	570	43,2
2.	letniska indywidualne	162	650 *	49,2
3.	gospodarstwa agroturystyczne	7	70	5,3
4.	kwatery prywatne	6	30	2,3
	razem:	179	1320	100,0

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów i informacji otrzymanych z gminy

* określono przyjmując 4 osoby /domek

Z załączonego zestawienia wynika, że dominującymi formami zagospodarowania rekreacyjnego są:

- letniska indywidualne w ilości 162 domków posiadających szacunkowo 650 miejsc, a ich główna koncentracja to rejony wsi obrębowych: Otnoga (40 obiektów), Nożyno (32 obiekty), Łupawsko (23 obiekty).
Należy tu wspomnieć, że przybędzie kolejnych ok. 40 miejsc rekreacyjnych, co wynika z wydanych (11-tu) pozwoleń na budowę letnisk indywidualnych, lokalizowanych w przyszłości w rejonie wsi Nożyno, Łupawa, Otnoga.
- ośrodki wypoczynkowe, które oferują łącznie 570 miejsc noclegowych, przeważnie w domkach campingowych – dostępnych w sezonie letnim. Jedyne ośrodek wypoczynkowy “Skotawsko” jest ośrodkiem całorocznym.

Ośrodki wypoczynkowe posiadają usługi towarzyszące zagospodarowaniu turystycznemu, a więc kąpieliska, plaże trawiaste, wypożyczalnie sprzętu, boiska sportowe.

Pozostałe formy to:

- gospodarstwa agroturystyczne w ilości 7 obiektów, które oferują około 70 miejsc – nowa forma zagospodarowania rekreacyjnego, która zaczyna się wykształcać na terenie gminy Czarna Dąbrówka.
- kwatery prywatne w ilości 6 obiektów, które szacunkowo oferują ok. 30 miejsc.

Stali mieszkańcy gminy Czarna Dąbrówka zwyczajowo korzystają z tzw. “dzikich” plaż i kąpielisk, które są we wsiach: Jasień, Mikorowo, Karwno, Nożyno.

Przeprowadzono analizę istniejących, obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- gminy Czarna Dąbrówka,
- okolic jeziora Jasień z miejscowościami: Zawiaty, Rokity, Jasień, Łupawsko, Otnoga, Kłosy,

- obręb wiejskiego wsi Nożyno,
- obszaru rekreacyjnego wsi Mikorowo - z których wyodrębniono niezagospodarowane jeszcze tereny – przeznaczone na różne formy zagospodarowania rekreacyjnego.

Wynikiem tych analiz jest załączona tabela nr **9**, gdzie wykazano około 57,0 ha powierzchni terenów przeznaczonych w planach na różne formy turystyki i określono ogółem szacunkową liczbę miejsc rekreacyjnych, która może kształtować się na poziomie 1560 ÷ 1870.

Aktualnie został sporządzony projekt planu Ochrony Parku krajobrazowego “Dolina Słupi”, który po jego zatwierdzeniu obowiązywał będzie m.in. na obszarze gminy Czarna Dąbrówka w jego południowej części.

Ustalenia zawarte w Planie Ochrony będą wiążące dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i mogą spowodować potrzebę weryfikacji wcześniejszych ustaleń planu dotyczących możliwości realizacji poszczególnych funkcji turystycznych, które posłużyły do określenia przedstawionej w Studium potencjalnej liczby miejsc rekreacyjnych w gminie.

tabela nr 9

GMINA CZARNA DĄBRÓWKA – Liczba potencjalnych miejsc rekreacyjnych na terenach wskazanych w obowiązujących m.p.z.p.

Lp.	rejon opracowania m.p.z.p.	nazwa miejscowości	przeznaczenie w planie	pow.	szacunkowa liczba miejsc rekreacyjnych
1	2	3	4	5	6
1.	JASIEŃ	Zawiaty	• bud. turyst. lub letniskowe	5,0	30 ÷ 50
			• pensjonat (20 msc.)	0,5	20
			• usługi turystyczne	1,1	110
			• usługi turystyczne	3,0	150
			• usługi turyst. i bud. letn.	2,0	100 ÷ 200

2.		Rokity	• pensjonat (20÷30 msc.) (stadnina, park rekreacyjny)	9,0	20 ÷ 30
3.		Jasień	• rezyd. mieszk.- wyp. (50 msc.) • bud. letn. pensjonat dom turystyczny, ter. sportowo-rekreacyjne (400÷500 msc.)	2,2 15,0	50 400 ÷ 500
4.		Łupawsko	• bud. letniskowe • zab. turystyczna • bud. mieszk. z usł. turyst.	3,3 1,6 2,79	90 80 ÷ 160 150
5.		Otnoga	• bud. turystyczne	0,95	90
6.		Kłosy	• bud. letniskowe	2,0	50
			w rejonie planu zagosp. okolic j. Jasień razem:	48,44	1340 ÷ 1650
1.	NOŻYNO	Nożyno	• bud. letniskowe • bud. letniskowe • zieleń i bud. letniskowe	1,8 1,0 5,21	50 30 100
			w rejonie planu Nożyno - razem:	8,01	180
1.	MIKOROWO	Kozy	• funkcje rekreacyjne	0,21	20
			w rejonie planu Mikorowo razem:	0,21	20
1.	GMINA Czarna Dąbrówka	Kozin	• pole biwakowe	0,2	20
			w m.p.z.p. gminy Czarna Dąbrówka razem:	0,2	20
w rejonach ww. planów - łącznie:				56,86	1560 ÷ 1870

Zatrudnienie

Zatrudnienie – wielkość miejscowego rynku pracy określona została w przybliżeniu, ponieważ publikacje statystyczne w zakresie zatrudnienia nie są kompletne.

Przyjęto tu m.in. informacje z Rocznika Statystycznego 2001 r. - Województwa Pomorskiego prezentującego dane na koniec grudnia 2000 r.

Zatrudnienie poza rolnictwem w gminie wynosiło około 619 osób, w tym:

- 379 osoby w sektorze przedsiębiorstw, zatrudniających ponad 5 osób, z tego: 38 osób w przemyśle,
- około 240 osób w zakładach osób fizycznych.

Zatrudnienie w rolnictwie szacuje się na około 850, przyjmując 1,0 ÷ 1,5 zatrudnionego na 1 gospodarstwo.

Łącznie szacunkowa liczba zatrudnionych kształtuje się na poziomie około 1470 osób, co oznacza, że znaczna część miejscowych zasobów siły roboczej nie znajduje zatrudnienia. Znajduje to odbicie w rejestrowanym bezrobociu, które w tej gminie jest wysokie, bowiem na koniec 2000 r. odsetek bezrobotnych (w liczbie ludności w wieku produkcyjnym) wynosił 32,0 %, w tym kobiety stanowiły około 53,0 %.

Dla porównania można podać (za publikacjami statystycznymi na koniec 2000 r.), że odsetek bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosił:

- w powiecie bytowskim - 24,1 %
- w gminach sąsiadujących z gm. Czarna Dąbrówka:
 - Parchowo - 22,3 %
 - Bytów - 22,9 %
 - Borzytuchom - 26,0 %
 - Potęgowo (pow. Słupski) - 24,6 %
 - Dębica Kaszubska (pow, słupskim) - 23,6 %
 - Cewice (pow. Lębork) - 19,5 %
 - Sierakowice (pow. Kartuszy) - 9,8 %

Z przytoczonego tu zestawienia widać, że w gminie Czarna Dąbrówka odsetek bezrobotnych, jest zdecydowanie wyższy niż przeciętny w powiecie bytowskim i wysoki w porównaniu z gminami sąsiednimi.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w gminie w latach 1994 - 2000 kształtowała się następująco:

lata	liczba bezrobotnych	odsetek bezrobotnych w liczbie ludn. w wieku produkcyjnym	w tym liczba kobiet
1	2	3	4
1994	1052	30,7	528
1995	1060	30,6	545
1996	926	29,3	478
1997	698	21,8	426
1998	723	22,1	423
1999	939	28,3	530
2000	1083	32,0	577

Z przedstawionego tu zestawienia wynika, że zjawisko bezrobocia w gminie nasila się, stanowiąc jeden z ważniejszych problemów w gminie.

Możliwość wzrostu miejsc pracy na terenie gminy Czarna Dąbrówka wiązać się może z rolnictwem specjalistycznym, rzemiosłem produkcyjnym i usługowym, różnorodną formą usług, a także rozwojem turystyki, agroturystyki, rekreacji i jej wszechstronną obsługą.

Pełniejszy rozwój rolnictwa wiąże się z jego dalszym procesem restrukturyzacji i prywatyzacji polegającym m.in. na powiększaniu istniejących gospodarstw, organizowaniu rolnictwa ekologicznego, rozbudowy nowych usług (m.in. agroturyzm) w oparciu o własne gospodarstwo.

Istotnym byłoby ściślejsze powiązanie cyklu produkcyjnego z procesem przetwórczym produktów rolnych w miejscu ich występowania, a także rozwój szeroko-pojętych usług towarzyszących.

Warto również kontynuować propagowanie na terenie gminy alternatywnej formy turystyki tzw. agroturyzm. Rozwój agroturyzmu wiąże się z tworzeniem odpowiedniej bazy noclegowej, polegającej również na wykorzystaniu kwater prywatnych (w istniejącej i projektowanej zabudowie mieszkaniowej), a także bazy żywieniowej (w oparciu o własne gospodarstwo) oraz wielofunkcyjnego zaplecza usługowego.

Turystyka alternatywna daje możliwość zatrudnienia wszystkich członków rodziny, stwarzając dodatkowe źródło dochodu dla gospodarstwa rolnego.

Wskazanie w studium terenów o dogodnej dostępności komunikacyjnej może pobudzić zainteresowanie inwestorów rozwojem nowych usług komercyjnych – co wiąże się z tworzeniem potencjalnych miejsc pracy, w tym również dla mieszkańców gminy.

Wydaje się też, że tereny - położone w bezpośrednim zasięgu oddziaływania dróg wojewódzkich (nr 210 i 211), które przechodzą przez obręb wsi gminnej Czarna Dąbrówka - mogą mieć kapitalne znaczenie dla rozwoju tu funkcji usługowo-produkcyjnych z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej bezpośrednio związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Charakterystyka działalności gospodarczej (pozarolniczej)

Według danych statystycznych na koniec 2000 r. w gminie Czarna Dąbrówka zarejestrowanych było ogółem 281 podmiotów gospodarczych, z tego:

- w sektorze publicznym 12 - 4,3 %
 - w sektorze prywatnym 269 - 95,7 %
- w tym: 221 zakładów osób fizycznych.

Zgodnie z udostępnioną w gminie ewidencją (II kwartał 2002 r.) dotyczącą zarejestrowanej działalności gospodarczej w gminie Czarna Dąbrówka działało 160 podmiotów gospodarczych (zakłady osób fizycznych).

Struktura istniejących podmiotów gospodarczych w gminie Czarna Dąbrówka przedstawia się następująco:

Lp.	wyszczególnienie	liczba podmiotów	udział w %
1.	zakłady wytwórcze i usługowe (wyroby, usługi, naprawa)	22	13,7
2.	zakłady usług bytowych (np. fryzjer, szewc, naprawa RTV)	1	0,6
3.	usługi wykonywane w terenie u zleceniodawcy	88	55,0
4.	placówki handlowe (stacjonarne)	36	22,5
5.	handel obwoźny	8	5,0
6.	obiekty gastronomiczne (restauracje, kawiarnie)	5	3,1
	razem:	160	100,0

Z przedstawionego tu zestawienia wynika, że około 60,0 % istniejących podmiotów gospodarczych nastawiona jest na prowadzenie działalności usługowej, a w tym w większości wykonywanej w terenie u zleceniodawcy.

Kolejną pozycję zajmują zakłady wytwórcze i usługowe oraz działalność handlowa.

Z istniejących na terenie gminy 22 zakładów wytwórczych i usługowych około 40,0 % zlokalizowanych jest we wsi gminnej Czarna Dąbrówka, a pozostałe 60 % na terenie gminy we wsiach: Jerzkowice, Rokity, Mikorowo, Kozy, Jasień, Podkomorzyce.

Struktura usług świadczonych i wykonywanych u zleceniodawcy w terenie przedstawia się następująco:

Lp.	wyszczególnienie	liczba podmiotów	udział w %
1.	usługi transportowe	11	12,5
2.	usługi remontowo - budowlane, instalacyjne, naprawy ślusarskie, stolarskie i inne	36	41,0
3.	usługi leśne	26	29,5
4.	usługi niematerialne (praktyka lekarska, weterynaryjna, biura rachunkowe, doradztwo, pośrednictwa itp.)	15	17,0
	razem:	88	100,0

W przedstawionej strukturze usług świadczonych i wykonywanych w terenie u zleceniodawcy, dominują usługi leśne i ogólnobudowlane, a ich łączny udział stanowi około 70,0 %.

Polityka rozwoju gminy, określana przez Radę i Zarząd Gminy Czarna Dąbrówka, sprzyja rozwojowi różnorodnych inicjatyw gospodarczych – co przyczynia się do aktywizacji gminy, a także pobudza lokalny rynek pracy.

ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

ZAGROŻENIA NATURALNE

TERENY ZALEWOWE I INNE OBSZARY ZAGROŻONE POWODZIĄ

Teren gminy Czarna Dąbrówka jest położony poza strefą zagrożenia powodziowego.

Obszar zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy

Zgodnie ze „Wstępną oceną ryzyka powodziowego” opublikowaną w grudniu 2011 r. przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej do chwili obecnej w obszarze zmiany studium jak i w gminie Czarna Dąbrówka nie wyznaczono obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, w tym obszarów na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi.

OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŚEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie Gminy Czarna Dąbrówka nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

Obszar zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy

Nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

ZAGROŻENIA O CHARAKTERZE ANTROPOGENICZNYM

ZAGROŻENIA EKSPLOZJAMI

- w sąsiedztwie zbiorników paliw płynnych,
- w sąsiedztwie zakładów produkujących substancje łatwopalne i wybuchowe,
- w sąsiedztwie dróg w związku z transportowanymi ładunkami

ZAGROŻENIA SKAŻENIEM CHEMICZNYM

- w sąsiedztwie zakładów produkujących substancje trujące i niebezpieczne,
- w sąsiedztwie dróg w związku z transportowanymi ładunkami.

Obszar zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy

W granicach obszaru opracowania zmiany Studium brak jest istotnych źródeł uciążliwości aerosanitarnych, akustycznych oraz promieniowania elektromagnetycznego, co jest związane z rolniczo-leśnym charakterem gospodarki.

POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Rozwój gminy, na który składa się rozwój następujących podstawowych funkcji tj. rolnictwo, funkcje gospodarcze (usługowe i produkcyjne), mieszkalnictwo, turystyka i rekreacja, powinien następować w sposób zrównoważony, zapewniający zachowanie odpowiednich proporcji pomiędzy w/w funkcjami.

Potrzebą rozwoju gminy Czarna Dąbrówka jest:

- poprawa jakości życia mieszkańców, która ma następować poprzez tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju funkcji gospodarczych, a także przez poprawę standardów zamieszkania, wypoczynku i obsługi mieszkańców gminy,
- promocja gminy jako obszaru otwartego dla napływu inwestorów, turystów oraz nowych mieszkańców, których obecność powodować będzie zysk ekonomiczno-społeczny gminy,

Czynnikiem koniecznym dla realizacji tych potrzeb jest nieustająca dbałość o walory środowiska przyrodniczego i kulturowego, które powinny stanowić swoisty fundament szeroko rozumianego rozwoju Czarnej Dąbrówki.

ANALIZA „SWOT”

SILNE STRONY

- walory krajobrazowo- przyrodnicze: lasy, jeziora z I- wszą klasą czystości wód, Park Krajobrazowy, czystość środowiska,
- dostępność tanich terenów budowlanych,

- dobra infrastruktura techniczna w zakresie wodociągów, telefonizacji i sieci dróg,
- zasoby surowców dla budownictwa i przetwórstwa,
- dobra baza kulturalno-oświatowa,
- duży potencjał siły roboczej.

SŁABE STRONY

- niedostateczna ilość podmiotów gospodarczych- brak miejsc pracy, brak lokalnych rynków zbytu,
- słaba baza turystyczna i gastronomiczna,
- słabo aktywna i nie przygotowana do wymogów gospodarki rynkowej siła robocza,
- brak własnego kapitału inwestycyjnego,
- niedostateczna infrastruktura w zakresie kanalizacji i zasilania w energię elektryczną,
- słaba promocja turystyczna i gospodarcza gminy; w tym niska estetyka gospodarstw, brak form organizacji wspierania przedsiębiorczości.

SZANSE

- istnienie funduszy i programów wspierających,
- podobne proekologiczne kierunki rozwoju gmin ościennych,
- polityka proekologiczna Polski i państw sąsiednich,
- programy wielofunkcyjnego rozwoju wsi,
- moda na agroturystykę, czynny wypoczynek i zdrową żywność,
- układ stowarzyszeniowy z Unią Europejską.

ZAGROŻENIA

- nadmierny fiskalizm państwa i niestabilne prawo podatkowe,
- wysokie bezrobocie w regionie
- zubożenie polskiego społeczeństwa,
- brak instrumentów finansowych, organizacyjnych i prawnych dla realizacji programów rządowych w zakresie wspierania rozwoju gospodarczego i restrukturyzacji rolnictwa,
- niestabilne rynki zbytu.

STAN PRAWNY GRUNTÓW

STRUKTURA WŁASNOŚCIOWO – UŻYTKOWA

Struktura własności gruntów

Lp.	wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)	Udział w pow. ogólnej (%)
	Powierzchnia ogólna gminy	29830	100.0
1	Grunty wchodzące w skład Własności Rolnej Skarbu Państwa	6209	20.8
	Grunty w Zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	17014	57
	Grunty w trwałym zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych z wyłączeniem gruntów PGL	248	0.8
	Grunty wchodzące w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa	16	0.05
	Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste <i>Razem:</i>	23487	78.7
2	Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	7	0.02
	Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym państwowych osób prawnych	8	0.02
	Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste <i>Razem:</i>	15	0.05

3	Grunty spółek Skarbu Państwa przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych osób prawnych Razem:	6	0,02
4	Grunty wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości	384	1.3
	Pozostałe grunty	3	0.01
	Grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych wieczyste użytkowanie Razem:	387	1.3
5	Grunty gmin i ich związków w uż. wiecz. osób fizycznych	5	0.02
	Grunty gmin i ich związków w uż. wiecz. spółdzielni mieszkaniowych	1	0.003
	Grunty gmin i ich związków w uż. wiecz. pozostałych osób	3	0.01
	Grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste Razem:	9	0.03
6	Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	5206	17.4
	Grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	382	1.3
	Grunty osób fizycznych Razem:	5588	18.7
7	Grunty kościołów i związków wyznaniowych Razem:	84	0.3
8	Grunty spółek prawa handlowego Razem:	228	0.8

Źródło: dane Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka, stan w dniu 18.09.2002 roku.

Użytkowanie terenów

I.p.	wyszczególnienie	Powierzchnia w (ha)	Udział w pow. ogólnej (%)
	Powierzchnia ogólna gminy	29830	100.0
1	Użytki rolne (grunty orne, sady, pastwiska trwałe, łąki, grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami, rowy)	<u>10513</u>	<u>35.2</u>

I.p.	wyszczególnienie	Powierzchnia w (ha)	Udział w pow. ogólnej (%)
2	Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	<u>18572</u>	<u>62.2</u>
3	Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym tereny:	<u>636</u>	<u>2.1</u>
	- mieszkaniowe	37	0.1
	- przemysłowe	2	0.006
	- inne zabudowane	30	0.1
	- zurbanizowane niezabudowane	51	0.2
	- rekreacyjno - wypoczynkowe	45	0.15
	- komunikacyjne	468	1.6
	- użytki kopalne	6	0.02
4	Grunty pod wodami (pow. płynącymi i stojącymi)	<u>1233</u>	<u>4.1</u>
5	Nieużytki	<u>782</u>	<u>2.6</u>
6	Tereny różne	<u>25</u>	<u>0.08</u>

Źródło: dane Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka, stan w dniu 18.09.2002 roku.

WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

PRZYRODNICZE TERENY I OBIEKTY CHRONIONE

Miejsce gminy w krajowej sieci Ekologicznej ECONET – POLSKA

SYSTEM „NATURA 2000”

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 to sieć obszarów chronionych na terenie Unii Europejskiej. Celem wyznaczania tych obszarów jest ochrona cennych, pod względem przyrodniczym i zagrożonych, składników różnorodności biologicznej.

System Natura 2000 tworzona jest na terytorium Unii Europejskiej, na podstawie art. 3 Dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa). W skład sieci Natura 2000 wchodzi Specjalne Obszary Ochrony (SOO; ang. Special Areas of Conservation - SACs), wyznaczone zgodnie z zapisami Dyrektywy Siedliskowej oraz Obszary Specjalnej Ochrony (OSO; ang. Special Protection Areas - SPAs), sklasyfikowane zgodnie z Dyrektywą Rady Wspólnot Europejskich 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. Dyrektywa Ptasia). Celem tworzenia tej sieci jest zachowanie siedlisk naturalnych oraz gatunków, będących przedmiotem zainteresowania Wspólnot Europejskich, w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub - tam, gdzie to stosowne - odtworzenie takiego stanu.

Według ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. (Dz. U. z dnia 30.04.2004r. Nr 92, poz. 880) obszary Natura 2000 stanowią formę ochrony przyrody. System Natura 2000 obejmuje: obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony

siedlisk. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, typy siedlisk przyrodniczych oraz gatunki roślin i zwierząt, ze wskazaniem typów siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu priorytetowym, wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, a także kryteria i sposoby wyboru reprezentatywnej liczby i powierzchni siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i siedlisk zwierząt do ochrony w formie obszarów Natura 2000.

Ministerstwo Środowiska w 2004r., w wyniku uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji społecznych, opracowało listę obszarów specjalnej ochrony ptaków oraz listę proponowanych obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) wymagających objęcia ich ochroną w formie specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Na opracowanych listach znajdowały się:

- 72 obszary specjalnej ochrony ptaków o łącznej powierzchni 3312,8 tys. ha (w tym obszary lądowe 2433,4 tys. ha co stanowi 7,8 % pow. kraju).
- 184 projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk o łącznej powierzchni 1171,6 tys. ha co stanowi 3,6 % pow. kraju.

Obie listy zostały przesłane do Komisji Europejskiej. Obecnie w Ministerstwie Środowiska trwają prace nad projektem rozporządzenia w sprawie wyznaczenia obszarów specjalnej ochrony ptaków. Komisja Europejska, po zapoznaniu się z propozycją Polski opracuje, w porozumieniu z Rządem Polski, ostateczną wersję listy OZW. Następnie Polska w ciągu 6 lat, wyznaczy te obszary w drodze rozporządzenia jako SOO.

W obrębie gminy Czarna Dąbrówka teren Parku Krajobrazowego Dolina Słupi należy do proponowanych obszarów specjalnej ochrony ptaków SOO (oznaczony w projekcie symbolem PLB220002). Obszar zlewni środkowego odcinka rzeki Słupi oraz jej dopływów jest proponowaną ostoją ptasią o randze europejskiej (IBA Poland 010).

Południowa część obszaru gminy Czarna Dąbrówka wchodzi w skład obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym: Pojezierza Kaszubskiego (oznaczony symbolem 9 M). Cechą charakterystyczną obszaru węzłowego jest wysoki stopień różnorodności biologicznej i krajobrazowej, korzystne uwarunkowania przestrzenne dla zachowania siedlisk i ostoi gatunków o znaczeniu krajowym i europejskim.

W obrębie obszarów węzłowych wyodrębniono fragmenty najcenniejsze pod względem przyrodniczym, priorytetowe – biocentra. Do biocentrów na terenie gminy zaliczamy obszar Doliny Słupi (w obrębie której znajduje się Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”).

Według realizowanego w Polsce europejskiego programu koordynacji informacji o środowisku – CORINE, analizowany obszar Doliny Słupi oraz Lasy w Dolinie Łupawy (znajdujące się na pograniczu gminy Czarna Dąbrówka i Potęgowo) są ostojami przyrody, których ochrona jest istotna dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy.

Na terenie gminy dolina rzeki Łupawy i Słupi stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym (stanowiący połączenie pomiędzy obszarami węzłowymi: Wybrzeżem Bałtyku a Pojezierzem Kaszubskim).

Lasy w północno-wschodnim fragmencie gminy (okolice miejscowości Mikorowo, Kotuszewo i Owsianka) stanowią płat ekologiczny Lasów na południe od Lęborka będące częścią sieci ekologicznej. Lokalny łącznik ekologiczny pomiędzy Słupią a Łupawą stanowi obszar gminy zlokalizowany na północ od Unichowa i Nożyna.

Teren zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy.

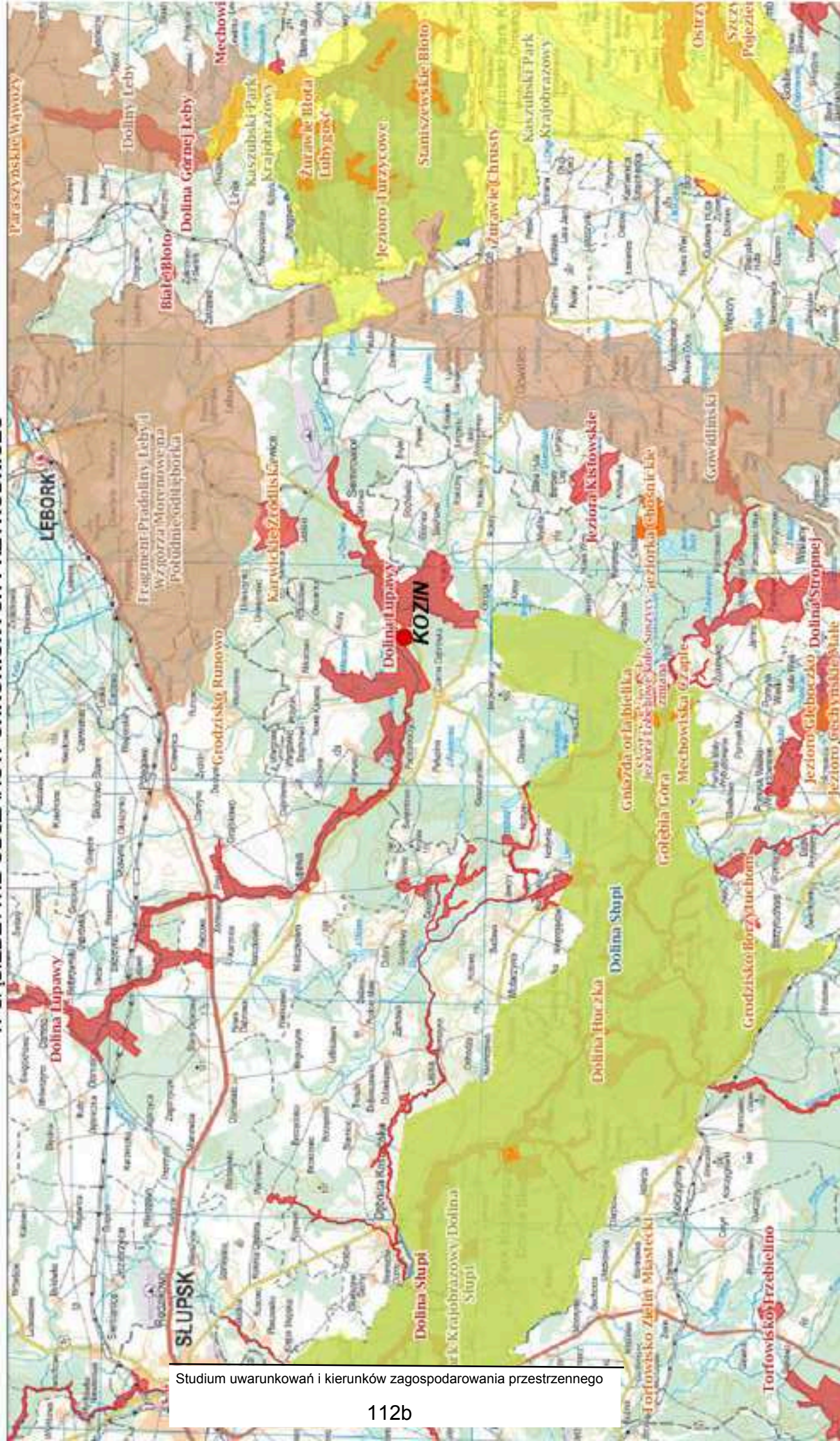
W granicach terenu zmiany Studium nie występują obszary ani obiekty objęte formami ochrony przyrody. Obszar zmiany sąsiaduje z obszarem Natura 2000 (PLH220036 Dolina Łupawy), który jest najbliższym położonym obszarem Natury 2000 obszaru zmiany. Dla tego obszaru Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wydał w dniu 30 kwietnia 2014r. Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036.

W obszarze zmiany Studium Zarządzenie nie wskazuje na żadne działania ochronne. Zarządzenie nie wskazuje, aby rodzaj planowanej zmiany Studium mógł zagrażać obszarowi Natura 2000 "Dolina Łupawy".

Planowane zainwestowanie nie może negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, na terenie gminy są nimi: Dolina Łupawy PLH220036, Dolina Słupi PLH220052, Dolina Słupi PLB220002, Jeziora Lobeliowe koło Soszycy PLH220039, dla którego RDOŚ Zarządzeniem nr 44 z dnia 6 grudnia ustanowił plan zadań ochronnych.

Planowana działalność kopalni kruszywa w trakcie jej funkcjonowania nie może pogarszać stanu środowiska poza granicami działki, na której jest prowadzona, nie może negatywnie wpływać na obszary Natury 2000.

**POŁOŻENIE OBSZARU ZMIANY STUDIUM DLA DZIAŁEK NR 1/20 i 1/21 W OBREBIE EWIDENCYJNYM KOZY
W SASIEDZTWIE OBSZARÓW CHRONIONYCH PRZYRODNICZO**

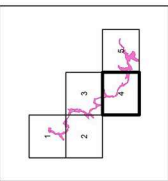
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

POŁOŻENIE OBSZARU ZMIANY STUDIUM DLA DZIAŁEK NR 1/20 i 1/21 W OBRĘBIE EWIDENCYJNYM KOZY
W SĄSIEDZTWIE OBSZARÓW NATURA 2000

Specjalne Obszary
Ochrony Siedlisk
Natura 2000

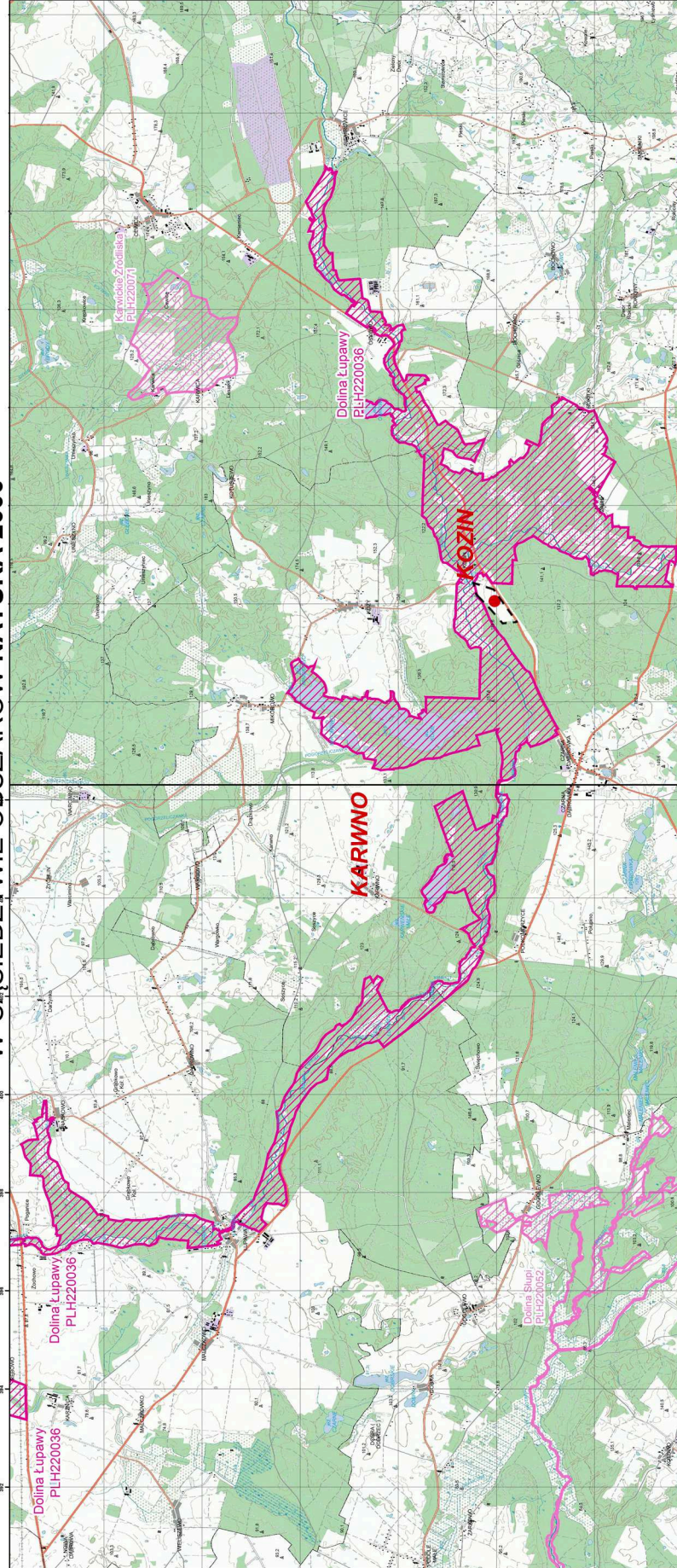

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
PLH220036
Dolina Łupawy
arkusz 4/5

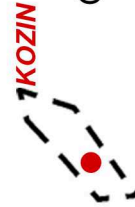

specjalny obszar
ochrony siedlisk
sąsiadujący specjalny obszar
ochrony siedlisk

Układ współrzędnych płaskich przekształconych 1992.
Geoidy i układ odniesienia EUCNCRG 89
Projekt topograficzny: Wskaz Level 2
Wykonano: Wojskowy Centralny Geodetyczny i Topograficzny
Egzemplarz 2002
Opisowane: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
stan na 01.01.2013

OZNACZENIA:

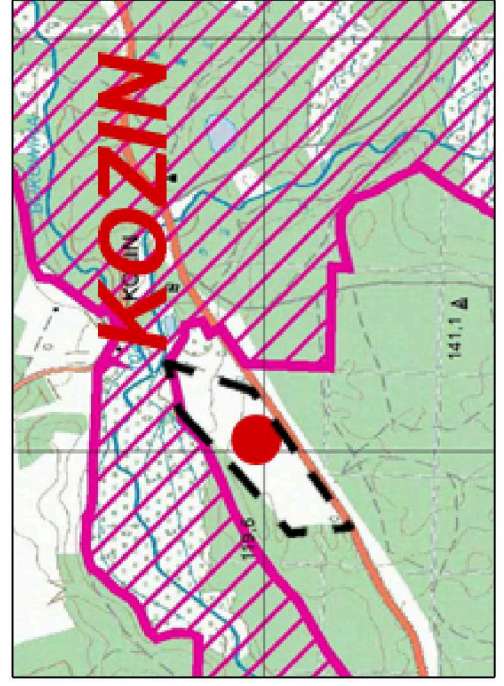

GRANICA OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl/>

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego

112c

POWIĘKSZONY FRAGMENT GRANIC ZMIANY STUDIUM
W SĄSIEDZTWIE OBSZARU NATURA 2000 „DOLINA ŁUPAWY”

ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Rezerваты przyrody

Na terenie gminy w obrębie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” występują następujące rezerваты przyrody:

1. **Rezerwat „Gniazda Orła Bielika”** – rezerwat faunistyczny utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 3 grudnia 1981 r. w sprawie uznania za rezerваты przyrody (M.P. z 1981r. Nr 29, poz. 271). Rezerwat posiada powierzchnię 10,40 ha. Celem ochrony jest zachowanie fragmentu starodrzewia sosnowego, stanowiącego ostoję i miejsce lęgowe orła bielika. Drzewostan w tym rezerwacie wykształca się na dwóch typach siedlisk: borze bagiennym i borze mieszanym świeżym o bogatym runie. Do najcenniejszych elementów florystycznych rezerwatu należą: bagno zwyczajne, borówka bagienna, modrzewnica zwyczajna, widłak jałowcowaty. Natomiast w drzewostanie sosnowym, przeciętnie 140 letnim spotkać można pojedyncze okazy drzew w wieku 180 i 200 lat.
2. **Rezerwat „Jezioro Małe i Duże Sitno”** – rezerwat wodno-torfowiskowo-leśny utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 3 grudnia 1981 r. w sprawie uznania za rezerваты przyrody (M.P. Z 1981 r. Nr 29, poz. 271). Powierzchnia rezerwatu wynosi: 40,60 ha. Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie dwóch jezior i tworzących się wokół nich torfowisk z rzadkimi gatunkami roślin. Dodatkowo rezerwat ten jest ostoją wielu ptaków m. in. : żuraw, czapla siwa, gągoł. W eutrofizującym się jeziorze Sitno Duże występuje m. in. grązel żółty a brzegi jego porasta: skrzyp bagienny, trzcina, oczeret jeziorny i pałka wąskolistna. Jezioro Sitno Małe, które jest typowym sucharem otoczonym przez pło mszarne, które jest siedliskiem pływacza zwyczajnego, grzybieni białych. Na przyległych torfowiskach występuje rosiczka okrągło- i długolistna, przygiętka brunatna, bagnica torfowa i inne. W starszych partiach torfowiska w pewnym oddzieleniu od brzegów jeziora wykształcił się bór bagienny. W jego runie występują licznie: bagno zwyczajne, borówka bagienna, narecznica grzebieniasta i konwalia majowa.

Na planszy Studium przedstawiono proponowane otuliny istniejących rezerwatów przyrody.

Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”

Obejmuje południową część gminy. W centralnej części obszaru gminy występuje otulina powyższego Parku.

Park Krajobrazowy Dolina Słupi utworzony został uchwałą nr X/42/81 WRN w Słupsku 8 grudnia 1981 r. Powierzchnia (całkowita) Parku wynosi 37 040 ha.

Został utworzony w celu **ochrony połodowcowego krajobrazu środkowego biegu rzeki Słupi oraz jej dorzecza**. Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” jest jedynym parkiem w Polsce, obejmującym ochroną 60 kilometrów, genetycznie zróżnicowany fragment doliny rzeki Przymorza. W obrębie Parku znajduje się także górny fragment zlewni rzeki Łupawy oraz największe jezioro Parku – Jezioro Jasień. W obrębie Parku występują licznie jeziora (w tym lobeliowe).

Dodatkowo Park charakteryzuje się m. in. następującymi cechami:

- położony jest w obrębie wysoczyzn morenowych ostatniego zlodowacenia,
- jest parkiem w przewadze leśnym (72 % zajmują lasy),
- jest parkiem o dużej dynamice rzeźby,
- zabudowa hydrotechniczna Parku rzeki jest interesującym elementem antropogenicznego krajobrazu doliny.

Na terenie Parku stwierdzono występowanie 748 gatunków roślin naczyniowych z czego 34 gatunki chronione (24 gatunki podlegają ochronie ścisłej a 10 gatunków ochronie częściowej). Na czerwonej liście roślin ginących znajduje się 16 gatunków. Do uznanych za zagrożone i ginące na Pomorzu należy 46 gatunków. Poza tym na terenie Parku występują 42 gatunki ssaków, (z których 17 podlega ochronie gatunkowej), 143 gat. ptaków (135 polega ochronie gatunkowej), 4 gatunki gadów (wszystkie objęte ochroną gatunkową), 26 gat. ryb i minogów i inne.

Park Krajobrazowy Dolina Słupi został utworzony na podstawie Rozporządzenia Nr 10/98 Wojewody Słupskiego z dnia 19 sierpnia 1998 r. w sprawie dostosowania uchwały Nr X/42/81 w WRN w Słupsku z dnia 8 grudnia 1981 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” oraz obszarów krajobrazu chronionego, do wymagań ustawy z dnia 16 października 1991 r. (Dz. Urz. Woj. Słupskiego Nr 19, z dnia 21.08.1998 r. Poz. 82). Na terenie Parku obowiązują zapisy Planu ochrony Parku Krajobrazowego Dolina Słupi ustanowionego Rozporządzeniem Nr 15/2003r. Wojewody Pomorskiego z dnia 23 czerwca 2003r. (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 83, poz. 1362).

Szczegółowe zasady gospodarki zasobami przyrody i gospodarki przestrzennej oraz zakazy obowiązujące na terenie Parku określone zostały w Planie ochrony Parku.

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy występują użytki ekologiczne, które zostały objęte ochroną Rozporządzeniem nr 5 Wojewody Słupskiego z dnia 28.04.1998 r. (Dz. Urz. Nr 11, poz. 36 z 1998 r.).

Użytki ekologiczne na terenie gminy są zasługującymi na ochronę pozostałościami ekosystemów, mających znacznie dla zachowania unikatowych zasobów genotypowych i typów środowisk (m. in. naturalnych zbiorników wodnych, śródleśnych „oczek wodnych”, bagien, torfowisk.

Istniejące użytki ekologiczne

<i>Lp.</i>	<i>Nr rej. woj.</i>	<i>Położenie, oddział, pododdział</i>	<i>Powierzchnia (ha)</i>	<i>Opis obiektu</i>
1.	6	Karwno, 15 c	10,03	kompleks leśny z torfowiskiem
2.	7	Karwno, 17 c	3,10	torfowisko (z brzozą, sosną)
3.	8	Karwno, 67 d	4,11	bagno w 30 % porośnięte brzozą
4.	9	Karwno, 82 f	3,80	torfowisko wysokie, porośnięte miejscami sosną
5.	10	Flisów, 213 b	2,65	śródleśne jezioro otoczone torfowiskiem
6.	11	Flisów, 214 b	5,20	torfowisko wysokie
7.	12	Świąchowo, 451 b	4,84	śródleśne bagno porośnięte sosną, brzozą
8.	13	Czarna Dąbrówka, 394 I	2,26	śródleśne bagno
9.	14	Czarna Dąbrówka, 398 d, 404 b ² , 404 h	5,15, 7,94, 2,12	bagno , bagno, śródleśne jezioro
10.	15	Kleszczyniec, 413 b	9,75	torfowisko
11.	16	Nożyno, 514 f	2,58	torfowisko

Źródło: Program ochrony przyrody, Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Łupawa, Obręb Łupawa, 1998r.

Istniejące pomniki przyrody

Na terenie gminy znajduje się 8 pomników przyrody.

Charakteryzacja oraz lokalizacja pomników podana jest w poniższej tabeli:

Lp	Nr rejestru Woj. Konserw. Przyrody	Obiekt, Gatunek	Obwód (cm)	Położenie	Akt powołujący, Data Powołania Organ tworzący
1.	9	dąb	653	Mikorowo-skrzyżowanie dróg Mikorowo-Wargowo Żychlin-Kozy	16.05.1956, WRN Słupsk
2.	156	2 buki zwyczajne	360 495	Nadleśnictwo Łupawa, Obręb Łupawa, Leśnictwo Flisów pododdział 189 a	Orzeczenie nr 156/23 26.10.1978, Woj. Słupski Słupsk
3.	157	buk zwyczajny	500	Nadleśnictwo Łupawa, obręb Łupawa, Leśnictwo Flisów pododdział 190 j	Orzeczenie nr 157/24 26.10.1978r Wojewoda Słupski
4.	158	dąb szypułkowy	410	Nadleśnictwo Łupawa, obręb Łupawa, Leśnictwo Flisów pododdział 190 j	Orzeczenie nr 158/25 26.10.1978r Wojewoda Słupski
5.	159	buk zwyczajny	570	Nadleśnictwo Cewice, obręb Mikorowo, Leśnictwo Rokitki pododdział 273 h	Orzeczenie nr 159/26 26.10.1978r Wojewoda Słupski
6.		cis pospolity	210	działka nr 156/3 obręb geodezyjny Rokitki	Uchwała Nr XXXV/221/2001 Rady Gminy w Czarnej Dąbrówce , z dnia 28 09. 2001r.
7.		cis pospolity	270	działka nr 136/4 obręb Rokitki	Uchwała Nr XLIII/268/02 Rady Gminy w Czarnej Dąbrówce z dnia 05.07.2002r.
8.		lipa drobnolistna	350	działka nr 199/2 obręb Rokity	Uchwała Nr XLIII/268/02 Rady Gminy w Czarnej Dąbrówce z dnia 05.07.2002r.

Wokół istniejących pomników przyrody należy zachować strefę 15 m wolną od inwestycji.

TERENY I OBIEKTY ZWIĄZANE Z OCHRONĄ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

TERENY I OBIEKTY ZWIĄZANE Z OCHRONĄ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Wykaz obiektów architektury i budownictwa w rejestrze zabytków

JASIEŃ

kościół fil., szach., 1699 r., 1810 r., poz. rej. A-54

dwór, własność prywatna, mur., XVIII w., XX w., poz. rej. A-55

spichlerz dworski, własność AWRSP, szach., po 1877 r., poz. rej. A-56

KARTKOWO

dwór, wł. Golden Trade II Gdańsk, mur., 2 połowa XIX w., poz. rej. A-351

MIKOROWO

kościół paraf., szach., 1915 r., poz. rej. A-80

OTNOGA

młyn wodny, własność prywatna, szach., 1 połowa XIX w., poz. rej. A-91

Wykaz obiektów architektury i budownictwa w ewidencji konserwatorskiej

CZARNA DĄBRÓWKA

dwór, własność AWRSP, mur., 1 ćw. XX w.,

kościół paraf., mur., 1935 r.,

JASIEŃ

stajnia, własność prywatna, szach., 1 poł. XIX w.,
remiza, mur., XIX w.

JERZKOWICE

pałac mur., poł. XIX w.,
obora, własność AWRSP, mur., k. XIX w.,
obora, własność AWRSP, mur., 1873 r.,
magazyn, własność AWRSP, mur., k. XIX w.,

KARTKOWO

zespół folwarczny, mur., 2 poł. XIX w.,

KOTUSZEWO

bud. mieszk. nr 2, własność prywatna, mur., pocz. XX w.,

KOZIN

kościół fil., mur., 1928 r.,

KOZY

dwór, wł. pryw., mur., początek XX w.,
bud. mieszk. nr 31, własność prywatna, szach., XIX w.,
bud. mieszk. nr 36, własność prywatna, szach., 2 poł. XIX w.,

ŁUPAWSKO

szkoła ob. bud. mieszk., mur., pocz. XX w.,
bud. mieszk. nr 10, własność prywatna, szach., XIX w.,
bud. mieszk. nr 25, szach., 1 ćw. XX w.,

NOŻYNO

kościół, mur., 1902 r.,

MIKOROWO

bud. mieszk. nr 29, własność prywatna, szach., 2 poł. XIX w.,

bud. mieszk. nr 30, własność prywatna, szach., XIX w.

ROKITKI

dwór, wł. pryw., szach., mur., poł. XIX w.,

ROKITY

bud. mieszk. nr 17, własność prywatna, szach., 1896 r.,

kościół paraf., mur. i pastorówka, 1907-1909 r.,

UNICHOWO

pałac, mur., XIX/XX w.,

zespół folwarczny, mur., 2 poł. XIX w.

Budynek mieszkalny nr 27 z 1908 r.

Parki w rejestrze zabytków

JASIEŃ – poz. rej. A-55

KARTKOWO – poz. rej. A-351

KOZIN – poz. rej. A-65

Parki w ewidencji konserwatorskiej

Jerzkowice, Karwno, Mikorowo, Mydlita, Nożyno, Podkomorzyce, Unichowo, Wargowo, Kozy.

Cmentarze w ewidencji konserwatorskiej

- Jasień, druga połowa XIX w., rzymsko – katolicki – dawny ewangelicki, czynny – zlokalizowany przy kościele w centrum wsi.
- Kozin, druga połowa XIX w., dawny ewangelicki – nieczynny, zlokalizowany na wzniesieniu w lesie przy drodze Lębork – Bytów ok. 200 m od drogi głównej.
- Mikorowo, druga połowa XIX w., dawny ewangelicki zamknięty, położony za wsią na stoku góry otoczony murem z kamienia polnego (w pobliżu pałacu).
- Mydlita, koniec XX w., dawny ewangelicki – zlikwidowany, zlokalizowany za wsią ok. 300 m po lewej stronie szosy w kierunku Rokit.
- Rokity, druga połowa XIX w., rzymsko – katolicki dawny ewangelicki, czynny, położony na skraju wsi przy drodze z Rokit do Mydlit.

ARCHEOLOGICZNE ŚRODOWISKO KULTUROWE

Strefa W.I. Pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej

Obszar stanowisk archeologicznych o własnej formie krajobrazowej wraz ze strefą ochrony krajobrazowej ujętych w rejestrze zabytków i ewidencji organu właściwego w zakresie ochrony dóbr kultury. Celem ochrony jest zachowanie najcenniejszych zasobów archeologicznych regionu pomorskiego.

Tabela 1 Strefa W.I. Pełnej ochrony archeologiczno - konserwatorskiej

Nr strefy	Nr ewid WKZ AZP	Funkcja – chronologia – kultura archeologiczna	Nr rej. zab.
1	10 – 33 / 28	Cmentarzysko megalityczne kultury pucharów lejkowatych	Do wpisu
2	10 – 34 / 46	Cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej	Do wpisu
3	10 – 34 / 65	Cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej	Do wpisu
4	10 – 34 / 47	Cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej	Do wpisu
5	10 – 34 / 66	Cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej	Do wpisu

6	10 – 34 / 48	Cmentarzysko szkieletowe wczesnośredniowieczne i osada kultury łużyckiej	A-a-76/264K
7	10 – 34 / 60	Cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej	Do wpisu
8	10 – 34 / 3	Cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej	Do wpisu
9	11 – 33 / 22	Osada kultury łużyckiej	A-a-41/227K
10	11 – 35 / 14,31	Cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej	Do wpisu
11	12 – 35 / 45	Grudek stożkowaty	A-a-39/225K
12	11 – 33 / 24	Cmentarzysko megalityczne kultury pucharów lejkowatych	Do wpisu
13	11 – 33 / 18	Cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej	Do wpisu
14	12 – 35 / 80	Cmentarzysko kultury pomorskiej	A-a-126/S

Strefa W.II. Częściowej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej

Obszar własnych stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji organu właściwego w zakresie ochrony dóbr kultury. Celem ochrony jest udokumentowanie reliktyw osadnictwa pradziejowego i wczesnośredniowiecznego poprzez przeprowadzenie archeologicznych badań ratowniczych wyprzedzających proces zainwestowania terenu.

Tabela 2 Strefa W. II. Częściowej ochrony archeologiczno- konserwatorskiej

Nr strefy	Nr ewid WKZ AZP	Funkcja – chronologia – kultura archeologiczna
19	10 – 33 / 32	Cmentarzysko kultury pomorskiej
20	10 – 33 / 22	Osada wielokulturowa
21	10 – 33 / 23	Osada wielokulturowa
22	10 – 33 / 24	Osada wielokulturowa
23	10 – 33 / 32	Cmentarzysko kultury pomorskiej
24	10 – 34 / 52	Osada kultury pucharów lejkowatych
25	10 – 34 / 67	Skarb wczesnośredniowieczny
26	10 – 34 / 64	Cmentarzysko kultury pomorskiej
27	10 – 34 / 61	Cmentarzysko kultury pomorskiej

28	10 – 34 / 63	Cmentarzysko kultury pomorskiej
29	10 – 34 / 43	Cmentarzysko kultury pomorskiej
30	10 – 34 / 27	Osada kultury pucharów lejkowatych, wczesnośredniowieczna
31	10 – 34 / 70	Cmentarzysko kultury pomorskiej
32	10 – 34 / 73	Cmentarzysko kultury pomorskiej
33	10 – 34 / 1,72	Cmentarzysko kultury pomorskiej, wielbarskiej, późnośredniowieczna
34	10 – 34 / 2	Osada kultury pucharów lejkowatych, późnośredniowieczna
35	12 – 35 / 31	Huta szkła k. XVII – XVIII w.
36	12 – 35 / 30	Huta szkła k. XVII – XVIII w.
37	12 – 35 / 29	Cmentarzysko kultury pomorskiej
38	13 – 34 / 9	Osada kultury łużyckiej
39	13 – 34 / 2,5	Osada wielokulturowa
40	11 – 33 / 9	Cmentarzysko kultury pomorskiej
41	11 – 33 / 6	Cmentarzysko kultury pomorskiej
42	11 – 33 / 11	Cmentarzysko
43	11 – 33 / 10	Cmentarzysko
44	11 – 33 / 21	Cmentarzysko
45	11 – 33 / 19	Cmentarzysko kultury pomorskiej
46	11 – 33 / 3	Cmentarzysko
47	11 – 33 / 2	Cmentarzysko kultury pomorskiej
48	11 – 33 / 4	Cmentarzysko kultury pomorskiej
49	11 – 35 / 32	Cmentarzysko kultury pomorskiej
50	11 – 35 / 13	Cmentarzysko kultury pomorskiej
51	11 – 35 / 26	Cmentarzysko kultury pomorskiej
52	11 – 35 / 36	Cmentarzysko kultury pomorskiej
53	11 – 35 / 35	Cmentarzysko kultury pomorskiej
54	11 – 35 / 34	Cmentarzysko kultury pomorskiej
55	11 – 35 / 33	Cmentarzysko kultury pomorskiej
56	12 – 34 / 27	Cmentarzysko, osada kultury wielbarskiej
57	12 – 34 / 7	Osada kultury wielbarskiej
58	12 – 35 / 35	Cmentarzysko kultury pomorskiej
59	12 – 35 / 20	Cmentarzysko kultury łużyckiej
60	12 – 35 / 8	Huta szkła k. XVII – XVIII w.
61	12 – 35 / 36	Cmentarzysko kultury pomorskiej

62	12 – 35 / 34	Huta szkła k. XVII – XVIII w.
----	--------------	-------------------------------

Strefa W.III. Ograniczonej ochrony archeologiczno- konserwatorskiej

Obszar stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji organu właściwego w zakresie ochrony dóbr kultury. Celem ochrony jest udokumentowanie reliktyw osadnictwa pradziejowego i wczesnośredniowiecznego poprzez przeprowadzenie archeologicznych badań o charakterze nadzoru architektonicznego.

Tabela 3 Strefa W. III. Ograniczonej ochrony archeologiczno- konserwatorskiej

Nr strefy	Nr ewid WKZ AZP	Funkcja – chronologia – kultura archeologiczna
68	10 – 33 / 33	Osada kultury przedłużyckiej
69	10 – 33 / 25	Ślad osadniczy kultury ceramiki sznurkowej
70	10 – 33 / 26	Osada neolityczna. średniowieczna
71	10 – 33 / 27	Osada średniowieczna
72	10 – 33 / 10	Osada wczesnośredniowieczna
73	10 – 33 / 9	Osada neolityczna, późnośredniowieczna
74	10 – 33 / 7	Osada wielokulturowa
75	10 – 33 / 8	Osada wielokulturowa
76	10 – 34 / 51	Osada neolityczna, kultury łużyckiej
77	10 – 34 / 37	Osada neolityczna, późnośredniowieczna
78	10 – 34 / 40	Osada wczesnośredniowieczna
79	10 – 34 / 30	Osada kultury pucharów lejkowatych, późnośredniowieczna
80	10 – 34 / 41	Osada kultury pucharów lejkowatych, łużyckiej, późnośredniowieczna
81	10 – 34 / 42	Osada kultury pucharów lejkowatych, amfor kulistych, późnośredniowieczna
82	10 – 34 / 44	Osada kultury łużyckiej
83	10 – 34 / 45	Osada kultury łużyckiej
84	10 – 34 / 49	Osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna

85	10 – 34 / 50	Osada kultury wielbarskiej
86	10 – 34 / 21	Osada neolityczna, kultury łużyckiej, późnośredniowieczna
87	10 – 34 / 22	Osada kultury łużycko – pomorskiej, wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna
88	10 – 34 / 8	Osada neolityczna
89	10 – 34 / 14	Osada kultury pucharów lejkowatych
90	10 – 34 / 11	Osada kultury łużyckiej, pomorskiej, późnośredniowieczna
91	10 – 34 / 7	Osada kultury łużyckiej, późnośredniowieczna
92	10 – 34 / 16	Osada późnośredniowieczna
93	10 – 34 / 5	Osada kultury pucharów lejkowatych, późnośredniowieczna
94	10 – 34 / 17	Osada neolityczna
95	10 – 34 / 4	Osada kultury łużyckiej
96	10 – 34 / 18	Osada wczesnośredniowieczna
97	10 – 34 / 20	Osada kultury łużyckiej, średniowieczna
98	10 – 34 / 9	Osada kultury łużyckiej
99	10 – 34 / 6	Osada kultury łużyckiej
100	12 – 35 / 6	Osada kultury oksywsko - wielbaskiej
101	12 – 35 / 4	Osada kultury wielbaskiej
102	12 – 35 / 11	Osada kultury pomorskiej
103	12 – 35 / 15	Osada wczesnośredniowieczna
104	12 – 35 / 13	Osada kultury oksywsko – wielbaskiej, późnośredniowieczna
105	12 – 35 / 10	Osada kultury oksywsko - wielbaskiej
106	12 – 35 / 2	Osada schyłkoweolityczna
107	12 – 35 / 71	Osada kultury łużycko - pomorskiej
108	12 – 35 / 38	Osada wczesnośredniowieczna
109	12 – 35 / 40	Osada kultury łużycko – pomorskiej, oksywsko - wielbaskiej
110	12 – 35 / 44	Osada kultury łużycko - pomorskiej
111	12 – 35 / 39	Osada wczesnośredniowieczna
112	12 – 35 / 75	Osada kultury oksywsko - wielbaskiej
113	12 – 35 / 74	Osada kultury łużycko - pomorskiej
114	12 – 35 / 70	Osada schyłkoweolityczna, kultury pomorskiej, późnośredniowieczna
115	12 – 35 / 41	Osada kultury łużycko – pomorskiej, wczesnośredniowieczna
116	12 – 35 / 42	Osada wczesnośredniowieczna
117	12 – 35 / 43	Osada schyłkoweolityczna
118	12 – 35 / 59	Osada wielokulturowa

119	12 – 35 / 58	Osada wielokulturowa
120	12 – 35 / 60	Osada wielokulturowa
121	12 – 35 / 19	Osada kultury łużycko – pomorskiej, oksywsko – wielbaskiej, wczesnośre- dniowieczna
122	12 – 35 / 18	Osada schyłkoweolityczna, kultury łużycko - pomorskiej
123	12 – 35 / 17	Osada schyłkoweolityczna
124	12 – 35 / 28	Osada kultury łużycko - pomorskiej
125	12 – 35 / 27	Osada kultury oksywsko - wielbaskiej
126	13 – 34 / 1	Osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna
127	11 – 33 / 25	Osada neolityczna, późnośredniowieczna
128	11 – 33 / 16	Osada kultury łużycko - pomorskiej
129	11 – 33 / 15	Osada kultury łużycko - pomorskiej
130	11 – 33 / 41	Osada kultury pucharów lejkowatych, ceramiki sznurowej, łużycko- pomorskiej, późnośredniowieczna
131	11 – 33 / 35	Osada kultury pucharów lejkowatych, średniowieczna
132	11 – 33 / 33	Osada schyłkoweolityczna, wczesnobrązowa
133	13 – 34 / 6	Osada kultury oksywsko – wielbaskiej, wczesnośredniowieczna, późnośredniowiecz- na
134	13 – 34 / 3	Osada kultury łużycko - pomorskiej
135	13 – 34 / 7	Huta szkła
136	13 – 34 / 10	Osada kultury oksywsko - wielbaskiej
137	13 – 34 / 12	Osada kultury łużycko - pomorskiej
138	13 – 34 / 13	Osada kultury oksywsko - wielbaskiej
139	13 – 34 / 14	Osada schyłkoweolityczna
140	13 – 34 / 15	Osada kultury pomorskiej
141	12 – 35 / 1	Osada wczesnośredniowieczna
142	11 – 33 / 37	Osada schyłkoweolityczna
143	11 – 33 / 36	Osada kultury łużycko - pomorskiej
144	11 – 33 / 49,50	Osada schyłkoweolityczna, kultury łużyckiej, późnośredniowieczna
145	11 – 33 / 20,51	Osada kultury pucharów lejkowatych
146	11 – 33 / 43	Osada kultury łużycko - pomorskiej
147	11 – 33/46,47,48	Osada kultury pucharów lejkowatych kultury łużycko- pomorskiej
148	11 – 33 / 17	Osada kultury pucharów lejkowatych
149	11 – 33 / 41	Osada wielokulturowa
150	11 – 34 / 18	Osada

151	11 – 34 / 12	Osada kultury pucharów lejkowatych
152	11 – 34 / 28	Osada neolityczna
153	11 – 34 / 22	Osada kultury pucharów lejkowatych
154	11 – 34 / 14	Osada kultury pucharów lejkowatych, średniowieczna
155	11 – 34 / 15	Osada neolityczna
156	11 – 34 / 16	Osada neolityczna
157	11 – 34 / 13	Osada neolityczna
158	11 – 34 / 10	Osada schyłkoweolityczna, średniowieczna, nowożytna
159	11 – 34 / 24	Osada średniowieczna późnośredniowieczna
160	11 – 34 / 4	Osada kultury pucharów lejkowatych
161	11 – 34 / 51	Osada kultury pucharów lejkowatych
162	11 – 34 / 3	Osada kultury wielbarskiej
163	11 – 34 / 7	Osada średniowieczna późnośredniowieczna
164	11 – 35 / 16	Osada kultury łużyckiej
165	11 – 35 / 1	Osada kultury łużyckiej
166	11 – 35 / 27	Osada kultury łużyckiej
167	11 – 35/19,20,21	Osada kultury pucharów lejkowatych, łużyckiej, oksywsko- wielbarskiej
168	11 – 35 / 39	Osada kultury pucharów lejkowatych
169	11 – 35 / 30	Osada kultury pucharów lejkowatych
170	11 – 35 / 42	Osada schyłkoweolityczna
171	11 – 35 / 43	Osada schyłkoweolityczna
172	12 – 33 / 3	Osada schyłkoweolityczna
173	12 – 33 / 2	Cmentarzysko kultury pomorskiej
174	12 – 33 / 5	Osada schyłkoweolityczna
175	12 – 33 / 4	Osada schyłkoweolityczna
176	12 – 33 / 28	Cmentarzysko
177	12 – 33 / 30	Osada kultury pomorskiej
178	12 – 33 / 22	Osada średniowieczna
179	12 – 33 / 23	Osada schyłkoweolityczna, średniowieczna
180	12 – 33 / 24	Osada pradziejowa
181	12 – 33 / 26	Osada kultury łużyckiej
182	12 – 33 / 27	Cmentarzysko
183	12 – 33 / 29	Osada kultury łużyckiej, oksywsko – wielbarskiej, średniowieczna
184	12 – 33 / 32	Osada pradziejowa, wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna

185	12 – 33 / 34	Osada kultury pomorskiej, wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna
186	12 – 33 / 33	Osada kultury pomorskiej, wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna
187	12 – 33 / 35	Osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna
188	12 – 33 / 37	Osada schyłkowoneolityczna, średniowieczna
189	12 – 33 / 36	Osada schyłkowoneolityczna, średniowieczna
190	12 – 33 / 40	Osada schyłkowoneolityczna
191	12 – 33 / 44	Osada kultury wielbarskiej
192	12 – 33 / 42	Osada pradziejowa
193	12 – 33 / 46	Osada wczesnośredniowieczna
194	12 – 33 / 38	Osada kultury ceramiki sznurowej
195	12 – 33 / 48	Osada wczesnośredniowieczna
196	12 – 33 / 50	Osada schyłkowoneolityczna
197	12 – 33 / 63	Osada schyłkowoneolityczna
198	12 – 33 / 62	Osada schyłkowoneolityczna
199	12 – 33 / 58	Osada mezolityczna, neolityczna
200	12 – 33 / 19	Osada schyłkowoneolityczna
201	12 – 33 / 64	Osada kultury łużyckiej, wczesnośredniowieczna
202	12 – 33 / 21	Osada mezolityczna, neolityczna
203	12 – 33 / 20	Osada schyłkowoneolityczna
204	12 – 33 / 57	Osada schyłkowoneolityczna
205	12 – 33 / 59	Osada schyłkowoneolityczna
206	12 – 33 / 31	Osada schyłkowoneolityczna
207	12 – 33 / 57	Osada schyłkowoneolityczna
208	12 – 33 / 56	Osada średniowieczna
209	12 – 33 / 55	Osada schyłkowoneolityczna
210	12 – 33 / 54	Osada wczesnośredniowieczna, pradziejowa
211	12 – 34 / 1	Osada schyłkowoneolityczna
212	12 – 34 / 41	Osada schyłkowoneolityczna, średniowieczna
213	12 – 34 / 3	Osada wczesnośredniowieczna, średniowieczna
214	12 – 34 / 2	Osada schyłkowoneolityczna
215	12 – 34 / 28	Osada kultury pomorskiej
216	12 – 34 / 21	Osada średniowieczna
217	12 – 34 / 19	Osada schyłkowoneolityczna
218	12 – 34 / 18	Osada kultury wielbarskiej

219	12 – 34 / 8	Osada kultury ceramiki sznurowej
220	12 – 34 / 35	Osada schyłkowoneolityczna
221	12 – 34 / 34	Osada schyłkowoneolityczna
222	12 – 34 / 37	Osada schyłkowoneolityczna
223	12 – 34 / 6	Osada schyłkowoneolityczna
224	12 – 35 / 47	Osada późnośredniowieczna
225	12 – 35 / 54	Osada schyłkowoneolityczna, późnośredniowieczna
226	12 – 35 / 53	Osada kultury łużycko - pomorskiej
227	12 – 35 / 57	Osada wielokulturowa
228	12 – 35 / 49	Osada kultury pomorskiej
229	12 – 35 / 73	Osada kultury pomorskiej, nowożytna
230	12 – 35 / 67	Osada kultury pomorskiej, wielbarskiej, wczesnośredniowieczna
231	12 – 35 / 68	Osada kultury łużycko - pomorskiej
232	12 – 35 / 69	Osada kultury łużycko – pomorskiej, wczesnośredniowieczna
233	12 – 35 / 37	Osada schyłkowoneolityczna
234	12 – 35 / 64	Osada kultury wielbarskiej, późnośredniowieczna

Lokalizacje wyżej wymienionych stanowisk archeologicznych znajdują się
na mapce poglądowej “Środowisko kulturowe”.

GMINA CZARNA DĄBRÓWKA

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ŚRODOWISKO KULTUROWE

OZNACZENIA

Oznaczenia ogólne

- granica gminy
- granica obrębów geodezyjnych
- Rokity** nazwy wsi

Ochrona i kształtowanie środowiska kulturowego

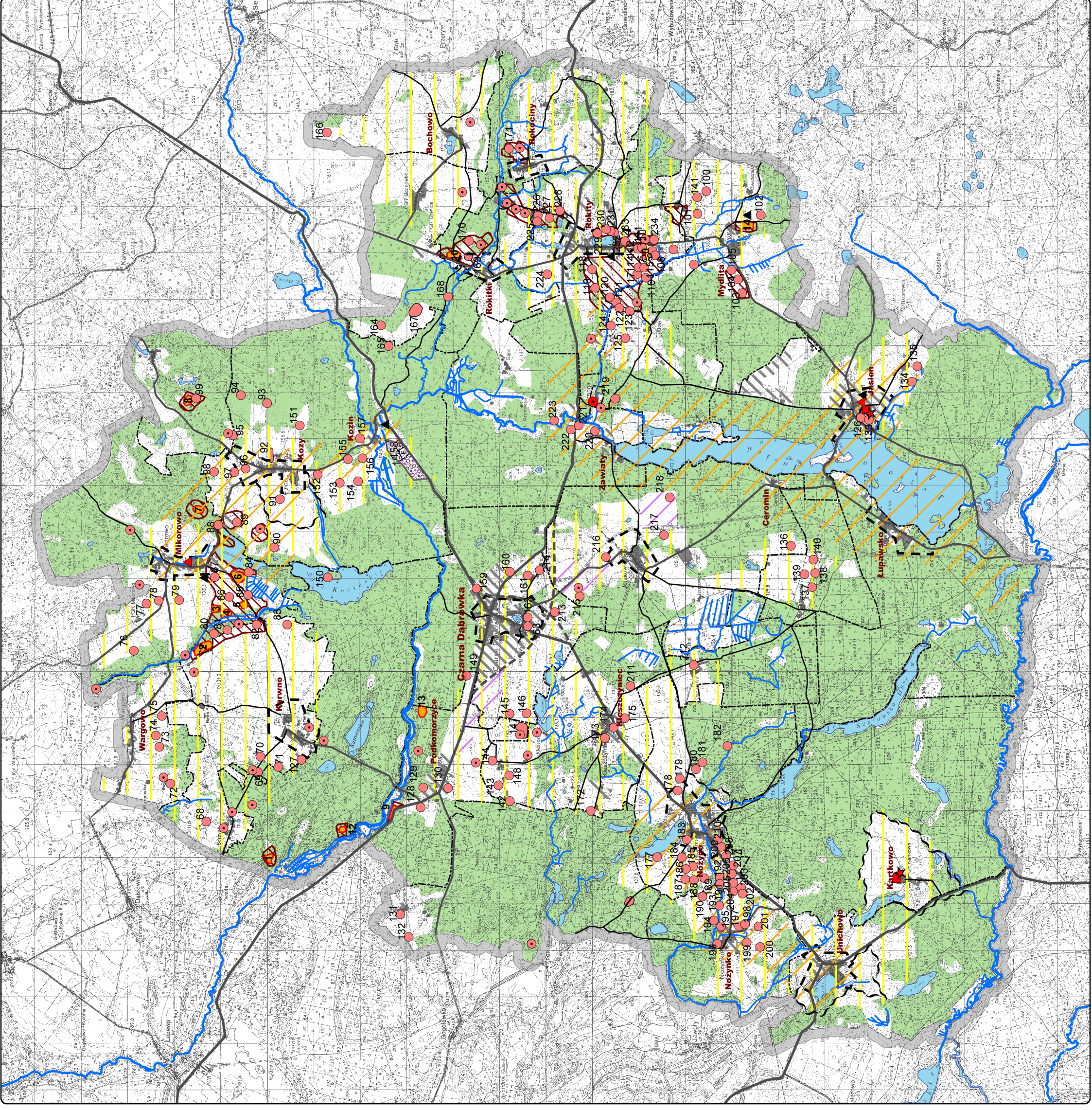
- kościoły wpisane do rejestru zabytków
- dwór wpisany do rejestru zabytków
- park wpisany do rejestru zabytków
- młyn wodny
- cmentarz
- stanowisko pełnej ochrony archeologicznej wpisane do rejestru zabytków
- stanowisko pełnej ochrony archeologicznej przewidziane do wpisu do rejestru zabytków
- strefa ograniczonej ochrony konserwatorskiej
- strefa częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej
- strefa ochrony krajobrazowej stanowisk archeologicznych
- granica cennych kulturowo układów ruralistycznych
- granica strefy krajobrazowej związanej z historycznym założeniem

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

- tereny rozwojowe
- tereny o szczególnych walorach turystyczno-rekreacyjnych
- tereny predysponowane dla rozwoju funkcji produkcyjno-przetwórczych
- tereny predysponowane dla rozwoju funkcji agroturystyki
- tereny zainwestowane
- lasy
- wody śródlądowe
- rzeki i ciek wodne

OZNACZENIA ZMIANY STUDIUM

- granica opracowania zmiany studium
- nr strefy ochrony archeologiczno-konserwatorskiej (wg nr porządkowych nadanych w tabeli w Tomie I i II tekstu Studium)
- złoża surowców naturalnych C - KOZIN II, E - KOZIN III
- perspektywiczne złoża surowców naturalnych
- tereny predysponowane dla rozwoju funkcji produkcyjno-przetwórczych

WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Dnia 16 kwietnia 1996r. Urząd Wojewódzki w Słupsku wydał decyzję Nr 701/96 (UW w Słupsku- OS-II-1-7512/24/95/96) udzielającą koncesji przedsiębiorcy na wydobywanie kopaliny pospolitej, kruszywa naturalnego ze złoża „Kozin II”, występującego na części działki nr 1/9 obrębu Kozy. W powyższej decyzji ustanowiono granice obszaru i terenu górniczego, które się pokrywają. Koncesja udzielona została do dnia 31 grudnia 2025 roku.

Dnia 17.05.1996r. obszar górniczy „Kozin II” został wpisany do rejestru obszarów górniczych.

Na skutek eksploatacji złoża należy się liczyć z oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze i otoczenie. Uciążliwości będą związane z procesem eksploatacyjny i transportem kruszywa.

Obszar zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy

W granicach obszaru zmian Studium, nie występują obszary zagrożone ruchami masowymi.

WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

ZASOBY NATURALNE

Na obszarze gminy Czarna Dąbrówka udokumentowane zostały złoża kruszywa naturalnego: złożo „Dąbie” (Dęby) zlokalizowane w miejscowości Dęby, złożo Kozin i Kozin II, **Kozin III** zlokalizowane w miejscowości Kozin. Przy wschodnim brzegu jeziora Jasień (na północ od miejscowości Jasień) znajduje się złożo kruszywa naturalnego „Jasień” posiadające kartę rejestracyjną złoża.

Poza tym wyniki prowadzonych badań na początku lat 80-tych na terenie gminy wykazały obecność złóż w licznych odkrywkach i odsłonięciach. Dane zawarte w „Inwentaryzacji kopalni” (1981) są częściowo zdezaktualizowane. Część potencjalnych terenów występowania złóż, określonych w powyższym opracowaniu mogła zostać np. wyeksploatowana.

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka znajdują się udokumentowane złoża, które podlegają ochronie na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 1 marca 1994r. zmienionej Ustawą dnia 27 lipca 2001r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2001 nr 110 poz.1190)

A) złożo kruszywa naturalnego „Dąbie” (Dęby) (symbol A na planszy Studium) -

- Decyzja Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 31.01.1990r. zatwierdzająca dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego „Dęby” w miejscowości Dęby zawierającą ustalenia wg stanu na 31.12.1988r. geologicznych zasobów złoża. Powierzchnia złoża wynosi 27,00 ha. Złożo żwirowo-piaskowe i piaskowe zalega w trzech blokach.

1. złożo żwirowo-piaskowe

- blok A – kopalina główna o średnim punkcie piaskowym 66,5 % - 713 488 t zasobów bilansowych w kategorii C2,
- blok B – kopalina towarzysząca o średnim punkcie piaskowym 67,1 % - 462 508 t zasobów bilansowych w kategorii C2,
- blok C - kopalina towarzysząca o średnim punkcie piaskowym 67,9 % 1 148 309 t zasobów bilansowych, w kategorii C2,

2. złoża piaskowe

- blok A - kopalina towarzysząca o średnim punkcie piaskowym 94,9 % - 456 885 t zasobów bilansowych w kategorii C2,
- blok B - kopalina główna o średnim punkcie piaskowym 99,3 % 511 572 t zasobów bilansowych w kategorii C2,
- blok C - kopalina główna o średnim punkcie piaskowym 87,8 % 1 480 283 t zasobów bilansowych w kategorii C2.

Kierunek stosowania kopaliny: dla budownictwa.

B) złoża kruszywa naturalnego Kozin (symbol B)

Decyzja (KZK/012/J/5735/90/91) z dnia 28.05.1991r. zatwierdzająca przedłożoną dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego „Kozin” w miejscowości Kozin, zawierającą ustalenia wg stanu na 1990.01.01. geologicznych zasobów kruszywa naturalnego. Powierzchnia złoża wynosi: 152,90 ha. Złoże zalega w 9 blokach w ilościach:

1. kruszywo piaskowo-żwirowe o średnim punkcie piaskowym około 71 % (kopalina główna) – 16 141 000 t zasobów bilansowych w kategorii C2,
2. kruszywo piaskowe o średnim pp. około 91 % (kopalina towarzysząca) – 11 847 000 t zasobów bilansowych z kategorii C2.

Zasoby zatwierdzono według „Kryteriów bilansowości zasobów geologicznych złóż mineralnych kruszyw naturalnych” ustalonych decyzją Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 17.09.1980r. znak : MB 5/EM/5953/80.

Kierunek stosowania kopaliny: dla budownictwa .

C) złoża kruszywa naturalnego „Kozin II” (symbol C)

Złoże posiada uproszczoną dokumentację geologiczną zatwierdzoną warunkowo decyzją Nr 1324 dnia 03.08.1993. (OS-II-7512-2-2/93) części złoża kruszywa naturalnego zlokalizowanej na działce nr 1/9 w obszarze o powierzchni około 6,6 ha w miejscowości Kozin. Dokumentacja geologiczna zawiera ustalenia zasobów geologicznych bilansowych części złoża według stanu na dzień 01.07.1992r. (przy przyjętym max błędzie szacunku parametrów złoża i zasobów do +/- 40 %) w wielkości:

- kruszywo naturalne piaszczyste o średnim punkcie piaskowym 80,5 % (od 61,6 % do 92,4 %) 431 600 ton,

Kierunek zastosowania kopaliny: budownictwo.

Urząd Wojewódzki w Słupsku wydał decyzję Nr 701/96 (UW w Słupsku- OS-II-1-7512/24/95/96) udzielającą koncesji przedsiębiorcy na wydobywanie kopaliny pospolitej, kruszywa naturalnego ze złoża „Kozin II”, występującego na części działki nr 1/9 obrębu Kozy. W powyższej decyzji ustanowiono granice obszaru i terenu górniczego, które się pokrywają. Koncesja udzielona została do dnia 31 grudnia 2025 roku.

Dnia 17.05.1996r. obszar górniczy „Kozin II” został wpisany do rejestru obszarów górniczych.

W wyniku podziału działki 1/9 obrębu Kozy teren i obszar górniczy "Kozin II" znajduje się na części działki nr 1/20.

D) złożo kruszywa naturalnego „Jasień” (symbol D)

Złożo posiada kartę rejestracyjną złoża kruszywa naturalnego (Decyzja Urzędu Woj. w Słupsku Nr 173/78 z dnia 27.04.1978 r. GT-8513-2-4/77/78)

Zasoby bilansowe kruszywa naturalnego przydatnego do produkcji mas bitumicznych i budownictwa drogowego według stanu na dzień 1.01.1978 r. wynoszą 3 852 000 ton.

Złożo nie eksploatowane, rozpoznane wstępnie.

E) złożo kruszywa naturalnego "Kozin III" (symbol E)

Dokumentacja geologiczna złoża piasku KOZIN III w kat. C1 w miejscowości Kozin gmina Czarna Dąbrówka zatwierdzona została Decyzją Marszałka Województwa Pomorskiego w dniu 17.12.2012 (znak DROŚ-G.7427.45.2012, zatwierdzając ustalenie zasobów geologicznych według stanu na dzień 31.12.2011 w ilości :

- kruszywo naturalne - piasek o śr. punkcie piaskowym 83/8%.

Zasoby bilansowe złoża (tys. ton) 624,5.

kierunek zastosowania kopaliny : budownictwo.

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka znajduje się również udokumentowane złożo kruszywa naturalnego: Kotuszewo – złożo piasków budowlanych: piasek (eksploatowane okresowo), które zlokalizowane jest poza obszarem zmiany Studium dla działek 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy.

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka w latach 80-tych prowadzone były poszukiwania złóż kopalin czwartorzędowych (m. in. kruszywa naturalnego, piasków, surowców ilastych, kredy jeziornej i łąkowej oraz torfu).

- kruszywo naturalne – obok wspomnianych udokumentowanych złóż kopaliny (Jasień, Dęby, Kozin) większość prac poszukiwawczych złoże prowadzonych na terenie gminy dała wyniki negatywne. Najbardziej potencjalnym terenem znalezienia złoże kruszywa były okolice wsi Smolniki, Rokitki, oraz wsi Soszyce i Kozy.

- piaski budowlane – piaski występują licznie na terenie całej gminy. Piaski umożliwiające udokumentowanie dużego złoże występują w obrębie szerokich dolin sandrowych (dolina Łupawy i Słupi). Mniejsze złoże znaleźć można we wschodniej części gminy w okolicach wsi Osówko, Rokity, oraz w zachodniej - w okolicy Nożyna i Nożynka.

- surowce ilaste – perspektywy znalezienia złoże surowca ilastego innego niż glina zwalowa, używanej w ceramice budowlanej sążnikome. Gлина zwalowa buduje głównie wysoczyzną część terenu gminy. Natomiast warunki występowania i jakość gliny zwalowej ogranicza jej zastosowanie.

- kreda jeziorna i łąkowa – zasoby tego rodzaju surowca nie są udokumentowane. Potencjalnie kreda może występować na zachodnim brzegu jeziora Jasień. Jednak ze względu na położenie w obrębie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” nie będzie eksploatowana.

- torf – praktycznie występuje powszechnie w większości terenów podmokłych dolin na terenie gminy.

Brak informacji na temat następujących kopalin: węgiel kamienny, sól kamienna, wody mineralne, piaski i żwiry kwarcowe (szklarskie i odlewnicze) związane z trzeciorzędem.

Wszelkie działania związane z poszukiwaniem, wydobyciem złóż podlegają zapisom Ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994r. (Dz. U. z 4 03.1994r. Dz. U. z 1994r. Nr 27 poz. 96).

Obszar zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy
Obszar zmiany znajduje się w obszarze ochronnym od Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 115 „Łupawa”. Jak dotąd brak jest przepisów określających postępowanie w obszarach ochronnych GZWP w województwie pomorskim, jednak można się spodziewać takich regulacji w przyszłości. Jeżeli do tego dojdzie ukażą się jako rozporządzenie dyrektora RZGW w Gdańsku (prawo powszechnie obowiązujące).

WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Urząd Wojewódzki w Słupsku wydał decyzję Nr 701/96 (UW w Słupsku- OS-II-1-7512/24/95/96) udzielającą koncesji przedsiębiorcy na wydobywanie kopaliny pospolitej, kruszywa naturalnego ze złoża „Kozin II”, występującego na części działki nr 1/9 obrębu Kozy, (obecnie część działki o numerze 1/20).

W decyzji ustanowiono granice obszaru i terenu górniczego, które się pokrywają. Koncesja udzielona została do dnia 31 grudnia 2025 roku.

Dnia 17.05.1996r. obszar górniczy „Kozin II” został wpisany do rejestru obszarów górniczych.

STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

KOMUNIKACJA

UKŁAD NADRZĘDNY

Główne powiązania drogowe gminy Czarna Dąbrówka stanowią trzy drogi wojewódzkie:

- nr 210 – relacji Ustka – Słupsk – Unichowo
- nr 211 – relacji Nowa Dąbrowa – Czarna Dąbrówka – Puzdrowo – Sierakowice – Kartuzy – Żukowo
- nr 212 – relacji Osowo Lęborskie – Bytów – Chojnice – Zamarte.

Droga nr 211 wiąże gminę z drogą krajową nr 6 relacji : granica państwa – Kołbaskowo – Szczecin – Goleniów – Ploty – Koszalin – Słupsk – Lębork – Reda – Gdynia – Gdańsk -Straszyn – Łęgowo oraz z drogą krajową nr 20 relacji Starogard Szczeciński – Chociwel – Węgorzyno – Drawsko Pomorskie – Czaplunek – Szczecinek – Biały Bór – Miastko – Bytów – Kościerzyna – Żukowo – Gdynia. Z tą ostatnią drogą krajową ma także powiązanie droga wojewódzka nr 212 w miejscowości Bytów. Powiązanie z drogą krajową nr 6 ma także droga wojewódzka nr 210 w miejscowości Słupsk.

Można więc uznać, że układ drogowy gminy dobrze wpisuje się w układ dróg krajowych. Przebiegające poza obszarem gminy drogi krajowe powodują, iż ruch krajowy tranzytowy

omija gminę. Pozostaje na drogach wojewódzkich tylko ten ruch o charakterze wewnątrz-regionalnym. Wskazują także na to wyniki pomiarów ruchu przeprowadzone w roku 2000. Zarejestrowano wtedy

na drodze nr 210 w Głębinie (pod Słupskiem)	2 952 pojazdów na dobę
na drodze nr 211 w Czarnej Dąbrówce	2 576 pojazdów na dobę
na drodze nr 212 w Czarnej Dąbrówce	1 865 pojazdów na dobę.

Dzięki takiemu rozwiązaniu układu komunikacyjnego turyści, będą w mniejszym stopniu narażeni na uciążliwości komunikacyjne mając większą swobodę ruchu na drogach.

UKŁAD PODSTAWOWY (LOKALNY)

Obok dróg wojewódzkich istnieje siatka dróg powiatowych obsługujących tę gminę. Są nimi drogi:

- 39 204 - Głobino – Dobieszewo – Podkomorzyce
- 39 330 - Grabkowo – Wargowo – do drogi 39 331
- 39 331 - Chlewnica – Mikorowo – Kozin
- 39 332 - Karwno – Podkomorzyce
- 39 333 - Kozy – Katuszewo
- 39 346 - Oskowo – Rokity – Jasień – Pomysk Wielki
- 38 347 - Rokitki – Bochowo
- 39 348 - Dwór Rokicki – do drogi 211
- 39 353 - od drogi 212 – Nożynko – do drogi 212
- 39 364 - Czarna Dąbrówka – Ceromino – do drogi 39 365
- 39 365 - od drogi 39 346 – Łupawsko – Jasień
- 39 366 - Jasień – Chośnica – do drogi 228

UKŁAD UZUPEŁNIAJĄCY

Obok już wymienionych dróg istnieje jeszcze siatka dróg gminnych o długości 144 km. W przeważającej części są to jednak drogi nieutwardzone z których korzystanie w okresie złych warunków atmosferycznych jest utrudnione.

CZARNA DĄBRÓWKA - wykaz dróg gminnych

<i>I.p.</i>	<i>Nr ewidencyjny drogi</i>	<i>Nazwa drogi wg obowiązującego wykazu urzędowego</i>	<i>Długość drogi [km]</i>
1	2	3	4
1	39 14001	Karwno Nowe – Karwno Stare	4,0
2	39 13002	Mikorowo - Uniszynko	3,6
3	39 14003	Soszyce – Karwno - Mikorowo	8,0
4	39 14004	Czarna Dąbrówka – do rzeki Łupawy	3,0
5	39 14005	Droga pow. 39 204 - Święchowo	1,5
6	39 13005	Kotuszewo - Unieszynko	2,6
7	39 14010	Kozin - Rokitki	3,3
8	39 14011	Bochowo - wybudowanie	2,5
9	39 14012	Rokitki - Bochowo	3,7
10	39 13033	Bochowo - Siemirowice	2,0
11	39 14014	Rokity - wybudowanie	2,5
12	39 14015	Rokitki – Dąbie - Otnoga	5,0
13	39 14016	Dąbie – wybudowanie - Otnoga	1,2
14	39 14018	Otnoga - wybudowanie	3,5
15	39 14017	Otnoga - wybudowanie	0,2
16	39 14019	Rokity – Niklice - Rokiciny	8,5
17	39 14020	Mydlita – Nowa Wieś	2,0

<i>l.p.</i>	<i>Nr ewidencyjny drogi</i>	<i>Nazwa drogi wg obowiązującego wykazu urzędowego</i>	<i>Długość drogi [km]</i>
18	39 14021	Jasień – Przylaski - Chośnica	3,1
19	39 14022	Rokity wybudowanie – droga 39 346	2,9
20	39 14023	Rokiciny – wybudowanie - Niklice	3,6
21	39 14024	Mydlita – Nowa Huta	1,6
22	39 14025	Droga nr 39 346 – Rokity wybudowanie	2,0
23	39 14026	Jasień – Kłosy - Otnoga	8,0
24	39 14027	Osowo – Kłosy - Rokity	6,0
25	39 14028	Otnoga – Kłosy - Mydlita	5,8
26	39 14029	Jerzkowice - Zawiaty	4,0
27	39 14030	Mydlita - wybudowanie	2,0
28	39 14031	Czarna Dąbrówka - wybudowanie	2,0
29	39 14032	Czarna Dąbrówka - wybudowanie	0,5
30	39 14033	Kleszczyniec - wybudowanie	0,7
31	39 14034	Droga nr 211 – Połupino - Kleszczyniec	5,5
32	39 14035	Kleszczyniec - wybudowanie	1,8
33	39 14036	Kleszczyniec - wybudowanie	2,3
34	39 14037	Kleszczyniec - wybudowanie	1,0
35	39 14038	Kleszczyniec – Osowskie - Brzezinka	6,0
36	39 14041	Nożyno – Skotawsko – Brzezinka	8,0
37	39 14042	Droga woj. Nr 212 - Kartkowo	2,0
38	39 14044	Nożyno – Maleniec	2,1
39	39 14045	Rokitki - wybudowanie	1,0
40	39 14039	Brzezinki - Jerzkowice	4,3
41	39 14040	Nożyno – Osowskie – Jerzkowice	7,0
razem			144

KOMUNIKACJA PUBLICZNA

Po drogach wojewódzkich i powiatowych kursują autobusy regularnych linii PKS stanowiące dla gminy podstawowy środek komunikacji publicznej.

W miejscowości Czarna Dąbrówka istnieje mini dworzec PKS. Linie autobusowe wiążą Czarną Dąbrówkę z następującymi miejscowościami: Bytów, Karwno, Jerzkowice, Gostkowo, Gdańsk, Gdynia, Jankowice, Lębork, Mikorowo, Nożyno, Rokitki, Rokity, Słupsk, Soszyca, Wargowo.

STAN TECHNICZNY DRÓG

Drogi wyższej klasy posiadają nawierzchnię utwardzoną, ale nie zawsze w odpowiednim stanie technicznym. Brak jest także w większości wypadków urządzeń poboczy. Parametry techniczne dróg, poziome i pionowe, winny być także dostosowane do wymogów obecnych (np. Na drodze nr 211) i uwzględnieniu maszyn rolniczych poruszających się po drogach.

Należy więc pamiętać zarówno o turystach jak i mieszkańcach a także poruszających się po drogach maszynach rolniczych, które wymagają odpowiedniej szerokości jezdni jak i nośności nawierzchni.

Wybór kierunku polityki przestrzennej gminy pozwoli w ostateczności określić kolejność i zakres proponowanej modernizacji układu drogowego.

STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

ZAOPATRZENIE W WODĘ

Zasoby wód podziemnych na terenie Czarna Dąbrówka są wystarczające i znacznie przewyższają łączne zapotrzebowanie przez wszystkie podmioty. Zasoby wody nie stanowią ograniczenia rozwoju. Na terenie gminy ujmowane są wody czwartorzędowe.

Jedynie we wsi Dęby ujmowane są wody powierzchniowe. Tutaj jakość wody nie odpowiada normom. Ujęcie to jest przewidziane do likwidacji.

Na terenie gminy woda ujmowana jest ze studni wierconych o głębokościach od 25 - 50 m.

Jakość wody nie budzi zastrzeżeń pod względem bakteriologicznym, natomiast na niektórych ujęciach występują przekroczenia żelaza i manganu.

W trzech wodociągach jakość wody dostarczana do odbiorców nie odpowiada normom jakościowym.

Są to ujęcia w Czarnej Dąbrówce, Kartkowie i Dębach.

Przeważająca sieć jest wykonana z PCV lub PE, pozostała z żelaza lub stali.

Średnie zużycie wody wynosi 95 L /M d, waha się ono w granicach od 56 w Jasieniu do 155 w Łupawsku.

Na terenie gminy funkcjonuje 7 zakładowych wodociągów w następujących miejscowościach. Jerzkowice, Nożynko, Mydlita, Rokitki, Podkomorzyce, Podkomorki i Przyłaski.

Zaopatrują one 850 mieszkańców. Tutaj jakość wód często odbiega od obowiązujących norm. Z wodociągów lokalnych korzysta około 280 mieszkańców, tutaj jakość wód najczęściej nie spełnia normy. Ma to miejsce m.in. w miejscowościach: Rokiciny, Kozin, Osowskie, Kotuszewo, Połupino, Soszyce, Brzezinka.

Rokity

Na ujęciu pracują 2 studnie wiercone o zasobach eksploatacyjnych 36 m³/h przy depresji 0,35 m.

Pozwolenie na eksploatację wynosi 17,5 m³/h i 283 m³/d. Średnia ilość ujmowanej wody wynosi 2,77 m³/h. Wody czwartorzędowe z głębokości 40 m.

Po odżelazieniu i odmanganieniu woda spełnia normy jakościowe wody pitnej i na potrzeby gospodarcze.

Z wodociągu są zaopatrywane następujące miejscowości: Rokity, Rokiciny (Dwór Rokoczeki) i Kotły.

Sieć wykonana z PCV jest w dobrym stanie technicznym.

Bochowo

Ujęcie posiada pozwolenie na pobór wód o ilości 25 m³/h. Rzeczywista ilość ujmowanej wody wynosi średnio 0,77 m³/h.

W 2001 r. została wybudowana stacja uzdatniania wody. Aktualnie woda spełnia normy jakościowe wody pitnej. Ujęcie zaopatruje wsie: Bochowo, Bochówko i Gliśnicę.

Dęby

Pracuje tutaj ujęcie wód powierzchniowych. Ilość ujmowanej wody wynosi 0,29 m³/h.

Woda jest złej jakości. Budynek hydroforni jest w złym stanie technicznym.

Ujęcie jest przewidziane do likwidacji.

Czarna Dąbrówka

Na ujęciu pracują dwie studnie. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 78,0 m³/h.

Pozwolenie maksymalnie na pobór wód wynosi 29,9 m³/h i 320 m³/d.

Średnio na ujęciu ilość ujmowanej wody wynosi 4,82 m³/h. Występują przekroczenia zawartości żelaza.

Brak urządzeń do uzdatniania wody.

Sieć jest wykonana z rur PCV, jest w dobrym stanie technicznym.

Kleszczyniec

Wydajność urządzeń do ujmowania wody wynosi 15 m³/h. Ilość ujmowanej wody wynosi 0,97 m³/h.

Woda nie wymaga uzdatniania. Brak jest pozwolenia wodno-prawnego na pobór wody. Sieć wodociągowa jest w złym stanie technicznym.

Kozy

Na ujęciu pracują dwie studnie o zasobach dopuszczanych do eksploatacji w ilości 24,5 m³/h i 244 m³/d.

Średnio ilość ujmowanej wody wynosi 1,74 m³/h.

Woda spełnia wymogi jakościowe. Sieć wodociągowa wykonana z PCV jest w dobrym stanie technicznym.

Mikorowo

Na ujęciu pracują dwie studnie o zasobach dopuszczanych do eksploatacji w ilości 11,8 m³/h i 131,3 m³/d.

Średnio ilość ujmowanej wody wynosi 1,09 m³/h. Woda spełnia wymogi jakościowe. Sieć wodociągowa wykonana z PCV i stali jest w dobrym stanie technicznym.

Karwno

Na ujęciu pracuje jedna studnia o głębokości 130 m, druga o głębokości 40 m jest wyłączona z eksploatacji.

Zasoby eksploatacyjne ujęcia 11,5 m³/h przy depresji 9,6 m. Pozwolenie na pobór wody w ilości 8,0 m³/h i 123,0 m³/d.

Średnio ilość ujmowanej wody wynosi 0,86 m³/h. Woda jest odżelaziana. Woda jest rozprowadzana wyłącznie na terenie Karwna.

Sieć wodociągowa wykonana z rur stalowych ocynkowanych wymaga modernizacji.

Wargowo

Ujęcie posiada pozwolenie na pobór wód w ilości 18,0 m³/h. Rzeczywista ilość ujmowanej wody wynosi 0,54 m³/h. Woda spełnia normy jakościowe wody pitnej.

Ujęcie zaopatruje w wodę miejscowości: Wargowo, Wargówko i Nowe Karwno. Sieć wodociągowa wykonana z rur PCV jest dobrej jakości.

Jasień

Na ujęciu pracują dwie studnie. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 25,0 m³/h.

Pozwolenie na pobór wody w ilości 17,8 m³/h i 192,7 m³/d. Średnio ilość ujmowanej wody wynosi 0,89 m³/h. Woda jest odżelaziana na odżelaziaczach.

Ujęcie zaopatruje w wodę Jasień i Jasień Rybakówka.

Łupawsko

Na ujęciu pracuje jedna studnia. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 8,0 m³/h.

Pozwolenie na pobór wody w ilości 4,8 m³/h. Średnio ilość ujmowanej wody wynosi 0,26 m³/h. Na ujęciu pracują odżelaziacze.

Ujęcie zaopatruje w wodę Łupawsko.

Nożyno

Na ujęciu pracuje jedna studnia. Pozwolenie na pobór i eksploatację wynosi 38,0 m³/h.

Średnio ilość ujmowanej wody wynosi 1,13 m³/h. Woda nie wymaga uzdatniania.

Ujęcie zaopatruje w wodę Nożyno.

Unichowo

Na ujęciu pracuje jedna studnia. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 46,5 m³/h.

Średnio ilość ujmowanej wody wynosi 0,81 m³/h. Ujęcie dotychczas nie uzyskało pozwolenia wodno – prawnego na pobór wód i eksploatację urządzeń do poboru wody. Woda spełnia warunki jakościowe, jakim powinna odpowiadać woda do picia i na potrzeby gospodarcze.

Ujęcie zaopatruje w wodę Unichowo.

Kartkowo

Na ujęciu pracuje jedna studnia. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 27,7 m³/h.

Pozwolenie na pobór wody w ilości 3,7 m³/h. Średnia rzeczywista ilość ujmowanej wody wynosi 0,12 m³/h. Woda wykazuje przekroczenie żelaza.

Ujęcie zaopatruje w wodę Kartkowo.

ODPROWADZENIE ŚCIEKÓW

Na terenie gminy aktualnie pracują 4 oczyszczalnie ścieków: w Czarnej Dąbrówce, Karwnie, Jasieniu i Mikorowie.

Oczyszczalnia w Czarnej Dąbrówce

Została oddana do użytku 1997 r. Obecnie zrealizowany jest I etap budowy przeznaczony dla Czarnej Dąbrówki. Przepustowość jej wynosi 180 m³/d, w tym 50 m³/d ścieków dowożonych.

Docelowo przepustowość oczyszczalni wyniesie 300 m³/d.

W skład oczyszczalni wchodzi:

- komora niedotleniona (denitryfikacji) 1 szt.
- komory tlenowe z osadnikami wtórnymi 2 komplety

- dmuchawa	1 szt.
- zagęszczacz osadu	1 szt.
- poletka osadowe	12 kwater
- pojemnik na skratki	1 szt.
- komora zlewna ścieków dowożonych	1 szt.
- pompownia wewnętrzna	1 szt.
- pompownia ścieków oczyszczonych	1 szt.
- kontenerowe zaplecze	1 szt.

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Łupawa. Na oczyszczalni odbywa się proces oczyszczania mechaniczno-biologicznego oraz redukcje biogenów.

Miejscowość jest całkowicie skanalizowana. Obecnie na oczyszczalnię dopływa 130 m³/d, która obsługuje 1 105 mieszkańców. Oczyszczalnia spełnia warunki pozwolenia wodno-prawnego.

Oczyszczalnia w Jasieniu

Została wybudowana w 1994 r. Przepustowość jej wynosi 92 m³/d.

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest jezioro Jasień. Oczyszczalnia pracuje wyłącznie na ściekach dowożonych.

Brak jest inwentaryzacji istniejących urządzeń oczyszczalni. Obecnie jest brak pozwolenia wodno - prawnego na eksploatację oczyszczalni.

Oczyszczalnia wymaga przebudowy.

Oczyszczalnia w Karwnie

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest jezioro Karwno Małe. Oczyszczalnia nie spełnia warunków pozwolenia wodno - prawnego. Jest przewidziana do likwidacji.

Oczyszczalnia w Mikorowie

Pracuje tu system drenażu ścieków do gruntu.

Jest to rozwiązanie tymczasowe – przewidziana jest do likwidacji.

CIEPŁOWNICTWO

Aktualnie na terenie gminy pracuje kilka kotłowni lokalnych zaopatrujących w ciepło poszczególne obiekty usługowe i użyteczności publicznej.

Wszystkie są opalane węglem i pracują wyłącznie na potrzeby obiektów gdzie są zainstalowane.

Są to następujące obiekty:

I.	Szkoła podstawowa w Czarnej Dąbrówce	N = 390 kW
II.	Szkoła podstawowa w Rokitach	N = 260 kW
III.	Osiedle mieszkaniowe w Czarnej Dąbrówce	N = 175 kW
IV.	Gminny Ośrodek Kultury w Czarnej Dąbrówce	N = 120 kW
V.	Szkoła podstawowa w Jasieniu	N = 100 kW
VI.	Urząd Gminy w Czarnej Dąbrówce	N = 99 kW
VII.	Wiejski Dom Kultury w Jasieniu	N = 32 kW

Indywidualne źródła ciepła pracują w domach jednorodzinnych w zdecydowanej większości opalanych węglem.

ENERGETYKA ELEKTRYCZNA

Przez teren gminy Czarna Dąbrówka nie przechodzi żadna linia 110 kV ani 220.

Gmina jest zasilana z trzech G.P.Z. -ów:

- VIII. z GPZ Bytów miejscowości Łupawsko i Jasień,
- IX. Z GPZ Gałęzna Mała miejscowości Unichowo, Nożynko i Nożyno,

X. Pozostałe miejscowości z G.P.Z. Lębork.

Stan techniczny sieci energetycznej jest dobry.

Na sieci średniego napięcia jest duża rezerwa mocy.

Obszar zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy
Obszar opracowania zasilany jest w energię elektryczną z sieci średniego i niskiego napięcia.

ZAOPATRZENIE W GAZ

Przez teren gminy nie przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia.

Przez teren gminy Bytów i Parchowo przebiega gazociąg w/ciś. DN 200; PN 6,3 MPa relacji Pszczółki – Łubiana – Bytów.

Planowana jest kontynuacja tego gazociągu na trasie Bytów – Słupsk – Rędzikowo.

Na północ od gminy przebiega drugi gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200; PN 6,3 MPa relacji Gdańsk – Lębork.

Planowana jest jego kontynuacja na trasie Lębork – Słupsk, przez Potęgowo.

Obszar zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy

Na terenie objętym zmianą studium ani w jego pobliżu nie występuje sieć gazowa. Brak też konkretnych planów rozbudowy sieci gazowej na terenie gminy.

TELEKOMUNIKACJA

Przez teren gminy przebiega telekomunikacyjny kabel światłowodowy Bytów – Lębork.

Na terenie gminy przebiega przez następujące miejscowości: Unichowo – Nożyno – Kleszczyniec – Czarna Dąbrówka – Kostroga – Cewice.

Na terenie gminy lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie, zostały wybudowane centrale telefoniczne, są one w następujących miejscowościach: Czarna Dąbrówka, Unichowo, Cewice i Siemirowice.

Sieć światłowodowa stanowi silną bazę na której tworzy się infrastrukturę telefoniczną o światowym standardzie, umożliwiającą pełne korzystanie z telefonii i internetu.

Sieć abonencka jest budowana z kabli miedzianych. Obecnie w gminie na telefon czeka się kilka dni, a gdzie nie ma jeszcze kabla miedzianego – 3 miesiące.

Celem uodpornienia łączności przewodowej wykonuje się sukcesywną wymianę linii napowietrznych na kable ziemne oraz dąży się do wyboru bezpiecznej trasy, jak też dubluje z innymi środkami łączności.

MAŁA ENERGETYKA

Na terenie gminy już istnieją obiekty energetyki wodnej jak również istnieją możliwości rozwoju tej dziedziny:

- XI. w miejscowości Kozin na rzece Łupawie jest elektrownia wodna,
- XII. w miejscowości Flisów k. Podkomorzyc był młyn, obecnie również pracuje elektrownia wodna,
- XIII. między jeziorem Obrowo Duże i jeziorem Jasień, między miejscowościami Jasień i Soszyce istnieje możliwość wykorzystania kilkumetrowego spiętrzenia przepływającej wody,
- XIV. w miejscowości Otnoga na dopływie do Łupawy jest zabytkowy młyn, jest tam ewentualna możliwość wykorzystania energii, pod warunkiem, że nie nastąpi kolizja z ww. młynem.

Obszar zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy
W obszarze zmiany Studium istnieją możliwości pozyskiwania energii z niekonwencjonalnych źródeł - odnawialnych źródeł energii.

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Gmina posiada 3 składowiska odpadów komunalnych:

W Kozach, Rokitkach i Unichowie.

Są to bardzo dobrze urządzone składowiska. Na wszystkich odbywa się segregacja odpadów. Odzyskuje się plastik, szkło, makulaturę i puszki.

Składowiska są ogrodzone i uszczelnione przed przeciekaniem odcieków do gruntu.

Obiekty w Rokitach i Unichowie są oświetlone, jest doprowadzona woda, są również pomieszczenia socjalne dla pracowników.

Powierzchnia całkowita w Unichowie jest	2,08 ha	netto 0,48 ha,
powierzchnia całkowita w Rokitach jest	2,12 ha	netto 0,48 ha,
powierzchnia całkowita w Kozach jest	2,00 ha	netto 0,48 ha.

Gmina posiada bardzo dobrze opracowany "Program gospodarki stałymi odpadami komunalnymi na terenie gminy Czarna Dąbrówka", który odpowiada aktualnym warunkom ustawy o gospodarce odpadami.

Obszar zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy

Zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018” gmina Czarna Dąbrówka należy do Regionu Północnego, który będzie odprowadzał odpady komunalne do specjalistycznego zakładu w Czarnówku. Ze względu na niewystarczające moce przerobowe sortowni, tymczasowo odpady są odprowadzane do zakładu w Chlewnicy gm. Potęgowo.

Odprowadzanie wód opadowych i zagrożenie powodziowe

Zgodnie ze „Wstępną oceną ryzyka powodziowego” opublikowaną w grudniu 2011 r. przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej obszar zmiany studium jest wolny od zagrożenia powodzią.

Obszary rozmieszczenia odnawialnych źródeł energii

Odnawialne źródła (o mocy do 100 kW) dopuszcza się na całym obszarze zmiany studium.

Zgodnie z definicją z Prawa Energetycznego odnawialne źródło energii to źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Dla Gminy Czarna Dąbrówka nie przyjęto żadnych zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Obszar zmiany Studium dla działek nr 1/20 i 1/21 w obrębie ewidencyjnym Kozy

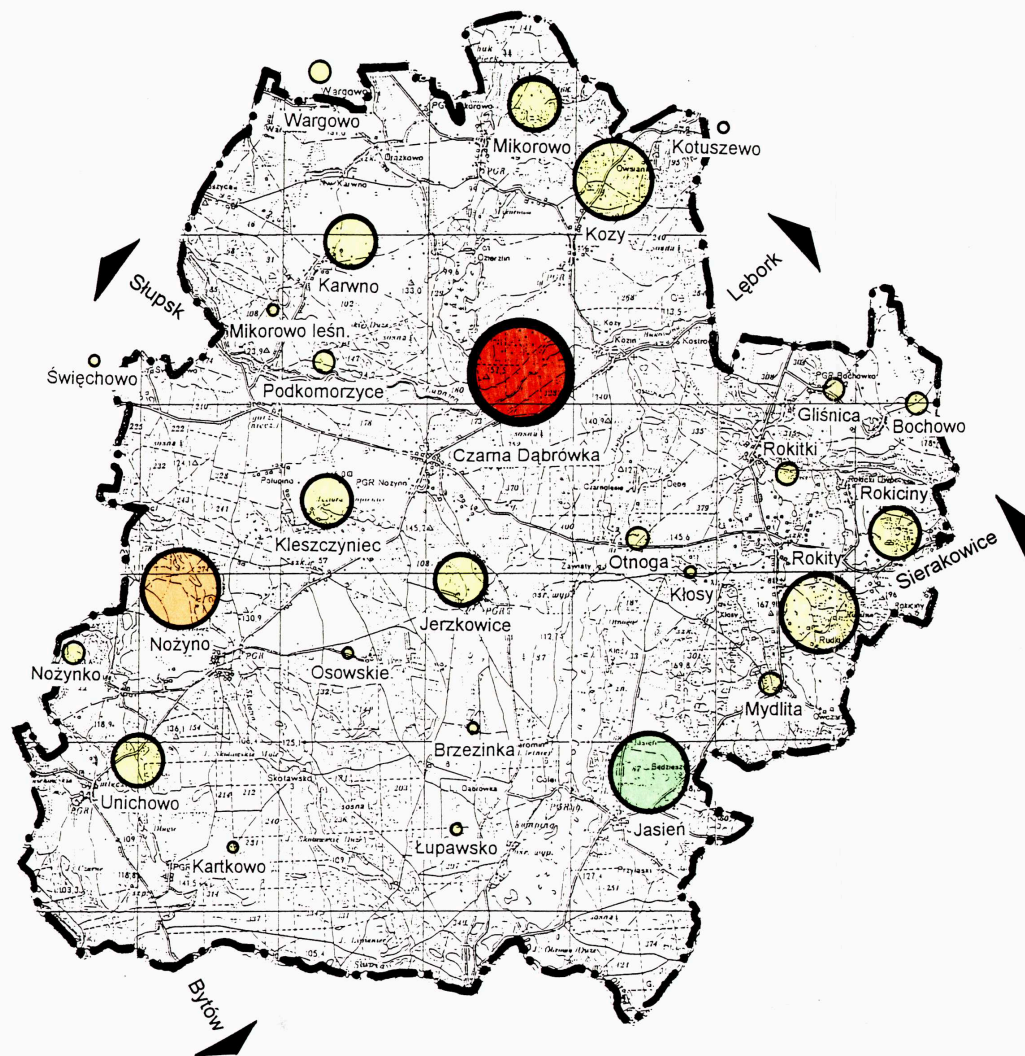
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego wyznaczył zadania samorządu województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zawarte w programach rozwoju województwa uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego. Należą do nich:

- 1) Wieloletni Program Inwestycyjny Województwa Pomorskiego 2007–2013, (informacja: utracił ważność);
- 2) Program małej retencji województwa pomorskiego do roku 2015, (informacja: uchylony w dniu 25.11.2013 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego (uchwała nr 752/XXXV/13 uchylająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Małej Retencji Województwa Pomorskiego do roku 2015);
- 3) Program udraźniania rzek województwa pomorskiego, (informacja: uchylony w dniu 25.11.2013 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego (uchwała nr 751/XXXV/13 uchylająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Udraźniania Rzek Województwa Pomorskiego 2007-2013);
- 4) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010, (informacja: został zaktualizowany Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018);

Inwestycje zawarte w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010
Rekultywacja składowisk zamkniętych w latach 2007–2009 Powiat Bytowski: gm. Czarna Dąbrówka – 3 składowiska (5,17ha)

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007–2013 (RPO WP) stanowi jedno z głównych narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego.

Kierunkowy schemat organizacji funkcjonalno - przestrzennej

OZNACZENIA

Sieć osadnicza

- miejscowości do 100 osób
- miejscowości 100 + 200 osób
- miejscowości 200 + 400 osób
- miejscowości 400 + 1000 osób
- miejscowości powyżej 1000 osób

System obsługi ludności

- ośrodek gminny - centrum administracyjno - usługowe
- ośrodek uzupełniający
- ośrodek usług elementarnych
- ośrodek obsługi rekreacyjno - turystycznej
- ▲ kierunki powiązań i dostępności do usług ponadlokalnych

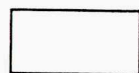
Gmina Czarna Dąbrówka - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Dynamika rozwoju demograficznego w latach 1992 - 2001

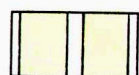
Gęstość zaludnienia według obrębów wiejskich

OZNACZENIA

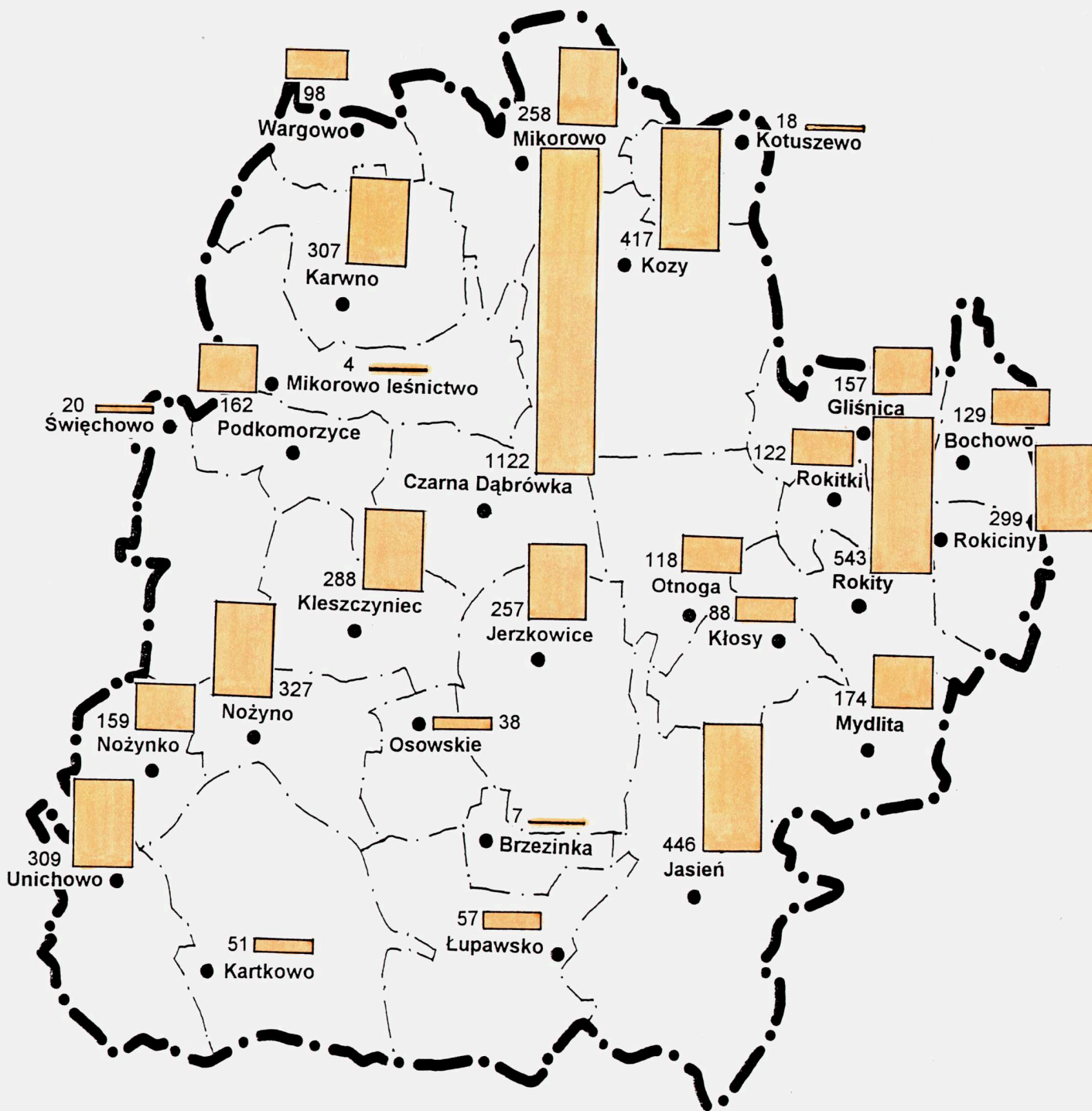

< 50 osób/ km² (bardzo niska)

51 ÷ 100 osób/ km² (niska)

Rozmieszczenie ludności w obrębach wiejskich

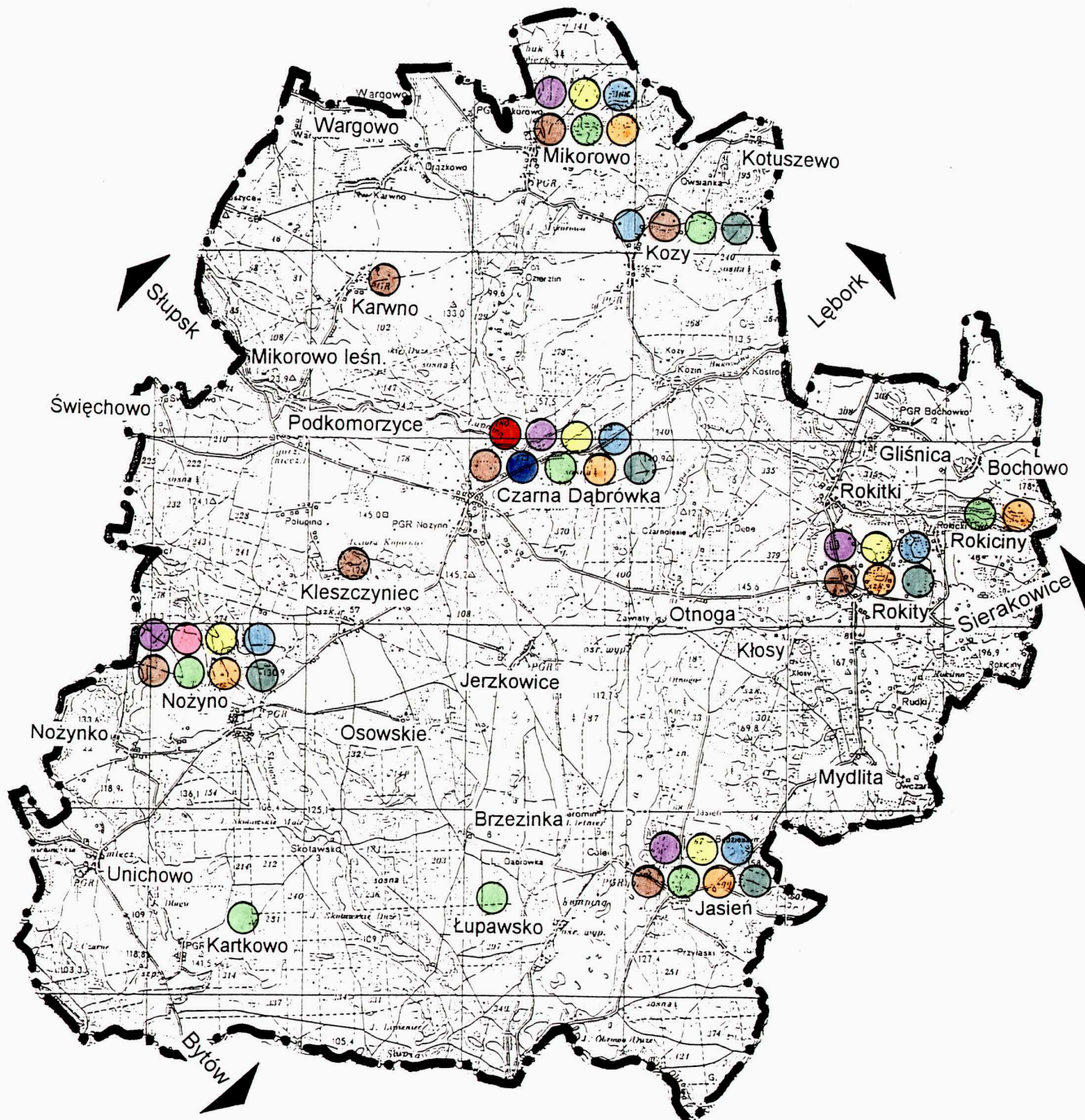
OZNACZENIA

- 1 cm = 200 osób
/ liczba ludności wg stanu
na 30 czerwca 2002 r. /

Gmina Czarna Dąbrowka - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Koncentracja ważniejszych usług publicznych

OZNACZENIA

	Administracja		Obiekt kultury
	Urząd Pocztowy		Ośrodek zdrowia
	Gimnazjum		Obiekt sportowy
	Szkoła podstawowa		Straż pożarna
	Obiekt sakralny		Cmentarz
	kierunki powiązań i dostępności do usług ponadlokalnych		

Gmina Czarna Dąbrówka - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Schemat organizacyjny istniejącej sieci szkół i wychowania przedszkolnego

OZNACZENIA

Gimnazjum

Szkoła podstawowa kl. I – VI

Filia szkoły podstawowej kl. I - III

Oddział przedszkolny (kl. „0”) w szkole

→ Kierunki dojazdu, dojazdu do szkół podst.

▲ Kierunki dojazdu do szkół ponadgimnazjalnych